

Vse, kar diha, naj hvali Gospoda. Aleluja.
Psalm 150

Duhovno življenje

BUENOS AIRES · LETO 69

8

SEPTEMBER 2002

Od zgoraj in od leve: 1. Misijonar Rok Gajšek z Madagaskarja somašuje pri slovenski maši z dušnim pastirjem Antonom Bidovcem v sanhuški stolnici. (Foto: Marko Vombergar) — 2. Desni del 'oltarne' stene fresk akad. slikarja Lojzeta Čemažarja v zunanji kapeli cerkve na Kureščku (razlaga na str. 242). — 3. Skupina vdov z misijona p. Lovra Tomažina v Zambiji (intervju na strani 240). — 4. Koncert v dobrodelne namene ZSZM na Pristavi. — 5. Čestitke na tem pevskem večeru predsednici ZSMŽ ge. Pavlini Dobovškovi ob njenem življenjskem jubileju. — 6. Pušeljc v zahvalo ge. Anki Savelli Gaser, ki je vodila pevski večer in nastopajoče pevke spremljala na klavirju (Foto: M. Čeč)

Kaj mi pomeni Slovenija

Marko KREMŽAR

Kot otrok sem vedel, da je Slovenija čudovita dežela strmih gora, pisanih polj, skrivnostnih gozdov in prijaznih ljudi, v katero me je postavila božja dobrotta. Obzorja moje dežele so se z leti širila. Vedel sem, da obsega Slovenija tudi doline z lepimi imeni, kot so Rož, Podjuna in Zila, pa daljne pokrajine kot Goriška, Benečija, Primorje, Istra in Porabje, kamor nisem mogel, ker so domovino sekale tuje meje. Te so bile zame izraz nasilja.

Potem je vdrlo nasilje čez meje in nas preplavilo. Kmalu pa se je sredi tuje povodnji razdivjala nad nami še krvava, domača revolucija, ki naj bi zgradila nov svet, pa je prinesla seboj le gorje. V imenu komunistične utopije so spremenili Slovenijo v zemljo neštetihamolčanih grobišč in zatajenih smrti. Ko je domovina desetletja ječala pod strahovlado nekdanjih rabljev, sem kot toliko drugih rojakov občutil, da je molčeča in nemočna Slovenija prav v svoji stiski toliko bolj — moja dežela.

Postal sem begunec. Skupaj s tisoči sem povečal nepregledno vrsto slovenske diaspore. Iz daljave domotožja sem sprva gledal na Slovenijo kot na svojo, a meni nedosegljivo domovino pod Triglavom. Zakaj imamo še radi Slovenijo, ki je daleč, je prišlo na misel marsikom, ki ga je doletela usoda zdomstva. Nekateri so si odgovarjali, da zato, ker je Slovenija lepa. Čutil sem, da to ni dovolj. Odnos do Slovenije je presegal navezanost na zemljo in na njene lepote. Slovenija je resnično lepa, a veliko lepša je za nekoga, ki z njo čuti, ker ve, da so jo pomagali oblikovati njegovi predniki, ki so ji darovali svoje sile in talente. Slovenija mi je pri srcu ne le zaradi lepote, temveč ker je dežela mojega rodu in moja.

Morda se mi je ob tej zavesti okrepila misel, da je Slovenija, prej kot slikovita dežela, skupnost ljudi, narod, kateremu po božji volji pripadam. Sledilo je spoznanje, da so mi z darom pripadnosti narodu bile dane tudi odgovornosti, pravice in dolžnosti, ki se neločljivo prepletajo in katerim se ne morem izogniti, če hočem ostati sam sebi zvest.

Povsod na svetu najdeš lepe pokrajine in zanimive, navadno prijazne ljudi. Včasih so tuji prijaznejši kot lastni, pa je odnos s slovenskimi rojaki vendarle

drugačen. Ali ni podobno v družini, kjer se križajo različna mnenja in se krešejo značaji, a kljub temu — kdo ne občuti v njej skritih vezi? Iz takih nevidnih vezi so pričele rasti po svetu slovenske skupnosti. Ustvarjali so jih rojaki, ki se v svojih srcih Sloveniji niso hoteli odpovedati. Ali se ni majhen delček Slovenije na neki način selil z nami?

V časih, ko je bil svet še neizmerno velik, so se z odhodom iz domovine zrahljale vezi, ki so izseljenca

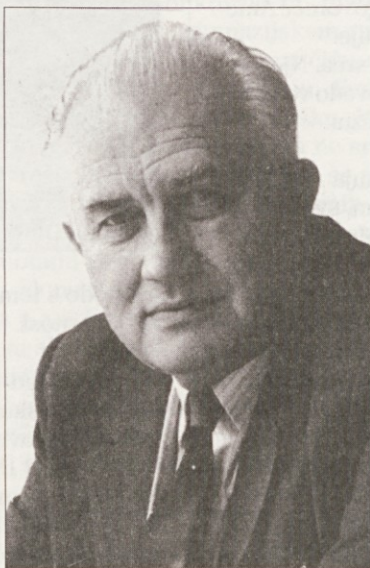
vezale na narodno skupnost. V sedanjem, vedno manjšem svetu, ni nujno tako. Razdalje, ki ločujejo celine in meje med deželami, izgubljajo svojo usodnost. Z leti spoznavam, da narod resnično ločujejo le tiste meje, ki si jih postavlja sam, a da te lahko tudi sam podere in izbriše. Slovenija je občestvo oseb in družin s skupno preteklostjo in skupnimi upi za prihodnost; je skupnost Slovencev, narod z lastnim zakladom vrednot. Diaspora, v kateri bivam, je del tega naroda — vprašam se, ali jo bo ta hotel in znal sprejeti v svoj življenjski projekt.

Nisem edini, ki čuti, da slovenstva ne moreta vezati ne kraj bivanja ne kraj rojstva, ker je to predvsem stvar zavesti in srca. V zdomstvu ne gojiš slovenstva iz koristi. Kot večina, ne

skrivam pripadnosti svojemu narodu in pri tem nimam občutka majhnosti. Slovenska navzočnost v svetu mi krepil samozavest. Kamorkoli me je zanesla pot, sem naletel na zavedne rojake, ki so v tujini pomagali graditi svet in v njem izstopali s svojimi talenti in storitvami. Tako je postala Slovenija v mojih mislih vedno bolj prostrana in manj na ozemlje vezana stvarnost. Nad nekdanjim ozemeljskim in zato nujno ožjim pojmovanjem Slovenije se mi je pričela oblikovati ne nova, marveč dopolnjena vizija pestre in razgibane vesoljne Slovenije brez meja.

Tudi ta Slovenija ima središče na križišču evropskih kultur v državi, katero je priklicala v obstoj volja slovenskega ljudstva. Ob pogledu nanjo si predstavljam, kako slovenska lipa, zakoreninjena med Alpami in Jadranom, razteza veje prek celin, do koder je vihar zgodovine zanesel slovensko zavest.

Slovenija brez meja postaja za Slovence, ki živimo po svetu, iz dneva v dan bolj domač pojem, rojakom v matici pa utegne zveneti še nenavadno. Medtem pa

17. svetovni dan mladine

Toronto 2002

„Vi ste sol zemlje ... vi ste luč sveta“ (Mt 5,13-14).
Predragi mladi 17. svetovnega dne mladine! Predragi bratje in sestre!

1. Na neki gori, blizu Galilejskega morja, so Jezusovi učenci poslušali njegovo ljubko in resno besedo: ljubko kot sama Galilejska pokrajina, resno kot klic po izbiri med življenjem in smrtjo, med resnico in lažjo. Gospod je tedaj izgovoril besede življenja, ki so potem odmevale za zmeraj v srcu učencev.

Danes govori te iste besede vam, mladi iz Toronta, iz Ontaria in iz vse Kanade, iz Združenih držav Amerike, iz Karibskih otokov, iz špansko in portugalsko govoreče Amerike, iz Evrope, iz Afrike, iz Azije in iz Oceanije.

Poslušajte Jezusov glas v globini svojega srca. Njegove besede vam povedo, kdo ste kot kristjani. Povedo vam, kaj morate storiti, da boste ostali v njegovih ljubezni.

2. Jezus ponuja eno; „duh sveta“ ponuja drugo. V današnjem berilu, vzetem iz pisma Efežanom, sveti Pavel trdi, da nas Jezus vodi iz teme k luči (Ef 5,8). Morda je veliki apostol mislil na luč, ki je oslepila njega, preganjalca kristjanov, na poti v Damask. Ko je spet spregledal, že ni bila nobena stvar enaka kot prej. Pavel se je takorekoč rodil na novo in nič mu ni moglo vzeti veselja, ki mu je preplavljalo srce. Tudi vi, dragi mladi, ste poklicani, da se prerodite. „Zbudi se ti, ki spiš, in vstani od mrtvih, in razsvetlil te bo Kristus“ (Ef 5,14), pravi zopet sveti Pavel.

„Duh sveta“ nudi veliko iluzij, veliko paradij sreče. Morda ni druge tako goste megle, kot je tista, ki pride v dušo mladim, ko lažni preroki ugasnejo v njih luč vere, upanja in ljubezni. Največja prevara, največji vir nesreče je iluzija, da je mogoče najti življenje izven Boga, doseči

se razdalje krčijo in v bližnji prihodnosti bo konec evropskih meja, ki so stoletja oblikovale mišljenje slovenskih rodov. Slovenske zemlje ne bo več branil državni zakon, temveč le volja Slovencev, da ohranijo in krepijo svojo identiteto. Slovenska podjetja bodo obstala in se razvijala usmerjena v svet, kolikor bodo zasidrana v svojem. Slovenska kultura bo skupaj z slovenščino postavljena pred preizkušnjo lastne volje do življenja. Živela in krepila se bo tam, kjer jo bodo imeli radi. Za ljubezen, za kulturo in tudi za gospodarstvo novega veka pa so meje in razdalje brez pomena. Prepričan sem, da sta Slovenija na svojih tleh in Slovenija v svetu dela iste božje stvarnosti in da bosta tesno povezani laže premagovali izzive novih dni.

Pred zdaj že dolgimi leti se mi je ob takem razmišljanju porodila misel, ki morda najbolje odgovarja na vprašanje, kaj mi pomeni Slovenija. V pesmi se mi je zapisalo: „Slovenija, moj dom brez mej ...“

svobodo s tem, da se izluščijo moralne resnice in osebna odgovornost.

3. Gospod vas vabi, da izberete med tema dvema glasovoma, ki skušata zavzeti vašo dušo. Ta izvolitev je bistvo in izziv Svetovnega dneva mladine. Zakaj ste prišli iz tolikih delov sveta? Da boste skupno rekli Kristusu: „Gospod, h komu naj gremo?“ (Jn 5,58). Kdo, kdo ima besede večnega življenja? Jezus, intimni prijatelj vsakega mladega človeka, ima besede večnega življenja.

To, kar boste prejeli v dediščino, je svet, ki nujno potrebuje obnovljenega smisla bratstva in človeške solidarnosti. Je svet, ki potrebuje, da se ga dotakne in ga ozdravi lepota in bogastvo ljubezni božje. Današnji svet potrebuje prič te ljubezni. Potrebuje, da ste vi sol zemlje in luč sveta.

Svet vas potrebuje; svet potrebuje soli, potrebuje vas kot sol zemlje in luč sveta.

4. Sol se rabi, da z njo ohranjamo jedi in jih ohranjamo zdrave. Kot apostoli tretjega tisočletja ste vi poklicani, da ohranjate živo zavest prisotnosti Jezusa Kristusa, našega Odrešenika, posebej še v darovanju Evharistije, spomina njegove odrešilne smrti in njegovega slavnega vstajenja. Ohranjati morate živ spomin besed življenja, ki jih je izgovoril, veličastnih del usmiljenja in ljubezni, ki jih je izvršil. Neprestano morate spominjati svet, da je „evangelij božja moč, ki odrešuje“ (Prim. Rim 1,16).

Sol začinja jed in ji daje okus. S svojo hojo za Kristusom morate spremeniti in izboljšati „okus“ človeške zgodovine. S svojo vero, upanjem in ljubeznijo, s svojim razumom, pogumom in vztrajnostjo morate počlovečiti svet, v katerem živimo. Kako to doseči, je nakazal že prerok Izaija v prvem današnjem berilu: „Raztrgaj krivične spono, (...“

Tri velike ljubezni

Nadškof Franc RODE

Papež Janez Pavel II. je 19. septembra 1999 razglasil Antona Martina Slomška za blaženega. Pred vesoljno Cerkvijo so bile priznane najbolj plemenite lastnosti slovenskega človeka. V slavi oltarjev je zablestel apostol slovenskega naroda, „oče slovenske Cerkve“, kot ga imenuje zgodovinar France Dolinar, škof, ki je dal Cerkvi v naši deželi slovenski obraz in je vse Slovence povezal v duhovno Zedinjeno Slovenijo.

Slomškovo življenje je znano. Svojo osebnost je razkrival v pismih prijateljem in v drugih svojih spisih. Za njim so ostala številna pričevanja sodobnikov. Znanstveniki so na podlagi tega obširnega gradiva osvetlili njegov človeški lik, njegovo pastoralno in kulturno dejavnost, njegove poglede na vprašanja tedanjega časa.

In vendar ostaja Slomšek v svojem osebnem jedru skrivnost, kar velja navsezadnje za vsakega človeka. Ta skrivnost se vsaj malo razkrije, ko spoznamo človekov odnos do Boga, njegov odgovor na Božji klic, njegovo sodelovanje z milostjo, ki mu je dana.

V tem smislu je Slomšek zares vzoren. Na izredno bogastvo milosti, ki mu je dana, odgovarja velikodušno, brez zadržkov, z veliko notranjo svobodo. In ker je povsem odprt Bogu, je pred ljudmi ves svetel in vesel brez vsakršne zavrtosti. V njem ni nič zapletenega, nič zamorjenega, nobene grenke upornosti. On je jasen in svoboden, pokončen, sončen in čist.

Taka je tudi njegova slovenska zaveza, ki se je oblikovala ob materi Mariji Zorko, ob gimnazijskem profesorju Janezu Antonu Zupančiču, ob župniku Jakobu Prašnikarju. Svoje slovenstvo utemeljuje teološko. Materin jezik je Božji dar, ki ga ne sme zavreči. To je jezik, v katerem se pogovarja z Bogom, jezik poštenih in vernih Slovencev, ki varuje narod pred zmotami germanskega sveta.

Slomšek je človek notranje svobode. Ne uklanja se pred pritiski javnosti, ne sledi slepo in pasivno splošnemu mnenju, ampak vse spremlja iz določene kritične razdalje. Je samobiten in suveren. Pred seboj ima jasen cilj in ga ne glede na nasprotovanja

dosledno uresničuje. Iz te notranje trdnosti in poguma izvirajo vse njegove pobude: tečaj slovenščine v celovškem bogoslovju, duhovna prenova župnije na Bizeljskem, zavze-manje za uvedbo slovenščine v osnovne šole, ustanovitev Družbe sv. Mohorja, prenos škofijskega sedeža v Maribor.

Slomškovo osebnost najbolj razodevajo njegove tri velike ljubezni: ljubezni do domače dežele, ljubezni do Cerkve in ljubezni do nebeške domovine. O svoji prvi ljubezni pravi: „Ljuba materna dežela! Preveseli kraj, kjer je tvoja zibila stala, kjer si dete prve rožice trgalo in mladenič metulje prvokrat lovil. Ne sramuj se svojega naroda in svojega jezika ne pozabi.“ Njegova druga ljubezni je Cerkev. Slovenskemu verniku priporoča: „Ljubi Cerkev, svojo duhovno domovino. Varuj se krivih prerokov, ki Cerkev zaničujejo, ne verjemi goljufivim učnikom, ki svete Cerkve ne priznajo.“ Njegova tretja ljubezni pa ga usmerja v večnost: „Tvoja tretja domovina so sveta nebesa, hiša Očetova, kjer smo vsi doma. Za nebesa skrbeti, vse trpeti, za nebesa le živeti naj bo tvoja prva in poslednja skrb.“

Tak je bil Slomšek. Zvest svojemu narodu, zvest Cerkvi, zvest svoji večni domovini.

lomi lačnemu svoj kruh (...). Če odpraviš iz svoje srede zatiranje, iztezanje prstov — prevarljivo govorjenje, (...) bo zasvetila tvoja luč v temi“ (Prim. Iz 58,6-10).

5. Že slaboten plamen, ki gori, prežene temno noč. Koliko več luči boste lahko ustvarili vi vsi skupaj, če se združite v Cerkv! Če ljubite Jezusa, ljubite tudi Cerkev. Ne zgublajte poguma zaradi krivd in grehov nekaterih od njenih sinov. Škoda, ki so jo povzročili nekateri duhovniki in redovniki mladim in slabotnim osebam, vse nas napolnjuje z globokim čutom žalosti in sramu. Toda mislite na veliko večino duhovnikov in redovnikov, velikodušno delavnih, katerih edina želja je služiti in delati dobro. Danes je tukaj veliko duhovnikov, bogoslovcev in Bogu posvečenih oseb: stojte jim blizu, podpirajte jih. In če v dnu vašega srca zazveni isti klic k duhovništvu ali k Bogu posvečenemu življenju, ne bojte se slediti Kristusu po kraljevski poti križa. V težkih trenutkih zgodovine Cerkve je dolžnost biti svet še bolj nujna. In svetost ni stvar starosti. Svetost je živeti v Svetem Duhu, kot je živela tu v Ameriki Katarina Tekakwita in mnogo drugih mladih.

Vi ste mladi, medtem ko je papež star; 82 ali 83 let življenja ni isto kot 22 ali 23. In kljub temu ima ista pričakovanja in iste upe, kot vi. Mladi po duhu. Čeprav sem živel v

mnogih temah, pod tridimi totalitarnimi režimi, sem videl zadosti, da sem se docela prepričal, da ni nobena težava, noben strah tako velik, da bi popolnoma utopil upanje, ki večno živi v srcu mladih. Vi ste naše upanje, mladi so naše upanje. Ne pustite, da bi to upanje umrlo. Zastavite zanj svoje življenje. Mi nismo vsota naših slabosti in naših neuspehov; nasprotno, smo vsota ljubezni Očeta do nas in svoje resnične sposobnosti, da postanemo podoba njegovega Sina.

Zaključim z naslednjo molitvijo:

„Gospod Jezus Kristus, ohrani te mlade v svoji ljubezni. Daj, da bodo slišali tvoj glas in da bodo verjeli v to, kar jim govoriš, kajti samo ti imaš besede večnega življenja. Uči jih, kako izpovedovati svojo vero, kako razdajati svojo ljubezni, kako posredovati svoje upanje drugim. Naredi jih za prepričljive priče tvoje evangelija v svetu, ki tako zelo potrebuje tvoje milosti, ki odrešuje. Naredi iz njih novo ljudstvo evangeljskih blagrov, da bodo sol zemlje in luč sveta na začetku tretjega krščanskega tisočletja. Marija, mati Cerkve, brani in vodi te fante in dekleta enaindvajsetega stoletja. Objemi vse v svojem materinskem srcu. Amen.“

Prevedel Lojze KUKOVICA

SLOMŠKOV POMEN in njegovo sporočilo

Stanko JANEŽIČ

Lahko rečemo, da spada mariborski škof Anton Martin Slomšek med največje može dosedanje slovenske zgodovine.

Slovenec je utrdil samozavest in vanje vcepil spoštovanje in ljubezen do maternega jezika, do lastnega naroda, do njegove zgodovine in kulture, do celotne slovenske domovine. Šele v Slomškovem času in v veliki meri pod Slomškovim vplivom so Slovenci prav občutili svojo narodno zavest.

Slomšek je Slovence navajal k ljubezni do Boga in k spoštovanju verskih vrednot ter vanje vsajal temeljne kreposti: poštenje, delavnost, dobrotljivost, gostoljubje. Na vse načine si je prizadeval za duhovni, moralni in kulturni dvig slovenskega naroda, posebno še z modrim in vnetim podpiranjem šolstva.

Osvetljeval je smisel življenja, kazal na večni cilj zemeljskega romanja, pomagal prenašati trpljenje in vse spodbujal k življenjskemu optimizmu in veselju.

Tako je soustvarjal slovenski narodni značaj.

S svojo življenjsko držo, s svojo zvestobo verskim in narodnim svetinjam, s svojim svetniškim likom je zasijal kot luč na svetilniku in kot vzor, ki priteguje.

S svojimi deli, zlasti s številnimi spisi in ponarodelimi pesmimi, z Družbo sv. Mohorja, s prenosom škofijskega sedeža v Maribor in z ustanovitvijo prve visoke šole v tem mestu je svojemu narodu začrtal svetlejšo pot v prihodnost.

Z Bratovščino sv. Cirila in Metoda ter s svojim prizadevanjem za edinost med kristjani in za mir med ljudmi je izpričal širino svojega duha. Spoznal je znamenja časa in opozoril na prvenstvene naloge bodočih rodov.

Mnoge njegove besede bi bilo treba izpisati z velikimi svetlimi črkami in jih postaviti pred oči vseh današnjih Slomškovih rojakov v matični domovini, v zajedstvu in zdomstvu.

Naj tu navedem vsaj nekaj takšnih dragocenih Slomškovih misli in vodil, v veliki meri nepoznanih ali po krivem pozabljenih.

Najbolj znano in tudi danes zelo po-

jezik je najdražja dota, ki smo jo dobili od svojih starih; skrbno smo jo dolžni ohraniti, olepšati in zapustiti svojim mlajšim... Kakor je bila moja prva beseda slovenska, tako naj bo slovenska tudi moja poslednja.“

Med Slomškovimi modrimi nauki so tudi tile: „Tri reči imej vedno pred očmi: božje oko, ki vse vidi; uho božje, ki vse sliši, in pa tisto knjigo, v kateri piše Bog vsa-

ko tvoje dejanje. Samo enkrat na dan prav premisli te tri reči in ne boš grešil.“ - „Žal naj ti bo le za tri reči tvojih preteklih dni: za storjeno hudo, za zamujeno dobro in pa za izgubljeni čas. Blagor mu, kdor se varuje tega trojnega!“

Slomšek spodbuja ta spoštovanju slavnih prednikov in dobrotnikov, ki naj bi jih ohranjali in lepem spominu. Takole pravi: „Hvaliti svoje rajne dobrotnike, povzdigovati njihova lepa dela in znamenite zasluge nam je prav toliko dolžnost kakor posnemati njihove slavne zglede. Kdor ne časti svojih slavnih prednikov, ne zasluži biti njihov vrli naslednik. Hvalimo torej, dragi prijatelji, sloveče može, rodoljube naše, ponavljajte njihov spomin!“

Ta nauk velja tudi vsem nam glede samega Slomška. Tudi mi, današnji Slomškovi sonarodnjaki, naj bi se pogosto v spoštovanju spominjali nanj in na njegova dela, se vglabljali v njegove spise, predvsem pa naj bi posnemali njegov zglede, zlasti

še njegovo poštenje in njegovo ljubezen do maternega jezika.

membno je že omenjeno Slomškovo temeljno vodilo: *“Prava vera vam bodi luč, materni jezik pa ključ do zveličavne narodove omike.”*

Glede mladinske vzgoje naglašaja: *“Pridna šola mora biti trojna: doma začeti, v učilnici napredovati, v cerkvi pa dovrševati; ako ena teh izpodleti, vse tri kaj ne izdajo.”* - „Materin nauk je mladeniču jutrnja zarja, njen bogoljubni zglede mu je za vse žive dni lepa bela luč... Kar dobra mati v mlado srce zasadi, ne usahne vse žive dni.“

Slomškova ljubezen do materinega jezika in njegovo domoljubje sijeta iz besed, kot so: *„Slovenka me je rodila, Slovenka me je dojila, naj me slovenščina tudi sina hvaležnega ima.“* - „Med vsemi jeziki mora biti Slovenec najljubši naš materinski jezik... Slovenski starši, ki slovensko znajo, pa svojih otrok kar slovenskega jezika ne učijo, so nehvaležni hišniki, ki zapravijo svojim otrokom drago domačo reč, ki so jim jo izročili njih dedi... Materni

KRATKE NOVICE

RIM — Papež Janez Pavel II. je 31. maja imenoval za škofa v mestu Covington v državi Kentucky v ZDA duhovnika, katerega starši po očetovi strani prihajajo iz Črenšovcev v Prekmurju. To je msgr. Roger J. Foy, duhovnik škofije Steubenville v Ohio. Rodil se je 27. julija 1945 v slovenski župniji sv. Štefana v Chicagu. Obiskoval je tamkajšnjo župnijsko šolo, nato pa študiral v Steubenville, kjer je bil leta 1973 posvečen v duhovnika in kjer je 29 let služboval kot župnik, obenem pa kot sodnik cerkvenega sodišča in profesor v bogoslovju. Opravljal je zelo odgovorne službe, postal generalni vikar in prejel častni doktorat. (*Mladika*)

NAPUH, ZAČETEK VSEH GREHOV

Napuh je ljubezen do lastne odličnosti. Sodim, da je napuh velika pregreha, kajti velik greh je moralo biti to, kar je pahnilo angele z neba, strašen greh, ker jih je naredil za hudobne duhove in jih za vedno izključil iz božjega kraljestva. V resnici je napuh velik greh in začetek vseh ostalih grehov, kakor pravi Sveto pismo: *Vir vseh grehov je napuh*. In da ga ne boš imel za nekaj majhnega in ga podcenjeval, te isto Sveto pismo opozarja: *Začetek človeške napuha je odpasti od Boga*.

Je to greh, ki te vrže v temo, da zlorabiš svobodno voljo in te tako loči od Boga ter te zavede v vse mogoče druge grehe, tako da tisti, ki je bil tovariš angelov, postane svinjski pastir, potem ko je zapravlil svoje premoženje s slabimi ljudmi.

Da bi se ti znal boriti proti tej pregrehi napuha, se je Bog rodil v ponižnosti. To je vzrok, to je tisti veliki greh in težka bolezen duš, ki je bila povod, da je prišel z nebes vsemogočni zdravnik v podobi hlapca. Trpel je zasramovanje in je umrl na križu, da bi z učinkovitostjo tako močnega zdravnika pozdravil človeško ošabnost.

Naj te ne prevара napuh, če vidiš, da je poln dobrih del. Vedi, da vrši nekatera zelo podobna ali pa celo enaka dela, kot jih vrši ljubezen. Ljubezen daje jesti lačnim, isto dela tudi napuh; toda ljubezen dela to, da bi bil Bog proslavljen, medtem ko napuh išče svoje hvale. Ljubezen oblači nagega, in tudi napuh ga oblači; posti se ljubezen, posti tudi napuh; ljubezen pokopava mrtve, isto dela tudi napuh.

In kako prepoznati, ali je napuh tisti, ki navaja k delanju dobrega? Kdo to pozna? Usmiljenje in napuh dajeta jesti lačnemu, sprejemata tujce in pomagata revežem. Ljubezen, to se pravi, človek, ki ga nagiba ljubezen, izpoveduje Kristusovo ime in zato trpi mučeništvo. Tudi napuhnjene človek da življenje izpovedujoč Kristusa, toda prvi ima ljubezen, drugi ne. Tisti, ki ga ne vodi ljubezen, naj posluša apostola Pavla, ki pravi: *Tudi če bi razdal vse svoje imetje revežem in ko bi žrtvoval svoje telo, da bi zgorelo, pa bi ne imel ljubezni, mi nič ne koristi*.

Stopi zatorej v svojo vest. Njo moraš vprašati, ne oziraj se na bujnost vej, glej marveč na korenino, ki je v zemlji. Je ta korenina napuh? Četudi imajo tvoja dela videz dobrih del, v resnici tvoja dela ne

bodo dobra. Je ljubezen korenina? Bodi miren, nič slabega se ti ne bo pripetilo. Napuhnjene se laska, medtem ko je tisti, ki dela iz ljubezni, strog. Prvi da obleko, drugi kaznuje. Oni da obleko, da bi ugajal ljudem, ta kaznuje, da s kaznijo popravi bližnjega. Veliko bolj je všeč Gospodu kazen iz ljubezni, kot miloščina iz napuha. Pojdi zatorej vase in v vsem, kar delaš, imej pred očmi Boga, ki je priča. Kadar torej delaš prav, ne boj se, če te vidijo, boj se le, da ne boš delal zato, da te vidijo. Naj te le vidijo ljudje, toda zato, da slavijo Boga.

Kadar se izmikaš pogledu ljudi, ko delaš dobro, oropaš bližnjega dobrega zgleda in hkrati zmanjšaš slavo božjo, ki bi jo od tvojega dobrega dela lahko prejel. V tem primeru daš miloščino dvema lačnima: enemu daš kruha, drugemu daš pravičnost. Med tema dvema lačnima se nahajaš ti, ki delaš dobro. Če ljubezen da jesti prvemu, se usmili obeh in obema poskušaj pomagati, čeprav drugi potrebuje samo dober zgled, da ga bo posnemal.

Ne boj se: če imajo napuhnjene ljudi svoje praznike, jih imajo tudi ponižni. Hrana ponižnega je pravičnost, enako kot je hrana grešnika napuh. Zato tudi ni čudno, da je srce napuhnjene nenasitno. Tudi napuhnjene hočejo služiti evangeliju, v resnici pa služijo le sebi, kajti *mislijo samo na to, kar je v njihovo korist, ne pa kar je v slavo Jezusa*

Kristusa. Gorje pa tistemu, ki išče samo svojo korist!

Tudi če bi delal čudeže, se ne napihuj, veseli se marveč, da je tvoje ime zapisano v nebesih. Nesrečen si, če tvoje ime ni zapisano v nebesih! Ti mar grozi, ker ne obujaš mrtvih? Ali pa ker ne hodiš po vodi? Ali pa ker ne izganjaš hudobnih duhov? Če si dobil milost, da delaš velika dela, jo uporabljaj s ponižnostjo, ne z napuhom, kajti sam Gospod pričuje, da so tudi nekateri lažni preroki delali čudeže.

Gospod, če nisem popolnoma prost tega velikega greha, ki je napuh, bodo moje besede prijetne ljudem, ne bodo pa prijetne tebi. Napuhnjene človek gleda samo na to, da bi ugajal ljudem; ponižen pa nasprotno obrača pogled v svojo notranjost, kjer ti bereš razločno in skuša tebi ugajati. Zatorej moja edina slava obstaja v pričevanju moje vesti in tako bom dejal: *O, Gospod, moja pomoč in moj rešitelj!* Moja pomoč v dobrem, moj rešitelj od slabega. Moja pomoč, da vztrajam v tvoji ljubezni, moj rešitelj, da me rešiš moje hudobije. ■

LJUBLJANA — Sestre uršulinke, ki imajo svoj samostan pri Sv. Trojici v Ljubljani, so 4. aprila 2002 odprle otroški vrtec, ki nosi ime njihove ustanoviteljice sv. Angele Merici. (Ave Maria)

MATI TEREZIJA IZ KALKUTE

(7)

Prevaja Metka MIZERIT

Božji klic — Moj poklic

Bila sem stara dvanajst let. Živela sem v družini pri starših v Skopju, ko sem prvič čutila željo, da bi postala redovnica. Hodila sem v laično šolo, vendar sem poznala duhovnike, ki so učili dekleta in fante in jim pomagali slediti božjemu klicu. Takrat sem prvič čutila, da so moj poklic ubogi.

Kasneje nisem več mislila na redovništvo. Študirala sem in živela v srečni katoliški družini. Ko sem bila stara osemnajst let, sem se odločila in zapustila svoj dom. Nikoli nisem dvomila o tej odločitvi. Bila je božja volja; On me je izvolil. Vstopila sem k loret-skim sestram.

Najubožnejši med ubogimi

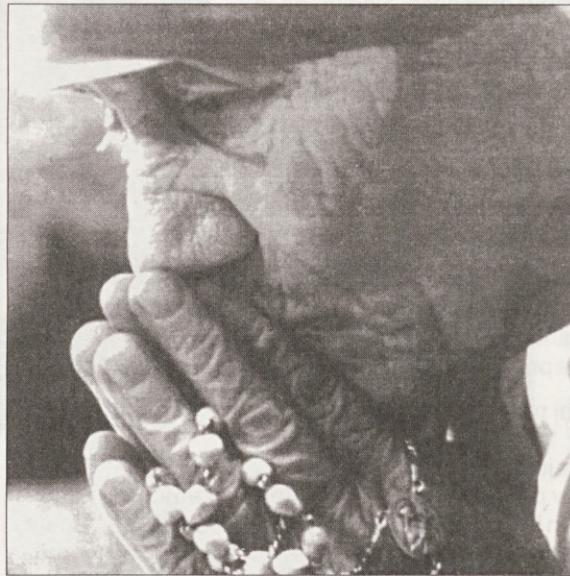
V Loreto sem bila najsrečnejša redovnica na svetu. Pustiti delo, ki sem ga tam vršila, je bilo zame žrtev. Vendar sem ostala redovnica, samo delo sem zamenjala. Loretske sestre poučujejo; šola je njihov pristen Kristusov apostolat.

Moj poseben poklic v redovništvu so bili ubogi. To je bil poseben klic, kakor moj drugi poklic. Bil je ukaz, da zapustim Loreto, kjer sem bila srečna, da bom služila ubogim na cesti.

Ko sem leta 1945 potovala z vlakom v Darjeeling, da bi šla na duhovne vaje, sem začutila, da se moram odreči vsemu in slediti Kristusu v predmestju, da bi služila najbolj ubogim med ubogimi. Razumela sem, da Bog od mene nekaj želi...

Skušnja miru

Potrebovala sem streho, kjer bi lahko sprejela zapuščene. Začela sem iskati hišo; hodila sem po mestu toliko časa, da sem popolnoma obnemogla. Takrat sem razumela, do kakšne izčrpanosti pridejo resnični ubožci, ko morajo vedno iskati malo hrane, obleko, zdravila, vse... Spomin, da sem bila v samostanu v Loreto preskrbljena v gmotnem smislu, se je pojavil kot

skušnjava. Tedaj sem molila:

Moj Bog! Po svobodni izbiri in po tvoji ljubezni hočem ostati tukaj in storiti vse, kar ti zahtevaš od mene.

Ne, ne bom se umaknila.

Moja skupnost so reveži.

Njihova varnost je moja.

Njihovo zdravje je moje zdravje.

Moja hiša je hiša ubožcev, ne ubogih, ampak najrevnejših med revnimi.

Tistih, katerim se človek ne približa, ker se boji, da se bo česa nalezel, ker so umazani, ker so pokriti z ranami.

Tistih, ki ne hodijo v cerkev, ker so goli.

Tistih, ki ne jedo, ker nimajo več moči.

Tistih, ki so padli na cesti in se zavedajo, da bodo umrli; ljudje hodi-jo mimo in jih niti ne pogledajo.

Tisti, ki ne jokajo več, ker nimajo več solz.

Bog hoče, da sem tukaj, On mi bo poslal rešitev.

Revolucija ljubezni

Po letu 1949 so začela k meni prihajati dekleta, ki so bile moje učenke.

Takoj so se hotele darovati Bogu. Z veseljem so slekle svoje dragocene svilene sarije in oblekle naše uboge bombažaste. Prišle so, ker so vedele, da je to trdo delo.

Ko mladenka visokega rodu pride, da bi služila brezpravnemu človeku, je junakinja največje in najtežje revolucije: revolucije ljubezni.

Božja ljubezen

Glavni namen našega reda je prinašati božjo ljubezen v najrevnejše domove in jih približati Bogu. Ni važno, kdo so, kateremu narodu pripadajo, kakšen je njihov položaj v družbi. Pokazati jim hočemo razumevajočo božjo ljubezen, dakazati, da Bog ljubi svet in da tudi njih ljubi.

Tempelj boginje Kali

Časopisi so pisali o dramih ljudi, ki umirajo na cesti brez vsake postrežbe.

Izkoristila sem priložnost, da sem pričala občinske svetovalce: „Dajte mi prostor, za drugo bom poskrbela jaz.“ Dali so mi dve stavbi, ki sta spadali k svetišču boginje Kali (boginja groze). Dve veliki dvorani sta do takrat služili kot spalnica za romarje. Z veseljem sem sprejela ponudbo in takoj smo tja prenesli umirajoče in bolne. Svečeniki templja nas niso radi videli. Ko pa je eden od njih zbolel za nalezljivo boleznijo, smo mu me stregle tako lepo, da so nas nehali zasledovati in so postali celo naši sodelavci in prijatelji.

Bog ljubi tihoto

Prvo, kar moramo narediti, ko prinesemo bolnike, ki smo jih pobrale na cesti, je, da jih umijemo. Večina od njih ne pozna mila in bojijo se umivalne gobe. Če bi sestre ne videle v vsakem teh nesrečnežev Kristusa, tega dela ne bi mogle opravljati. Hočemo, da oni občutijo, da jih me resnično ljubimo. Tako najdejo zopet svoje človeško dostojanstvo in umirajo v pretresljivem miru in tihoti. Bog ljubi tihoto.

Služba ubogim

Nikoli nisem prosila denarja. Ho-

Nameni Apostolata molitve

ZA SEPTEMBER

Močni in modri vzgojitelji v veri

SPLOŠNI: *Za otroke in mladi-no v katoliških šolah, da bi v času šolanja srečali močne in modre vzgojitelje, ki jim bodo pomagali dozorevati v verskem prepričanju in si pridobiti zdrave poglede na življenje.*

Jezus je rekel Tomažu: „Ker si me videl, veruješ? Blagor tistim, ki niso videli, pa so začeli verovati!“ (Jn 20, 29). Nekaj apostola Tomaža je v vsakem človeškem bitju. Vsakdo pozna skušnjavo nevere in vsakdo si zastavlja temeljna vprašanja: Ali Bog res obstaja? Ali je res ustvaril svet? Ali je res, da je Božji Sin postal človek, umrl in vstal od mrtvih? Odgovore dobimo, ko doživimo Božjo prisotnost. Oči in srce je treba odpreti luči Svetega Duha. Dragi mladi ljudje, verjeti v Jezusa danes in mu slediti kot so mu sledili prvi apostoli, zahteva od nas — prav tako kot takrat v preteklosti — osebno opredelitev zanj, včasih tudi za ceno mučeništva. Težko je namreč iti proti toku, težko je ohraniti zvestobo Kristusu v okoliščinah vsakodnevnega živ-

ljenja. In vendar ste poklicani, da na pragu tretjega tisočletja stopite na to pot in z Božjo milostjo jo boste zmogli.

Dejansko je Jezus tisti, ki ga iščete, ko sanjate o sreči. On čaka na vas takrat, ko vas nič ne more zadovoljiti. On je lepota, ki vas tako privlači. On vas podžiga s tisto željo po popolnosti, ki vam ne da pristati na kompromise. On je, ki vas sili, da odvržete maske zlaganega življenja. On vnema v vaših srcih željo, da bi iz svojih življenj naredili nekaj velikega, da bi uresničili nek ideal in se ne pustili prikleniti k tlom s povprečnostjo, da bi ustvarili svet, ki bi bil bolj človeški in bolj bratski. Recite „da“ Kristusu, recite „da“ vsem svojim najplemenitejšim idealom. Ne bojte se prepustiti njemu, ki vas bo vodil in vam dal moči, da mu boste sledili dan za dnem, ne glede na okoliščine. Z vami so tudi vaše družine, vaši duhovniki in učitelji in mnogi prijatelji, ki vas podpirajo v zvestobi Božjemu klicu.

V molitvi prosim, da bi Kristus vladal vašim srcem in vsemu človeštvu v novem stoletju in novem tisoč-

letju. Naj vas Marija, presveta Devica, ki je vse življenje Bogu izgovarjala svoj „da“, utrjuje v zvestobi tej sveti odločitvi.

Janez Pavel II.

Vigilija na svetovni dan mladih,
19. avgusta 2000

Sprava med Korejci

MISIJONSKI: *Da bi Sveti Duh po prizadevanjih Cerkve in cerkvenih občestev državama na Korejskem polotoku pomagal najti globlje razloge za spravo.*

Koreja je nesrečno razdeljena na Severno in Južno Korejo, podobno kot je bila tudi Nemčija razdeljena na Vzhodno in Zahodno Nemčijo. Vsaka Koreja ima drugačen politični sistem. V Severni Koreji se še nadaljuje oblast komunistične stranke in je povsod očitno veliko uboštvo in pomanjkanje svobode, v Južni Koreji pa je zavladal sistem politične svobode in zelo hitrega napredka.

Tudi položaj Cerkve je različen. V Severni Koreji živi Cerkev brez potrebne svobode, v Južni pa je blagoslovljena z mnogimi duhovnimi poklici, ki se porajajo v živih krščanskih občestvih.

Papež Janez Pavel II. je Južno Korejo obiskal že dvakrat. Bil je zelo toplo sprejet, vendar je tudi njega globoko prizadela razdvojenost korejskega ljudstva, ki živi v dveh državah in doživlja veliko medsebojnega sovraštva. Zato je večkrat spodbudil voditelje korejskega ljudstva, naj premagajo napetosti in si prizadevajo za ozračje sporazumevanja in sodelovanja.

Številne korejske družine so že pet

Vera v Boga

Neki indijski minister je na javnem zborovanju izpovedal, da ko je videl misijonarke božje ljubezni na delu med gobavci, se mu je zdelo, da je ponovno videl Kristusa na zemlji v službi ubogih.

Indijski zdravnik je videl sestro, ki je stregla umirajočemu in je rekel: „Prišel sem brez Boga, odhajam z Bogom.“

Vendar za nas ni važno katero vero izpovedujejo naši bolniki. Me strežemo, kjer je potreba. Nikoli nismo hotele prepričati naših oskrbovancev, da bi se spreobrili v krščansko vero. Najvažnejše je, da se srečajo z Bogom v katerikoli veri. To, kar nas rešuje, je vera v Boga; ni važno po kateri poti se pride do Njega.

tela sem služiti ubogim samo iz ljubezni do Boga. Hotela sem, da ubogi prejmejo zastonj, kar si bogati poskrbijo za denar.

Ves svoj čas darujem ubogim; oni so njegovi lastniki. Prav tako tudi vse naše sestre. Brez počitka delajo za bolnike in otroke; nimajo časa niti za pisanje pisem.

Vemo, da je naše delo, ob vsej revščini na svetu, kakor kaplja v oceanu. Vendar, če bi manjkala ta kapljica, bi oceanu nekaj manjkalo. Če ne bi imele šol v zapuščenih krajih, bi bilo na tisoče zapuščenih otrok na cesti.

Rešitev je v tem, da naredimo vse, kar moremo. Prav tako tudi z umirajočimi, ki jih poberemo na cesti. Večina jih umre, vendar jim nudimo prostor, kjer umrejo v miru in najdejo Boga.

Kdo je Jezus Kristus?

Kardinal Franz KÖNIG

Eno velikih vprašanj svetovne zgodovine je vedno znova vprašanje, ki se glasi: Kdo je Jezus Kristus?

Najprej je Jezus Kristus sam sprožil to vprašanje v krogu svojih lastnih učencev, prijateljev. Jezus jih je vprašal (po poročilu evangelista Mateja 16,13ss): „Kaj pravijo ljudje, kdo je Sin človekov?“ In potem ponovi, še z večjo vztrajnostjo, vprašanje svojim lastnim učencem: „Kaj pa vi pravite, kdo sem?“

Po smrti in vstajenju Jezusa Kristusa je to vprašanje namenjeno vsakemu izmed nas: „Kaj pravite, kdo je Jezus?“ — To pomeni: Če je Kristus samo človek s posebnimi kvaliteta, a samo človek, potem je tako vprašanje nepomembno. Če pa si je Bog v njem privzel človeško podobo in nas po njem nagovarja s svojo besedo, potem to vprašanje zadeva vsakega izmed nas. Takšni provokaciji se, če smo pošteni, nihče ne more izogniti. V prvih krščanskih stoletjih se v Sredozemlju, med Rimom in Bizancem, spet pojavi vprašanje: „Kaj pa vi pravite, kdo sem?“ To se pravi, zdaj je šlo za vprašanje vernih kristjanov, kako lahko jezikovno in nedvoumno izrazimo Božje in človeško v Kristusu — da bi preprečili zmote v razumevanju vere. Sledi tega velikega spora najdemo v cerkveni

zgodovini prav tako kakor tudi v tedanji politični zgodovini. Koncili od Nikeje (325) do Kalkedona (451) so poskušali odgovoriti na to vprašanje. Prvi vdor v edinost kristjanov je povezan tudi s tem, to je veliki zahodni razkol (shizma) iz leta 1054; z izobčitenima bulama vzhoda in zahoda.

In če odpremo veliko knjigo zgodovine svetovnih religij, vedno znova ugotovimo: Vsi ljudje pričakujejo od svoje religije, od religij, odgovor na nerešene uganke človeškega bivanja: Od kod prihajam, kam gre in kakšen smisel ima moje življenje? Kaj je tista zadnja skrivnost našega bivanja, iz katere prihajamo in kamor gremo?

Toda ali je vse to prepuščeno vpraševanju in iskanju ljudi, kakor se je to zgodilo v toliko tradicijah in oblikah religij? Ali pa nam je neki Oče v nebesih po Jezusu Kristusu dal zadnji odgovor na to vprašanje, tako kakor beremo v Pismu Hebrejcem (1,1ss): „Velikokrat in na veliko načinov je Bog nekoč govoril očetom po prerokih, v teh dneh poslednjega časa pa nam je spregovoril po Sinu.“

In tako stojimo vsi, vse do današnjega dne, pred vprašanjem: Ali je Jezus Kristus velik verski voditelj človeštva, toda nazadnje vendarle samo človek — ali pa govori po njem

neki Oče v nebesih, da bi tako pokazal na zadnja velika vprašanja človeštva in dal odgovor? Zadnje je prepričanje kristjanov.

S tem je in ostane vprašanje o Kristusu vprašanje svetovne zgodovine.

Bog ima karakter

Bog ima karakter, to pomeni, Bog ni zgolj neka ideja. On ni mračna in slepa moč usode. Njega ne vodita samovolja in muhavost. Bog ima karakter, to pomeni, on je nekdo. Človek lahko nanj računa. Nanj se lahko zanesemo.

Če o kom rečemo, da je značajan (da „ima karakter“), mislimo, da ima dober značaj. V nasprotnem primeru rečemo: Ta človek je neznačajan. Ta človek je brez značaja. Bog ima karakter, zato hkrati pomeni: Bog ima dober značaj.

Če ima Bog karakter, kaj ga karakterizira? Kaj je tipično zanj? Kaj je zanj posebno značilno? Značaj (karakter) kake osebe se izraža (kaže) v njenih lastnostih. Dogmatika in katekizem vesta imenovati mnoge Božje lastnosti. V neki molitvi pri maši za pokojne je imenovana neka lastnost Boga, ki je zanj posebno značilna: „Deus, cui proprium est, misereri semper et parcere“ — „Dobri Bog, samo ti si vedno usmiljen in odpuščaš.“ Proprium je to, kar komu daje posebno noto, kar je zanj značilno, kar ga odlikuje.

Božji proprium, to, kar je zanj posebno značilno, je njegova usmiljenost. Papež Janez Pavel II. opozarja v okrožnici „Dives in misericordia“ na to Božjo lastnost in njen pomen za nas. Bog ima srce za ljudi. On je bogat v usmiljenju.

Bog ima srce za nas ljudi: To je bistveno za podobo o Bogu, ki jo ima Jezus sam in ki nam jo kaže. To hoče razodeti v svojem življenju in delovanju. Taka podoba o Bogu ima aktualni pomen. Približa nam lahko Boga in hkrati lahko pomaga, da se damo oblikovati od Božjega značaja, da bi tudi mi imeli srce drug za drugega.

desetletij nesrečno razdvojene, kajti meja je zaprta in težko je dobiti potni list za obisk sosednje države.

Koreji želimo, da bi spet doživela enotnost in spravo, podobno kot se je s padcem berlinskega zidu združila Nemčija.

P. Jože Kokalj

SLOVENSKI: Da bi bila Slomškova ljubezen do mladine in skrb zanjo zgled vsem, ki so danes odgovorni za naš mladi rod.

Polna usta imamo danes besed o mladini, o njeni sreči, blagostanju, prihodnosti. A dostikrat gre res samo

za besede. Z vsiljivo reklamo jo pridobivajo za svoje pijače, užitke v kajenju, popivanju, preziranju vseh etičnih pomislov, za nasilno uveljavljanje v življenju. A mladina je vsako leto bolj podivjana, izpraznjena, se pravi brez smisla življenja, brez vsakega pametnega cilja. Kriva je dostikrat tudi družina, včasih šola...

Kaj nam manjka? Vzgojitelj kot je bil Slomšek. Napisal je knjigo za dekleta. Tako se je vživel v bralke, da tiskarne niso mogle dohajati naročil. Podobno s knjigo za fante.

Nekaj takih še imamo. Poleti 2001 je umrl duhovnik Vinko Kobal. V gibanju POT je zajel tisoče in tisoče mladih. Takih „Slomškov“ bi še potrebovali.

HVALNICA STVARSTVA

sv. Frančišek ASIŠKI

*Najvišji, vsemogočni, dobri Gospod,
tebi hvala, slava in čast
in ves blagoslov.*

*Tebi, najvišji, edinemu pristoji
in nihče ni vreden tebe imenovati.*

*Hvaljen, moj Gospod,
z vsemi tvojimi stvarmi;
posebno s soncem, velikim bratom,
ki razsvetljuje dneve in nas.*

*Lepo je in v velikem sijaju žari.
Tebe, Najvišji, odseva.*

*Hvaljen, moj Gospod,
v sestri luni in zvezdah;
ustvaril si jih na nebu jasne,
dragocene in lepe.*

*Hvaljen, moj Gospod,
v bratu vetru in zraku,
v oblačnem in jasnem,
sploh v vsakem vremenu,
s katerimi ohranjaš vse stvari.*

*Hvaljen, moj Gospod,
v našem bratu ognju,
v katerem nam noč razsvetljuješ;
lep je in vesel in krepak in močan.*

*Hvaljen, moj Gospod,
v naši sestri zemlji,
ki nas kakor mati hrani*

GREGOR VELIKI, papež

3. september

Silvester ČUK

Za Leonom I. je Gregor I. drugi in edini papež, ki mu je zgodovina prisodila naslov Veliki. Zaslužil si ga je, ker je modro vodil krmilo Kristusove Cerkve v času, ko je stari vek prehajal v srednjega. Razumno je povzel pridobitve dotedanjih krščanskih stoletij in jih kot skrbno urejeno dediščino izročil prihodnjim. Bil je prvi papež iz vrst zahodnega meništva, zato je mogel benediktinskemu redu naložiti dolžnost misijonarjenja med novimi evropskimi poganskimi narodi. Zapustil je globoke duhovne spise, preuredil bogoslužje. Bil je res „božji konzul“, kakor je zapisano na njegovem grobu: namreč od Boga poslani pomočnik vsemu človeštvu in svetovalc ljudem kot glasnik božje volje.

Rodil se je v Rimu okoli leta 540 v patricijski (plemiški) družini. Njegova rojstna hiša je stala na Celijskem griču. To mogočno stavbo je kasneje Gregor predelal v benediktinski samostan. Šolal se je najverjetneje tako, kakor tedanji Rimljani iz visokih krogov: pod vodstvom družine in učenih sorodnikov. Njegovi spisi pričajo, da

*in nam gospodinji
in prinaša različno sadje
in pisane rože z zelenjem.
Hvaljen, moj Gospod,
v onih, ki zaradi tvoje ljubezni
odpuščajo
in prenašajo slabost in trpljenje.
Blagor njim, ki ostanejo v miru,
zakaj ti, Najvišji, jih boš kronal.
Hvaljen, moj Gospod,
v naši sestri smrti,
ki ji nihče v življenju ne uide.
Gorje jim, ki umrejo
v smrtnem grehu,
a blagor njim, ki počivajo
v tvoji najsvetejši volji,
zakaj druga smrt jim
ne bo mogla storiti žalega.
Hvalite in poveljučite
mojega Gospoda
in zahvalite se mu
in služite mu v veliki ponižnosti.*

(Prevod: Vital Vodušek)

si je pridobil temeljito izobrazbo. Med leti 572-574 je bil na visokem mestu z naslovom rimski prefekt: bil je na čelu mestne uprave in o svojem delu je poročal cesarskemu namestniku v Raveni. Že leta 574 ali vsaj 575 se je odpovedal službi in svetu. S podedovanim premoženjem je ustanovil šest benediktinskih samostanov na Siciliji in enega v Rimu, v svoji rojstni hiši. Kar mu je ostalo premoženja, ga je razdelil med reveže, potem pa se je pridružil menihom v domači hiši, vendar jim ni maral biti predstojnik. Po petih ali šestih letih bivanja v samostanu ga je tedanji papež Pelagij II. posvetil v diakona in ga kot svojega zastopnika poslal na carigraski dvor. To zahtevno službo je Gregor uspešno opravljal okoli šest let. Leta 586 se je vrnil v Rim.

Po smrti papeža Pelagija leta 590 so ga enoglasno izvolili za njegovega naslednika. Gregor se je na vse mogoče načine otepal tega bremena, toda zaman: 3. septembra leta 590 so ga posvetili za rimskega škofa. Takoj po nastopu papeške službe je Gregor vse kristjane opozoril, naj ne zidajo na njegovo, ampak na božjo pomoč. Papežev zaupanje v božjo pomoč pa je dopolnjevala budna človeška pozornost za velike in majhne priložnosti, ki naj sprožijo dela ljubezni in usmiljenja do trpečih. V štirinajstih letih svojega papeževanja je znal modro vpletati drobne stvari v velike načrte za blagor vesoljne Cerkve. Kako je to zmož, pravijo njegovi življenjepisci, je podobno čudežu, saj je bil papež ves čas bolehen, če že ne hudo bolan. Ni se mu povsem posrečilo doseči odkrito in zaupno sodelovanje s cesarskim dvorom v Carigradu, znal pa je biti odločen v odnosu do Langobardov; v odnosu do Frankov si je prizadeval, da bi povsod uvedel pravi cerkveni red. Njegovo največje in najbolj osebno delo pa je bilo misijonsko delo na Britanskem otoku. Zgodovinsko najvažnejši je bil sklep, da je za misijonarje izbral benediktince, ki jim je naročal, naj poganskih svetišč ne rušijo, temveč jih spreminjajo v krščanske cerkve. Priporočal je blago misijonsko metodo, ki so jo uporabljali blagovestniki tudi med našimi slovenskimi predniki. Njegovo življenje se je izteklo 12. marca 604. Do pokoncilske preureditve koledarja je bil njegov god 12. marca. To je vedno v postnem času, ko so svetniški godovi potisnjeni v ozadje, zato po novem obhajamo njegov god 3. septembra, na spominski dan njegove posvetitve za rimskega škofa. ■

MARIJINO ROJSTVO

8. september

Veliki pesnik Dante Alighieri opeva v svoji „Božanski komediji“ ob koncu nebesa kot nedopovedljivo veličastno rožo, ki je vzrasla ob toploti božje ljubezni, ki vabi svoje stvari k svobodnemu odgovarjanju na to ljubezen. Docela edinstveno nalogo ima v večnih božjih zamislih skupaj s Kristusom preblazena Devica Marija. Pesnik polaga v usta sv. Bernardu spev, iz katerega nam sije radostni pomen praznika Marijinega rojstva:

**Devica, Mati, ki si hčerka sina,
ponižnejša in višja od stvari,
zamisli večne trdna korenina,**

**ti si požlahnila človeško kri,
da Stvarnik njenega počela
zavrnil ni, da se iz nje rodi.**

**V telesu tvojem zopet se je vnela
ljubezen, ki od nje toplote v sreče
neskončnosti ta roža je vzcvetela.**

**Tu si ljubezni sonce nam žareče,
tam doli pa, za smrtnih si množine
nadeje vrela, venomer kipeče.**

**Gospa, mogočna in take si miline,
da kdor, želeč si milost, te ne zove,
ravná željám polet brez kril v višine.**

(Prevedel Alojz GRADNIK)

MARIJINO IME

12. september

Poseben praznik v čast Marijinemu imenu so najprej (leta 1513) uvedli v Španiji. V zahvalo za zmago krščanske vojske pod poveljstvom poljskega kralja Jana Sobieskega nad Turki, ki so ogrožali evropsko celino, v bitki pred Dunajem 12. septembra 1683 je tedanji papež Inocenc XI. zapovedal praznik za vso Cerkev. Dolgo so ga obhajali na nedeljo po malem šmarnu — prazniku Marijinega rojstva (8. septembra), papež Pij X. pa ga je prestavil na 12. september.

„Ime je kakor podoba“, piše France Ušeničnik. „Podoba Matere božje krasimo s cvetjem in prižigamo lučko pred Njo, ki nam jo podoba predstavlja. Prav zato pa častimo tudi ime Marijino: izgovarjamo ga s spoštovanjem, kličemo ga z zaupanjem, slavimo ga v pesmih, ker nas to ime, kakor podoba, spominja na našo Mater in Kraljico. In nobena podoba nam o naši nebeški Materi ne more toliko lepega povedati, kakor nam pove pomenljivo ime Marija.“

Marija je grška in latinska oblika za hebrejsko Mirjam; to ime je bilo pri Judih v stari zavezi zelo pogosto: priljubilo se jim je, ker ga je nosila sestra Mojzesa, modrega narodnega voditelja in

rešitelja iz egiptovske sužnosti. Ime Marija je najbolj razširjeno žensko ime po vseh deželah sveta s krščanskim izročilom in sicer po zaslugi največje in najlepše med ženami — Jezusove in naše matere Marije. (Tudi na Slovenskem je to ime na prvem mestu: leta 1980 je bilo pri nas 146.184 oseb s tem imenom.)

V prvih krščanskih časih so verniki iz spoštovanja do Jezusove matere deklicam le redko dajali ime Marija, v srednjem veku je veljalo skoraj za greh dajati to ime, v novejši dobi pa se je ime Marija silno razširilo. Obstajajo neštete oblike.

O Mariji govori posebna veja bogoslovne znanosti, ki se ji pravi mariologija (t.j. nauk o Mariji), tisti, ki se z njo ukvarjajo, pa so mariologi. Le-ti navajajo tudi razne etimološke razlage o pomenu imena Marija. Mnogi strokovnjaki za stare vzhodne jezike trdijo, da Marija oziroma Mirjam prihaja od „meri“, kar v egiptovskem jeziku pomeni „ljubljen(a)“, in od „iam“, kar je isto kot Jahve — Mirjam je torej „od jahve-ta ljubljena“ oziroma „božja ljubljena“ in v tem pomenu ime zelo ustreza Jezusovi materi. Francoski svetopisemski strokovnjak Lagrange opozarja, da je v iskanju pomena nekega imena treba paziti ne toliko na znanstveno etimologijo (nauk o izvoru in pomenu besede) kakor na smisel, ki so ga starši in sorodniki pripisovali kakšni besedi, ko so otroku dajali ime.

V tem pogledu moramo glede pomena imena Marija razlikovati staro in novejšo dobo. V stari dobi so Hebrejci ime Mirjam spravljali v zvezo s hebrejskim izrazom „videti, gledati“ in Mojzesovo sestro, prekrokinjo Mirjam, so označevali s tem imenom kot „tisto, ki stori, da vidimo“, „razsvetljevalko“. Božja mati Marija je dejansko „tista, ki stori, da vidimo“, „razsvetljevalka“ naših duš, obenem voditeljica našega življenja in v tem smislu „morska zvezda“, kar naj bi ime Mirjam tudi pomenilo. V novejši dobi (ob Jezusovem času) so Judje govorili aramejsko, zato so iskali pomen imena Mirjam v aramejskem jeziku. Ime Mirjam so izgovarjali kot Mariam, kar je bilo lahko spravljeni v zvezo z deblom, ki pomeni „gospa“ (Francozi Mariji pravijo Notre Dame — Naša Gospa). Tretji pomen pa navajajo razlagalci kumranskih rokopisov: ime Mirjam po tej razlagi pomeni „vzvišena“.

Profesor Anton Strle, slovenski mariolog, pregled o pomenu imena Marija končuje takole: „Skupno imamo nekako šestdeset poskusov, kako razložiti ime Marija. S tem je na neki način nakazana nedosegljiva in neizčrpna veličina Odrešenikove matere in družice.“

Silvester ČUK

Svetišče Naše Gospe Čudodelne svetinje

Metka MIZERIT

Zgodovinski vidik

Redovna hiša sester usmiljenk, na pariški ulici Rue du Bac, je bila zavita v noč. Sestre so po napornem delu z bolniki in večerni molitvi odšle k počitku. Ob enajstih zvečer se je novinka Katarina prestrašena zbudila. Poklical jo je mali deček, ki ji je rekel: „Katarina, presveta Devica te pričakuje v kapeli.“

Oblekla se je in odšla z otrokom v samostansko kapelico, kjer je bilo vse razsvetljeno. Katarina je prišla do oltarja; ob njem je bil stol. Kar naenkrat je zaslišala kot šelest svilene obleke. Prišla je Devica Marija in se vsedla na stol. Otrok, ki je spremljal Katarino, ji je rekel: „Presveta Devica je tukaj.“ Katarina je pokleknila in položila roke na Marijina kolena. Ta pa jih je vzela med svoje in jih stisnila.

Ko se je Katarina vrnila v spalnico, je ura v pariškem zvoniku udarila eno. To se je zgodilo v noči osemnajstega na devetnajsti julij, leta 1830.

27. novembra istega leta se je Marija ponovno prikazala. Bilo je ob petih popoldne, med premišljevanjem. Pod njenimi nogami je bilo pol zemeljske oble; stala je na kači zelene barve. V eni roki je držala zlato kroglo s križem. Iz njenih rok so se vsipali svetli žarki. Od desne roke preko njene glave je Katarina brala napis v zlatih črkah: „Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo.“

Naenkrat je Katarina videla kakor da bi se svetinja obrnila. Zagledala je križ na palici. Pod njim črko M in spodaj dve srci; eno obdano s trnjevo krono in drugo prebodeno z mečem. Dvanajst zvezd je obdajalo podobo. Tedaj je Katarina zaslišala glas, ki ji je velel: „Daj kovati svetinjo s tem vzorcem. Vsi, ki jo bodo nosili, bodo deležni velikih milosti.“ Prikazen je izginila.

Katarina Labouré je bila deveti otrok kmečke družine. Ko je bila stara devet let, ji je umrla mama in mala deklica si je izbrala presveto Devico Marijo za svojo mater. Pri prvem svetem obhajilu je začutila redovniški

poklic. 21. aprila 1830 je vstopila k usmiljenkam kot novinka. Duhovne hčere sv. Vincencija Pavelskega so vedno gojile globoko pobožnost do brezmadežnega spočetja Device Marije. Tako tudi Katarina, ki je bila deležna posebnih milosti. O svojih videnjih ni povedala nikomur, razen svojemu spovedniku. Šele po njegovi smrti pa sestri prednici. Sestra Katarina je umrla 31. decembra 1876. Ko so leta 1933, ob njeni proglastitvi k blaženim, odprli grob, so našli njeno truplo nestrohnjeno. Sedaj počiva v kapelici pod oltarjem, kjer se ji je prikazala Marija. 7. junija 1947 je bila proglašena za svetnico.

Božja Mati je podelila sv. Katarini Labouré svetinjo Brezmadežne, ki jo je narod imenoval Čudodelna svetinja. Sv. Cerkev jo je proglašila za pristno in jo živo priporoča.

Lazaristi in usmiljenke v Argentini

14. septembra 1859 je prispelo v Buenos Aires dvanajst redovnic, duhovnih hčera sv. Vincencija Pavelskega in dva duhovnika. Ssabo so prinesli, kot družinsko dragocenost, čudodelno svetinjo in veliko sanjo, da bi sezidali svetišče, posvečeno Njej. Bila so težka leta, polna trpljenja, dela, uspehov in tudi razočaranj. Leta 1865 se je ustanovila Družba hčera Marije Brezmadežne čudodelne svetinje.

Šele leta 1930, ob stoletnici prikazovanj, so sanje začele postajati resničnost. Takrat so namreč blagoslovili temeljni kamen za novo svetišče na zemljišču, ki je bilo last lazaristov. Vendar takrat niso začeli graditi cerkve, ker se je tedaj ves narod pripravljal na svetovni Evhariistični kongres, ki se je vršil v Buenos Airesu oktobra 1934. Še drugi zapetljaj je bil ovira, da bi začeli z gradnjo. Prvotni načrt za cerkev v novogotskem slogu in večja kot je današnja, je nadškof msgr. Copello odklonil.

25. julija 1934 je nadškof v Buenos Airesu ustanovil enajst novih župnij, med njimi tudi Čudodelne svetinje. Takrat so začeli zbirati sredstva za novo

cerkev. Velike zasluge za gradnjo ima odbor pod predsedstvom gospe Adeline Marie Harilaos de Olmos, ki je darovala veliko svojega premoženja za novo svetišče. Tudi sestre usmiljenke so prispevale denar, ki so ga nabrale z rifami in prostovoljnimi prispevki. Odgovornost za gradnjo novega svetišča je imel duhovnik Carlos Esteban Mattias. Načrte za cerkev je naredil arh. Carlos Massa. Gradnjo pa je prevzelo podjetje Leon Valli.

Veselo so pozvanjali zvonovi 22. novembra 1941 in vabili ljudi okraja in vsega mesta na praznovanje. Ta dan je namreč kardinal Santiago Luis Copello slovesno blagoslovil novo cerkev.

Svetišče danes

Cerkve Naše Gospe Čudodelne svetinje nisem poznala, čeprav me je Marijin kip na vrhu kupole vabil, kadar sem se po avtocesti peljala v mesto. Naš urednik me je večkrat opozoril, da je to prekrasna cerkev in da bi bilo prav, da bi jo opisala. Tukaj je za župnika Slovenec, lazarist gospod Ivan Likozar, ki me je prijazno sprejel v njenem svetišču. Skupaj sva si ogledala notranjost cerkve, gospod pa mi je dal tudi knjigo, kjer sem poiskala vso snov za zgodovino in opis tega svetišča. Stoji na ulici Curapaligüe 1185, nasproti parka Chacabuco. Cerkvena stavba je zidana v novoromanskem Form Rin slogu, v obliki latinskega križa. Dolga je 53,15 m in široka 20,50m, v prečni ladji pa 38,60. Ob pročelju sta dva stolpa, v ozadju nad prečno ladjo pa je osmerokotna kupola, ki ima 53,15 m višine. Na vrhu je kip Device Čudodelne svetinje, ki je visok 5,30m. Naredil ga je kipar Santiago Jese Chierico. Obdajajo jo štirje manjši stolpčiči s križem. V obeh stolpih je šest zvonov; v svoji delavnici jih je ulil Juan Bellini. Na pročelju je še veliko okroglo okno, ki ima vitraj s monogramom AM (Ave Marija). Ob strani sta kipa sv. Vincencija Pavelskega in sv. Luise de Marillac.

Notranjost svetišča je triladijski prostor s prečno ladjo, nad katero se dviga kupola. Štiri in štirideset oken s čudovitimi vitraji osvetljuje cerkev. Vitraji predstavljajo slike iz Marijinega prikazovanja in življenje ter delo sv. Vincencija Pavelskega. So delo umetniške hiše A. Estruch iz Buenos Airesa. Prižnica je iz travertinskega

marmorja.

Ob glavnem oltarju stojita dva angela, ki držita v rokah svečnike. Oltar je iz domačega travertinskega marmorja, ima osem stebričkov iz sanluiskega oniksa. Čudoviti kip Brezmadežne Device je visok dva metra in so ga prinesli iz materine hiše sester usmiljenk iz Pariza. Bil je v kapelici prikazan.

Cerkev ima šest oltarjev. Na levi strani, ob glavnem oltarju, je kapelica presvetega Rešnjega Telesa in slika, ki predstavlja drugo prikazovanje Marije Katarini Labouré. Na desnem oltarju je slika prvega prikazovanja. V prečni ladji na levo je oltar iz belega marmorja, posvečen sv. Vincenciju Pavelskemu; ob njem sta sv. Anton Padovanski in sv. Rok. V oltarju na desni strani je kip sv. Luise de Marillac, ustanoviteljice sester usmiljenk. Poleg sta kipa sv. Katarine Labouré in sv. Terezije Deteta Jezusa. Ob vходу v cerkev je še kapelica Lujanske Matere božje, zavetnice Argentine. Tukaj je tudi kip sv. Antona Federica Ozanam, ustanovitelja Vincencijeve konference. Kip je blagoslovil in ustoličil msgr. Guillermo Rodríguez Melgarejo leta 1998.

Še nekaj podob je v cerkvi. Naša Rožnovenska Gospa iz San Nicolasa, ki jo posebno zadnje čase častijo množice. Dalje je še prelep lesen kip presvete-

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA — Letošnji novomašniki. Na praznik prvakov apostolov sv. Petra in Pavla, 29. junija, so posvetili glavnino letošnjih slovenskih novomašnikov. Njihovo število je najmanjše doslej, saj jih *Družina* našteva 16, toliko kot leta 1988, vendar je bil en kartuzijan posvečen že lani, poleg tega sta oba kartuzijana tujega rodu, čeprav živita v Pleterjah, dva novomašnika pa prihajata iz zamejstva in zdomstva. Iz samih matičnih škofij je torej letos le 12 novomašnikov.

Iz kopske škofije je novomašnik 25-letni Samo Babnik iz Šempetra pri Gorici, ljubljanskih škofijskih novomašnikov je 7, trije pa so mariborski. Med redovniki sta dva kartuzijana (Hrvat in Amerikanec) in dva jezuita (eden izhaja iz ljubljanske nadškofije, drugi, 37-letni p. Janez Sever, pa je pripadnik ruske province, rodil pa se je v slovenski družini v Clevelandu). Iz krške (celovške) škofije je 29-letni Miha Golavčnik iz Globasnice. (*Mladika*)

ŠKOFJA LOKA — Po nekaterih informacijah je bilo doslej na škofjeloškem območju evidentiranih 12 grobišč povojnih izvensodnih pobojev. Od teh so raziskana le grobišča v Crngrobu, ki se nahajajo v Balantovem smrečju, blizu Rdečega znamenja, ob cesti, ki s škofjeloške strani vodi do romarske cerkve Marijinega oznanjenja. Likvidacijam v Crngrobu pripisujejo tudi bližnje grobišče Matjaževo jamo ali Flančnk za Golobežem nad vasjo Pevno. (*Ave Maria*)

LJUBLJANA — Slovenci poslušajo radio v povprečju tri ure na dan, in sicer 68% doma, 14% na delovnem mestu, 15% v avtomobilu, 2% pa drugje. (*Mladika*)

ga Srca Jezusovega. Kristus na križu prosi odpuščanja za naše grehe. Sv. Jožef, kateremu priporočim vse naše družine. V težkih gospodarskih težavah smo. Množica brezposelnih protestira po ulicah, tu je sv. Kajetan. Njega poprosim za vse, ki so brez dela.

Ozrem se na kor; veličastne orgle (Hamond) dopolnjujejo prekrasno svetišče, od katerega se skoraj ne morem ločiti. Še enkrat poklekнем pred glavni oltar. Naša Gospa Čudodelne svetinje trosi milosti vsem, ki se k Njej zatekajo.

Na zahodu žari večerna zarja. Po avtocesti dirkajo avtomobili. V mraku se mi zdi Marijino svetišče kot oaza miru v razburkanem mestu.

Moravški večerni Ave

Limbarski

Moravški zvon večerni Ave prepeval glasno čez dobrave.

Pozdravna pesem v čast Mariji doni iz stolpa na Drtiji.

Vrhovi Limbarske goré Pod zvezde ji v pozdrav kipé.

Mohorski zvon ji vzklika slave, Gradišče mu odpeva zdrave.

Na griču sveti Nikolaj svoj Ave ji pošilja v raj.

Vse stvarstvo naj ji slavo poje Koseze kličejo oboje.

Iz stolpa svetega Andreja razliva se čez tiho plan:

Ob grobu častnosti je meja vse mine kakor noč in dan.

Na Hribcah zvon v večerni rosi za žive, mrtve verno prosi.

Z Vrhpolja oglašá se zvonjenje: Brez vere prazno je življenje.

Vse žive Materi deviški izročá v varstvo zvon trojiški.

In za hribom Sveti križ, po njem se pride v paradíž.

In tisoč rok se je sklenilo, in tisoč src se je združilo, vse v hvalo, slavo, čast Mariji.

Angel zaupanja

Anselm GRÜN

Angel zaupanja nam podarja upanje in zaupanje v prihodnost. Zaupanje pomeni, da vidim, kako Bog vse usmerja in vodi, kako pošilja svoje angele, da ne bi tega sveta prepustil nesreči, temveč da bi vse obrnil v dobro. V takšnem zaupanju se ne dam pretresti od pesimističnih napovedí. Tudi si ne natakem rožnato rdečih očal, da bi šel resničnosti s poti. Ne delam si nobenih iluzij o stanju sveta. Spoznavam, kar je. Toda kljub temu sem optimističen. Kajti vem, da je ta svet v Božji roki, da ljudje nimajo zadnje oblasti nad tem svetom. Zaupanje vidi več kot zgolj obstajajoče. Vidi več kot probleme, ki določajo naslove časopisov. Poleg vsega zunanjega vidi najglobljo resničnost vseh stvari, poleg sveta vidi Božje angele, ki gredo z nami skozi ta svet in ki držijo svojo varujočo roko nad našo deželo in našo zemljo.

Marie Luise Kaschnitz, pesnica „Angelskega mostu“, pripoveduje zgodbo, ki ponazarja to zaupanje: zgodbo o ladijskem lastniku Giovanniju di Matu. Ta je dal morskim roparjem ves svoj denar, da bi odkupil ujetnike. Ko je hotel z odkupljenimi izpluti, so morski roparji zahtevali še več denarja. In ker ni mogel izpolniti njihove zahteve, so mu razbili jambor in krmilo in raztrgali jadro na kosce. Kljub temu je dal Giovanni di Mata znamenje za odhod. V veliko začudenje morskih roparjev se je ladja tudi brez jambora, brez jadra in krmila počasi začela premikati in doseгла odprto morje.

Tako je zaupajočemu podarjeno védenje, da nas obdaja angel kakor zaslon, da nas nosi na rokah, tako da lahko varno stopamo čez leve in kače. On veruje, da angel pazi zanj, da mu ne more nič hudega

škodovati.

On ne gre slep skozi svet. On povsem vidi, kakšne nevarnosti nas zalezujejo. Toda on se čuti spremljanega od svojega angela, on se čuti zavarovanega in nošenega. On ve, da ni gola številka, izpostavljena samovolji usode, temveč da z njim hodi angel in zanj skrbi, da ga angel osvobaja iz vseh njegovih strahov.

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA — Kip dr. Lamberta Ehrlicha in zbornik o njem. V novi aleji profesorjev Teološke fakultete v Ljubljani je nadškof dr. Franc Rode 31. maja blagoslovil prvi kip. Izdelal ga je kipar Drago Tršar, posvečen pa je dr. Lambertu Ehrlichu ob 60-letnici njegovega umora. O liku duhovnika, vzgojitelja in znanstvenika, ki se je rodil v Žabnicah v Kanalski dolini leta 1878, so spregovorili dekan Teološke fakultete dr. Alojzij Slavko Snoj, predstojnik Inštituta za zgodovino Cerkve dr. Metod Benedik in član gibanja Straža dr. Anton Lipovšek.

Na dan slovesnosti je bil na voljo zbornik Ehrlichov simpozij v Rimu, ki prinaša gradivo z lanskega zasedanja v Sloveniku, izdala pa ga je celjska Mohorjeva družba. (*Mladika*)

SLOVENJ GRADEC — V Slovenj Gradcu, kjer še ni uspelo postaviti spomenika zamolčanim vojnim in povojnim žrtvam, je Marjan Linasi iz Koroškega pokrajinskega muzeja na 300 straneh izdal knjigo Žrtve druge svetovne vojne na območju mestne občine Slovenj Gradec. Popisal je 544 žrtev, od tega jih je bilo 294 doslej „neznanih“. (*Mladika*)

„No, svojemu predstojniku pa res moram povedati resnico. Zmolil sem jih 34.“

„Kako ste jih mogli zmoliti toliko?“
„Na to vprašanje pa ne bi rad odgovoril.“

Sveti p. Pij

Molitev rožnega venca je bila p. Piju najdražja molitev. Če nisi videl p. Pija pri oltarju ali v spovednici, si ga gotovo našel z rožnim vencem v roki.

Nekega večera v februarju leta 1953 je p. Karmel zaželel pri napol odprtih vratih p. Piju lahko noč.

„Hvala. Kmalu bom šel počivat; prej moram zmoliti še dva rožna venca.“

„Oprostite, oče, koliko rožnih vencev ste že zmolili danes?“

Srečanje pri Sv. Marku

Lojze KOZAR

Saj je bilo vse isto kakor nekoč: hiša ob cesti s strmimi kamnitimi stopnicami, zvonik cerkve sv. Marka, ki se je dvigal iznad sadnega drevja, vrhovi Karavank v ozadju, celo ptice so enako pele in črički v travi godli isto melodijo. A vendar je vse to, kar so gledale Antonove oči in poslušala njegova ušesa, bilo drugačno, novo, kakor bi bilo vzeto iz nekega drugega sveta, kjer ni omejenosti, kjer je vsaka stvar popolna. Res je bilo dvoje: svet je bil nov in Antonove oči so bile nove. Tudi ušesa so bila nova, pa noge, roke, tudi vrat, čeprav so bile opazne posledice opeklin. Toda Antona nič več ni oviralo. Lahkotno je stopal po cesti rahlo navkreber, vse posledice sladkorne bolezni so izginile. Brazgotina na vratu je bila bolj znamenje slave kakor pa spomin na trpljenje.

Navrhustopnic je stal pesnik France. Strmel je čez široko dolino, tja proti otoku s cerkvijo. Ko je zagledal Antona, mu je pohitel naproti.

„Pozdravljen, sorodnik, predragi naš škof! Končno spet doma!“

„Lep pozdrav tudi tebi, poet. Da, končno sem doma. Dolga in težka je bila doba izgnanstva. A zdaj se vračam, da bova oba pod isto streho.“

„Seveda, saj je dom prostoren. Dovolj bo prostora za pesnika in škofa.“

Škof Anton se je želel najprej pokloniti sv. Marku in šele nato stopiti v rojstno hišo. Zavil je proti cerkvi in pesnik mu je sledil.

„Prejle si prav povedal; v domu bo dovolj prostora za pesnika in škofa“, je čez čas spregovoril škof Anton. „V tistem prejšnjem času, polnem zmede, slabosti in nepopolnosti, ljudje niso mogli razumeti, da je dom ustvarjen za oba. Pa ne samo ta najin dom. V vsakem domu bi morala bivati oba. Ljudje potrebujejo tebe, potrebujejo kulturo, in potrebujejo mene, potrebujejo vero. Zdaj v tem novem stvarstvu, v katerem sva midva, je seveda vse drugače.“

In preden je mogel pesnik odgovo-

Nadškof ANTON VOVK

riti, se je oglasil zvon v cerkvi sv. Marka in za njim še drugi.

„Lepo, da nekdo zvoni, bova vsaj lahko vstopila v cerkev“, je s svojim mogočnim glasom dejal škof.

„Saj, ponavadi je zaprta, le kadar kdo pride in poprosi za ključ, se odprejo vrata.“

„Ampak, čemu zdaj zvoni? Sredi popoldneva? Saj ni nihče umrl?“

„Mogoče pa zvoni tebi v čast, ker si se smel končno vrniti domov“, je bolj v šali dodal pesnik.

„Toda vrata so zaklenjena.“

Pesnik je s pestjo nekajkrat udaril po vratih, a ni bilo odziva.

„Ne razumem. Kako lahko zvonova zvonita, ko v cerkvi ni nikogar!“

„Lahko, seveda lahko! Kaj si pozabil, da v tem svetu vladajo drugačne zakonitosti?“ ga je škof rahlo dregnil s komolcem.

„Ah, da. Še vse preveč se vračam v tisti stari svet. Veš, nisem še tako visoko kakor ti. Saj sem tudi jaz doživljal bolečine, a to so bile moje. Trpel sem, ker jaz nisem bil srečen. Ti pa si

trpel, ker ljudje niso bili srečni. Vem, tista nočna zaslišanja so ti jemala moči. A sprejel si ta križ, ker si zaupal v Gospoda, ker si videl daleč naprej, celo do sem, do tega blaženega sveta. Sem si hotel pripeljati tudi zaupano ti ljudstvo.“

Škof Anton je samo prijazno kimal in strmel v line njemu tako ljube-ga zvonika.

Zvonovasta se zmeraj zvonila. Nju-na pesem se je spajala s petjem ptičev, z brenčanjem mušic, s šumenjem vetra v krošnjah dreves. Krave na bližnjem travniku so se mirno pasle, muhe in obadi jih niso vznemirjali. Blažen mir je počival nad tem svetim krajem.

Vas, odeta v zelenje, oblita s sončno lučjo, vas s cerkvico in pojočimi zvonovi — to je pravi kraj za pesnike in ljudi, ki gledajo Boga.

Sorodnika nista več govorila. Pesniku so vreli iz srca verzi o lepoti domačega kraja, o ljudeh, ki jih je čez dan srečal, o zadnjem cilju človeškega življenja. Škof pa se je naslonil na starodavni zid in mislil na ljudi, ki potrebujejo njegovo pomoč, njegovo priprošnjo. Bog, ki je škofa Antona že zdavnaj sprejel med svoje nebeščane, je usliševal njegove želje.

Cerkvi sv. Marka se je bližala skupina popotnikov, romarjev. Želeli so videti kraj, kjer sta prejemale božje darove dva velika Slovenca: pesnik France in škof Anton. Želeli so se tudi priporočiti škofu Antonu, mučeniškemu pričevalcu vere. Romarji so videli le cerkev, zidove, zvonik in travnik za cerkvijo, niso pa videli ne pesnika in ne škofa. Seveda, oni so bili še v prvem, pripravljalnem svetu. Oba moža pa sta seveda videla romarje in slišala njihove besede, njihovo molitev.

Pesnik je takoj iz svoje bogate duše izluščil verz:

„Bog našo nam deželo,
Bog živi ves slovenski svet.“

Škof Anton pa je zrl v božje obličje in Vsemogočnemu posredoval prošnje romarjev: „Da bi napredovali v kreposti in modrosti, da bi vse Slovence spet krasila poštenost, da bi spoštovali in izbirali življenje, da bi ohranili vero in v njeni luči hodili skozi to življenje do večnega doma.“

Vprašujete- odgovarjamo

1. Pogosto se sliši med nekatoličani ugovor, češ zakaj katoliška Cerkev krščuje otroke, ko še ne morejo razumeti, kaj prejmejo. Ker gre za tako važno odločitev, da bi bilo pravilneje počakati s krstom do časa, ko se človek sam svobodno lahko odloči za ta resen korak.

Najprej vedimo, da je Cerkev podeljevala krst otrokom že od vsega začetka svoje zgodovine. Pogosto je krščevala cele družine, odrasle in otroke. Postopala je Cerkev tako, ker je Kristus v evangeliju rekel: „Če se kdo ne rodi iz vode in Duha, ne more priti v nebeško kraljestvo“ (Jn 3,5). To evangeljsko mesto je Cerkev vedno razumela kot povabilo božje ljubezni, naslovljeno na vse ljudi, tudi na otroke, za katere so odgovorni starši, dokler se sami ne morejo odločati. Brez krsta redno ni mogoče priti v nebeško kraljestvo. To povabilo zatorej ne sme nikogar pustiti brezbriznega, saj gre za človekovo večno usodo.

Res je, da otroci niso zmožni osebne vere, zato jih Cerkev krsti v imenu svoje vere in vere staršev, ki otrokovo vero nadomeščajo do časa, ko jo bo sam zmožen izpovedati. Zato Cerkev krščuje otoka le na prošnjo njegovih staršev, ki se morajo tudi zavezati, da bodo otoka začeli vzgajati v veri, ko bo prišel čas. Če mu bodo pravilno prikazali, kaj je krščanska vera in kako veliko dobroto mu je Bog storil, ko je še majhnega pri krstu sprejel za svojega otroka, je težko misliti, da otrok ne bi bil staršem iz srca hvaležen za krst. Kot jim bo hvaležen za vse drugo, kar so mu dobrega storili. Nasprotno jim bo pa lahko očital, če bi ga ne bili dali krstiti, ker da so ga oropali za tako velik dar, ki bi ga bil lahko deležen že od prvih dni svojega življenja — namreč izbrisanja izvirnega greha in božjega otroštva. Kot bi po pravici lahko staršem očital, če ne bi bili sprejeli kakšnega druge-

ga njemu namenjenega daru, češ nismo vedeli, če bi ga bil ti pripravljen sprejeti. Krepost vere, ki mu je bila vlita pri krstu, bo pa otroku pomagala, da bo vesel in hvaležen sprejel tudi dolžnosti, ki so zvezane s krstom, namreč da bo živel skladno z dostojanstvom božjega otroka, ga je pri krstu prejel.

2. Ali ni vseeno, katero vero imamo, da le imamo eno?

Odgovor na ta ugovor, ki se tudi danes pogosto sliši, je zelo preprost. Ker je samo en Bog, zato more biti tudi ena šama od religij prava. In ta je krščanska. Človek je namreč ustvarjen za resnico in se mora zato tudi dati voditi v življenju od resnice. Različna verstva pa, ki si v bistvenih točkah nasprotujejo, ne morejo biti vsa resnična in zato tudi ne enako dobra in Bogu všečna. Edino krščanstvo je od vseh verstev tisto, ki ima nad vse trdne in zadostne dokaze, da je res od Boga razodeta vera. Vse druge vere so sad napora človeškega uma in prirojenega verskega čuta. Nekatere od njih imajo dosti resničnega v sebi, imajo pa tudi mnogo zmot.

Torej ni vseeno, katero vero izpovedujemo. Če je Bog le eno razodel, potem je jasno, da je človekova dolžnost, da jo sprejme in po njej živi. Zato smo vsi ljudje dolžni sprejeti krščanstvo. Hkrati pa človekovo versko prepričanje globoko sega tudi na njegovo moralno življenje. Ne more biti vseeno, če svoje življenje gradim na zmotnem verskem prepričanju. Kajti le zavest, da moje moralno zadržanje temelji na resnici, mi more dajati zadosti moči za brez-pogojno izpolnjevanje mojih moralnih dolžnosti. Mislimo na primer samo na moralne dolžnosti na področju lastnine, zakonskega življenja, ljubezni do sovražnikov in podobno.

Zato je popolnoma nesprejemljiv takoi-menovani verski indiferentizem, ki uči, da je vseeno, katero vero imam, ali pa celo, če nimam nobene, da le pošteno živim. Nisem pošten, če se ne brigam za to, katera je prava vera, kaj torej Bog od mene zahteva. Samo prava vera more biti vodilo v življenju. Tu velja Kristusova beseda: „Kdor ni z menoj, je proti meni“ (Lk 11,23).

Da je danes veliko verskega indiferentizma v svetu, je vsakemu jasno. Tega je krivo okolje, družina in družba sploh. Izhaja pa lahko tudi iz duševne lenobe, pomanjkanja doslednosti in poguma, iz slabosti značaja ali pa iz bega pred težkimi življenjskimi odločitvami. Kdor se za verska vprašanja ne zanima, kaže veliko nezre-

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA — Slovenska akademija znanosti in umetnosti je ob desetletnici osamosvojitve Slovenije in ob njenem bližajočem se vstopanju v Evropsko zvezo sprejela izjavo o jeziku. V njej opozarja na tri poglobitve probleme v zvezi z našim maternim jezikom in skrbjo zanj: samopodcenjevanje slovenskega jezika in obenem njegovo nekritično prilaganje drugim jezikom, zlasti angleškemu; vladno in državnozbornsko zavlačenje s sprejetjem zakona o rabi slovenščine kot uradnega jezika ter popolna ravnodušnost oblastnikov do razpadajočega založništva, ki ga država prepušča profitarstvu in merilom donosnosti. (*Ave Maria*)

LJUBLJANA — Verski tednik Družina, ki letos praznuje petdesetletnico, je doživel največji razmah v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko je dosegel naklado 120.000, ob velikih praznikih pa tudi 140.000 izvodov. (*Mladika*)

lost, ker gre vendar za najusodnejša človeška vprašanja. Ob tolikih znakih božje prisotnosti in dejavnosti v svetu, je težko misliti, da je takšno zadržanje brez vsake krivde.

Nima pa nauk o eni sami resnični veri nič skupnega s kakšno versko nestrpnostjo in duhovno ozkostjo. Tudi drugovercem smo dolžni spoštovanje in ljubezen. Toda ista zapoved ljubezni nam tudi naroča, da moramo pomagati bližnjemu do resnice, posebno še do te, za življenje in večnost tako važne resnice, kot je resnica o pravi veri.

Toda, ali ne more biti človek dober tudi brez vere? Brez dvoma so na svetu ljudje, ki nimajo nobene vere, pa so vendar dobri, vedno pripravljeni pomagati, zvesti v izpolnjevanju svojih dolžnosti. Toda če ti ljudje nimajo in ne gojijo nobenega odnosa do Boga, če nikdar ne molijo, nikdar se Bogu za nič ne zahvalijo in ga tudi ne prosijo, niso povsem dobri. Ne izpolnjujejo namreč svoje prve in največje dolžnosti, namreč dolžnosti do Boga, od katerega vse dobro prejemamo. Obenem pa takim ljudem manjka najgloblja in najtrdnjša podlaga za vse, kar delajo. Njihovo življenje ne temelji na Bogu in bo zato tudi dvomno, če bodo v težkih preizkušnjah imeli zadostno moč, da jih premagajo in ostanejo v vseh skušnjavah poštene in trdni.

K.

Žetev je res velika,... delavcev je res premalo!

Pogovor z Lovrom Tomažinom, našim misijonarjem v Zambiji

Preteklega januarja je bil v Argentini na obisku p. Lovro Tomažin D.J. Tukaj, med nami ima mamo, sestro, ki je karmeličanka, pa dve sestri in brata z družinami. Misijonar je izrabil obisk, da je srečal čim več rojakov in je maševal v slovenskih središčih: v Castelarju, v Ramos Mejiji, v San Justu, v San Martinu (dvakrat) in v Slovenski hiši. Preden se je vrnil v Zambijo, smo ga povabili na pogovor, iz katerega povzemamo naslednje.

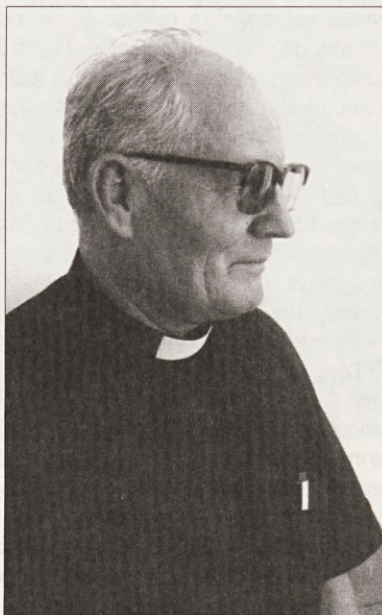
Po dveh mesecih se vračam v Zambijo...

Vračam se v župnijo Matero, kjer sem župnik. Na skrbi imam še sosednjo župnijo Čunga, ki je brez duhovnika. V fari imam 50.000 ljudi, od teh približno 15.000, če ne več, krščenih katoličanov, praktičnih vernikov bo pa okoli 5000. Župnija ima dve cerkvi: staro, ki jo zdaj rabimo za dvorano in za angleško mašo ob nedeljah, in novo, večjo cerkev, v katero se zbaše čez 2000 vernikov, a je tudi že premajhna. Zato imam načrte za povečavo in bomo, ko se vrnem, začeli z delom. Ob žalostnem dejstvu, da so v Evropi cerkve zdaj prazne, kakšna razlika, če primerjam duhovno vzdušje pri nas z onim v Evropi! Kje drugod bi imel toliko dela kot ga imam v Afriki?

Kaj te tam čaka?

Moje glavno delo je misijonsko-pastoralno, nekaj časa pa gre za organizacijske, socialne in administrativne zadeve. Naše misijonarjenje v župniji je namenjeno tako krščenim kot tistim, ki se na krst šele pripravljajo, tako imenovanim katehumenom. Ene in druge je treba voditi, da pridejo do pravega spreobrnjenja, kot nam je rekel Gospod: „Spreobrnite se! Verujte evangeliju! Božje kraljestvo se je približalo!“ Tega Jezusovega naročila se skušam držati in pomagati ljudem, da to dosežejo. Jasno je, da se moram na prvem mestu truditi za lastno spreobrnjenje, kot župnik, in prav tako vsi moji ožji sodelavci.

Lahko pa pohvalim naše farane, da jemljejo vero veliko bolj zares kot marsikje po svetu. Po treh letih in pol mojega misijonskega in dušnopastirskega dela med verniki v Matero že opažam lepe sadove. Maše med tednom (od ponedeljka do sobote) se udeležuje toliko ljudi, da trije obhajamo. Pa to niso samo ženske in otroci, so tudi moški in mladina med njimi.

Kako pripravljate kandidate za vstop v katoliško Cerkev?

Imamo predkatehumenat, kateremu sledita nato vsaj dve leti katehumenata. Za verovanje je potrebno versko znanje, zato jih najprej poučujemo. Nauk je treba dobro razumeti in zato ga razlagamo, kot je to delal Jezus z različnimi prilikami. Katehumene pa navajamo tudi k temu, da sami začnejo prakticirati. Kot je Jezus rekel svojim učencem: „Učite jih izpolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal...“ Torej vse, ne samo to in ono. Teh navodil se skušamo držati.

Koliko katehumenov imate letos?

Vseh katehumenov imamo približno 80, od teh je polovica mladih, polovica pa odraslih. Katehistom sem že sporočil, naj zberejo to soboto, ko se vrnem, vse katehumene, ki pridejo v poštev za krst. Kdo so ti? Tisti, ki izhajajo iz urejenih družin in so pokazali resno voljo in zanimanje. Na sestanek sem povabil tudi njihove botre in starše ter voditelje malih

skupin. Vsem skupaj hočem še enkrat poudariti važnost tega življenjskega koraka, pred katerim naj se vsak vpraša, če je pripravljen sprejeti obveznosti, ki jih od katoličanov zahteva vera v Gospoda Jezusa Kristusa. Tudi pri nas imamo namreč preveč „izgubljenih ovc“, kristjanov, ki so bili nekoč krščeni, pa so že pozabili na krst in danes živijo kot pogani. Zato sem sodelavce opozoril: „Nočem, da bi se to ponovilo tudi s temi našimi katehumeni! Naj gredo h krstu samo tisti, ki se vestno pripravljajo nanj in imajo resen namen usmerjati življenje po veri.“

Večji poudarek na pripravo za krst

Naslednjega dne se bodo katehumeni udeležili posebnega obreda kot priprave na krst. Mazilili jih bomo z oljem katehumenov in izganjali iz njih hudega duha. In dva tedna kasneje bomo imeli po maši na prostem še en obred, ki se bo začel z Efeta, Odpri se, ko jih mazilimo, jim uradno izročimo Apostolsko vero, skupaj zmolimo očenaš in potem vsak katehumen prejme svoje krščansko ime. Tako naj bi bili pripravljani na prejem krsta na velikonočno vigilijo.

Do lani so katehumeni pri nas prejeli skupaj s krstom tudi prvo sv. obhajilo. Letos smo to navado ukinili in bo ta dan posvečen edinole sv. krstu in krstnim obljubam. Prvo sv. obhajilo, drugi važni zakrament, pa bodo prejeli šele naslednjo nedeljo, po predhodni pripravi z udeležbo pri sv. maši med tednom. K slovesnosti prvega sv. obhajila bomo povabili tudi njihove botre in starše.

To skupno uvajanje katehumenov v versko življenje bo trajalo še do binškoosti, da poglobijo versko prakso ter se navadijo na spoved in podobno. Potem pa jih povabimo, da vstopijo v laične organizacije, da tam utrjujejo svojo vero in širijo božje kraljestvo v svojem okolju.

„Stara“ evangelizacija

Večina kristjanov v Evropi ali pa v Latinski Ameriki ne pride do spreobrnjenja, kot ga zahteva Jezus. Imajo tisto minimalno vernost in pouk in morda še hodijo k spovedi in obhajilu, nikoli pa nimajo možnosti, da bi poglobili svojo vero in prišli do osebne odločitve zanjo. Po statistikah je v Latinski Ameriki večina prebivalcev katoliške vere, „praktičnih“ katoličanov pa je le majhen odstotek. To dejstvo je nagnilo papeža Janeza Pavla II., da je napovedal novo evangelizacijo, ko je pred leti obiskal Južno Ameriko.

Stara evangelizacija sloni na sred-

njeveški teologiji, ki je prevladovala v Cerkvi do II. Vatikanskega koncila. Do takrat je v Cerkvi prevladovalo mnenje, da ni zveličanja brez izrecnega krsta z vodo. Zato so se misijonarji trudili — kot tudi sv. Frančišek Ksaverij —, da so čim več ljudi krstili. Pogane so sicer naučili božjih zapovedi in najpotrebnejših molitev, a ti navadno niso imeli možnosti priti do globljega spreobrnjenja.

„Nova“ evangelizacija

II. Vatikanski koncil pa je sprejel in potrdil načelo, da ima Bog poleg krsta še druge načine, po katerih se ljudje lahko zveličujejo. Glavno je imeti vero v Boga in živeti po svoji vesti. Zato se lahko zveličajo tudi protestantje, muslimani, hindujci in sploh vsak človek, ki živi pošteno po svoji vesti.

Nova evangelizacija je oprta na svetopisemskih besedah: „Spreobrnite se in verujte evangeliju!“ To je zahteval Jezus. Spomočjo nove evangelizacije hoče naša župnija pokristjaniti tako krščene kot tiste, ki se na krst šele pripravljajo. Naš nekdanji škof je misijonarje takole opozarjal: „Gospodje, zavedajte se, da je vera večine naših kristjanov na ravni katehumenov.“ Zato moramo pokristjaniti najprej te, na hitro krščene kristjane, ki še zmeraj verujejo v duhove umrlih in jih po božje častijo. Še zmeraj verujejo, da duhovi odločajo o zdravju in boleznih, o dobrem in slabem vremenu, o vsem. Ta religija je v njih bolj zakoreninjena kot pri kristjanih vera v enega Boga. Vero v duhove moramo nadomestiti z vero v Jezusa Kristusa, z vero v Božjo previdnost, ki vodi naše življenje. Te spremembe pa ne bomo dosegli kar čez noč, to doseči bo zahtevalo od nas veliko vztrajnega dela in napora.

Laične organizacije

V župniji imamo 12 skupin Marijine legije, dve za ženske, dve za moške, tri za mladino, skupaj 300 članov. Podobno število imamo članov Katoliške akcije. Imamo 50 članov Bratovščine sv. Frančiška. Vsaka od teh organizacij ima svojo duhovnost. Vršijo tudi apostolat, ko obiskujejo družine, reveže, zgubljene kristjane, pa tudi pogane, da jih pripeljejo h Kristusu. Ti laiki tudi učijo, med njimi so nekateri katehisti, drugi pa voditelji na župniji. Župnija Matero je razdeljena na 29 malih občestev. In vsako občestvo ima dvakrat na mesec sestanek v kaki hiši. Tam molijo, berejo Sveto pismo, ga premišljujejo, končajo pa s pogovorom. V sosednji Cungi, ki je manjša župnija, imajo 7 takih občestev.

Socialno delo

Drugo večje področje pri nas je socialno delo, ki je povezano z verskim. Naše krščanstvo se ne konča v cerkvi, ampak ga skušamo nadaljevati zunaj nje s socialnim delom. Pri nas imamo zelo veliko otrok sirot, ker jim umrjeta starša, velikokrat zaradi aidsa-side. Mnogo teh otrok je na cesti, kar je za nas velik problem. Moj slovenski prednik na župniji, Grošelj, je že začel skrbeti zanje. Dobil je pomoč iz slovenske Misijonske pisarne in še od neke druge organizacije, da je lahko začel s kuhinjo. Jaz s tem nadaljujem. Vsak dan jim damo dobro kosilo, ki je za mnoge edina hrana. Poskrbimo jim tudi obleko in omogočimo šolo.

Druga skupina so vdove. Veliko moč pomre in žene ostanejo same, včasih je pa tudi sama bolna in s kopico otrok. Zato imamo tudi organizacijo za vdove. Sestra Cecilija skrbi, da delajo, šivajo, pletejo s stroji, ki smo jih v ta namen kupili. Svoje izdelke prodajajo in se na ta način nekako preživljajo.

Spet druga skupina so stari ljudje brez svojcev. Za te skrbimo s pomočjo Vincencijeve konference. Pomagamo z obleko, hrano, jim preskrbimo oglje, da si lahko kuhajo. Četrta skupina so mladi in moški srednje starosti, ki so okuženi s sido. Teh imamo 600. Tudi za te imamo organizacijo, ki se imenuje „Skrb na domu“. Ta je pod okriljem nacionalne organizacije pod vodstvom nadškofije, ki dobiva mednarodno pomoč v hrani in zdravilih. Na razpolago imajo tudi plačane bolničarja.

V katerem jeziku se pogovarjaš s svojimi farani?

Jezik mojih faranov je činjanža, uradni jezik Zambije je pa angleščina. V praksi uporabljam oba jezika, ker samo tri milijone Zambijcev govori činjanža.

Zahvala misijonskim sodelavcem

Žetev je velika, delavcev pa malo. In Gospod pravi: Prosite Gospoda žetve, naj pošlje delavcev... In to je delo naših ljudi, kristjanov: da molijo za duhovniške, redovniške in misijonske poklice. Pri nas Cerkev sorazmerno z duhovniki prehitro raste. Ker v katoliški Cerkvi moraš imeti duhovnika, pri nas ni tako kot pri protestantih, kjer pojejo, berejo Sveto pismo pa malo popridigajo. Pri nas so zakramenti, ne moreš ljudi samo krščevati, ampak jih je treba tudi duhovno oskrbovati z vsemi zakramenti. Treba jim je nuditi zakrament sv. pokore, potrebujejo udeležbo pri sv. maši, kjer prejemajo tudi sv. obha-

KRATKE NOVICE

MOSKVA — Ruski zagovornik človekovih pravic Oleg Mironov je na dan druge obletnice izvolitve Vladimirja Putina 26. marca označil razmere v Rusiji za nezadovoljive. Človekove pravice in svoboščine državljanov še vedno kršijo na vseh področjih. Posebej je kritiziral posledice gospodarske krize, nasilje v Čečeniji in omejevanje svobode tiska. Mironov vsak mesec prejme več kot 2000 pritožb prebivalstva. (*Ave Maria*)

BOGENŠPERK — Na gradu Bogenšperku so 15. aprila odprli prenovljeno Valvasorjevo grafično delavnico in Valvasorjevo delovno sobo. Janez Vajkard Valvasor (1641-1693) je bil zgodovinar in zemljepisec in je pisatelj monumentalnega dela „Die Ehre des Herzogtums Krain — Slava vojvodine Kranjske.“ (*Ave Maria*)

jilo. Brez duhovnikov je vse to nemogoče.

Hvaležen sem za priložnost, da se na tem mestu zahvalim slovenskim rojakom, misijonskim prijateljem in dobrotnikom, ker vem, da me mnogi podpirajo s svojimi molitvami, žrtvami in tudi denarno. Ne samo v teh mesecih, ampak tudi prej, ko ste kupovali Bukovčeve božične razglednice in s tem nabrali dragocenih 2400 dolarjev. Na žalost so ostali — Bog ve, za koliko časa - v „stajci“ (corralito!). Ob tem obisku sem bil tudi povsod lepo sprejet, kamorkoli sem šel. Rojaki ste pokazali zanimanje in tudi srce za moj misijon. Za dobrotnike in prijatelje redno darujem najmanj štiri sv. maše na mesec. Bog naj vam vse obilno poplača!

Beseda za konec

Če smo Slovenci na koga lahko ponosni, so to naši misijonarji! Od Barage in Knobleharja preko stotine misijonarjev z msgr. Kerecem in misijonskim zdravnikom dr. Janežem na čelu, pa do sedanjih „pionirjev“ na Gospodovi njivi, med katerimi so tudi naši „Argentinci“ Buh, Adamič, Opeka in Tomažin. To so naši skriti „nobelovci“, na katere smemo biti ponosni mi in vsa Cerkev!

Ti garači, izpostavljeni na mejah krščanstva, potrebujejo pri svojem napornem delu še v posebni meri blagoslova iz nebes, ki jim ga lahko izprosijo naše molitve, potrebujejo pa tudi našo gmotno pomoč!

Pogovarjal se je Stane Snoj

Freske v zunanji kapeli cerkve Marije Kraljice miru na Kureščku

(1)

Jure VOMBERGAR

Leta 1992 je bila blagoslovljena prenovljena Marijina cerkev na Kureščku. Obnovljena je bila tudi zunanja kapela, prislonjena na prezbiterij. Ta kapela je bila prizidana cerkvi že leta 1729 in je služila za romarska slavja na prostem.

Kot odmev na papežev obisk Sloveniji in na jubilejno leto 2000 je bila odločitev, naj kapela postane slikovna predstavitev krščanske poti v zgodovini slovenskega naroda. Za uresničitev te zamisli je bil naprošen akademski slikar Lojze Čemažar. Po treh letih naporega dela je delo leta 2001 dokončal. Poslikal je vse štiri notranje strani kapele, dve celotni, na dveh pa prostore nad širokima lokoma.

Umetnostni zgodovinar in kritik Milček Komelj takole predstavi Čemažarjevo delo: „Štiridelna poslikava, ki v svojih ritmičnih zlivah v eno vso človeško množico, je zavestno zasnovana v znamenju pokoncilskega občestva in vanjo zajema predstavnike vseh časov in slojev, zazrte skozi brezčasnost v njihov središčni Božji cilj, ki ga napoveduje obredni pomen izpostavljenih prizorov. Zato so portretno zelo idealizirani sodobniki prav tako konkretni kot davni svetniki, temelječi na splošnih predstavah, ali kot med ljudi pomešani angeli, vsi skupaj pa so razčlenjeni v medsebojni linearni povezanosti. Njihovo negibnost (...) odločilno poživlja akvarelno prosojna barvitost s sinjimi, belimi in zemeljsko rdečimi ter okrasnimi odtentki, ki spominja na sveži kolorit srednjeveških fresk. Vse prežema taka nežnost, da so tudi rane ali kaplje krvi spremenjene v cvetne liste in da je ob vsej krutosti, ki stoji za zgodbami mučencev, množica dojeta kot idilično sožitje v sinje pravljicnem zavetju, v katerem je zavladala popolna harmonija.“

V tej in naslednjih številkah bomo predstavili vse štiri stene z detajli in razlago, kot jo je podal sam avtor, slikar Čemažar. Lani smo na zadnji platnici majske številke objavili večji del glavne, 'oltarne' stene, na notranjih straneh 118-119 pa kratek opis vsebine. V tej številki si

bomo ogledali (na 2. strani platnic v barvnem tisku predstavljen) **desni del 'oltarne' stene**, z bolj obširno razlago:

„Lepo spodaj je naslikan simbol zadnje večerje — razlomljen kruh in vino. Po večerji gre Jezus z učenci na pristavo Getsemani. Iz teme se približa tolpa z izdajalcem Judom na čelu, ki s poljubom izda Sina človekovega. Tu naslikani prizor nam želi izraziti, kako skuša Gospod z usmiljenim pogledom in kretljivo desnico rešiti nesrečnika Juda. Oblačilo zaslepljenega in zaradi pohlepa po imetju zapeljanega učenca izraža v primerjavi z Jezusovo preprosto in belo obleko (simbol nedolžnosti Božjega jagnjeta) bogastvo tega sveta. Za podobo Judovega izdajstva so naslikane tri osebe, ki predstavljajo številne žrtve revolucije. Bili so izdani in izročeni človeški krutosti ter deležni nedolžne in nasilne smrti. Njihova telesa počivajo do dne vstajenja v jamah, brezni, gozdovih in gomilah. Oblečeni so le toliko, kot

Gospod na križu. Zvezani z žico namenja svojo pogled prek Juda k obličju izdane-ga in križanega Odrešenika. Na tleh, kjer klečijo, pa imajo to, kar jih na dom še spominja — podobice, rožne vence, molitvenike in prstane. Ti predmeti so tudi simbol njihove zadnje molitve, ki so jo posvetili svojim dragim in za odpuščanje tistim, ki so jim storili zlo, ki so jim vzeli

mlada življenja. Tako preizkušeni so upodobljeni tukaj: spodaj **Jože Zorc**, rojen na Dobrovi pri Ljubljani (1921-1945), **Jože Vojska**, rojen v Domžalah (1914-1943), in mož ter družinski oče **Jože Hočevnar**, rojen v Mačkovcu (1907-1945). Levo od te skupine je naslikana deklica v belem s šopkom rdečih cvetic (simbol čistosti in nedolžnosti ter bolečine in trpljenja) in s prižgano svečo (znamenje vstajenja). Ozira se k izdane-mu Jezusu in k njim, ki so bili izdani in za katerih grobove ne vemo, kje so. Deklico spremlja mlada mati, ki nosi otroka pod srcem. Namenjeni sta k Mariji pod križ. Njima sledita starša, ki sta ostala sama. Koliko otrok, deklet in fantov, mladih mater ter staršev je ostalo samih po vojni in revoluciji! Tu sta upodobljena mati in oče spodaj naslikanega sina Jožeta: **Ana** (1889-1986) in **Jože Zorc** (1889-1967). Proti desnemu vrhu tega dela slike sledijo podobe naših preizkušanih rojakov: **dr. Janez Janež**, prvi slovenski laiški

misijonar, rojen v Dolskem pri Ljubljani (1913-1990), ki je deloval na otoku Tajvan. Sledi **Lojze Grozde**, pričevalec za vero in svetniški kandidat, rojen v Tržišču pri Mokronogu (1923-1943). Na sliki ima v roki tri zvončke, ker so namreč 23. februarja 1943 otroci v gozdu ob Mirni na Dolenjskem nabirali zvončke in našli mrtvo telo mladega študenta in mučenca. Z drugo roko kaže h Kristusu. Zgoraj (v desnem oglu) je upodobljen **škof dr. Gregorij Rožman**, rojen v Šmihelu pri Pliberku (1883-1959), ki je bil častilec Kraljice miru in jo je skupaj z verniki na Kureščku (ob procesiji za mir l. 1940) prosil, da bi bili oteti velike vojne, ki se je v Evropi že začela. Trnovo pot njegovega dušnopastirskega delovanja med vojno doma, po vojni pa v begunstvu, želi izraziti trnova krona, ki je upodobljena na njegovem mašnem plašču.“

Naslednjič bomo predstavili levo stran 'oltarne' stene.

Letos novembra bo 100-LETNICA ROJSTVA izseljenskega duhovnika mons. JANEZA HLADNIKA

Dr. Tine Debeljak je napisal življenjepis Janeza Hladnika z namenom, da se ga prevede v kasteljanščino za argentinsko publiko. V Debeljakovi zapuščini je ohranjenih nekaj poglavij tega obširnega dela. Objavljamo 6. poglavje.

(1) Prihod novih slovenskih immigrantov in ustanovitev „Slovenske vasi“

V Jugoslaviji je nastopila vlada predsednika Tita, ki je prišla na vrh z revolucijo in ni več skrivala, da je komunistična. Prihajala so poročila o strašnih represalijah in *Duhovno življenje* je avgusta 1945 priobčilo, da je bilo po vojni v Kočevskem Rogu pomorjenih 27.000 nekomunistov od svojih bratov, v Brežicah 7.000, v Teharjih 7.000 itd. Hladnik si ni upal priobčiti poročila predsednika Narodnega odbora za Slovenijo, dr. Basaja, o vrnitvi slovenske vojske s Koroškega, s pripombo, „da ne vzbudimo vznemirjenja“. Pa je vendarle vzbudil vznemirjenje pri svoji čredi, ki mu je bila dana v varstvo in jo je toliko let varno vodil. Zdaj se je ta postavila na uradno, titovsko stran. Jugoslovansko poslaništvo je zastopalo uradno to linijo in ena glavnih njegovih nalog je bilo, združiti vsa slovenska društva v eno samo, nad katero bi imelo kontrolo poslaništvo in njegovi ljudje. Najprej je levičarski *Ljudski oder*, ki je poznal vedno le sebe, začel iskati povezave z drugimi društvi. Politične tednike so zedinili v *Slovenski glas*, vsa društva pa so ukiniteli in ustanovili *Slovenski dom*, na liniji jugoslovanskega poslaništva. Vse premoženje teh društev je pripadlo centrali. Le prekmursko društvo *Samopomoč Slovencev* se ni uklonilo pritisku. Prav tako so padala društva v notranjosti Argentine. Listi so pričeli blatiti Janeza Hladnika, telefonsko so mu grozili z napadi. V svojem življenjepisu Hladnik omenja en tak telefonski poziv ob treh ponoči: „Ali že spiš, hudič? Le pripravi se ti in vsi farji! Sedaj vas bo kmalu konec! Ali boš že nehal lagati v tisti svoji čenci, ki jo imenuješ *Duhovno življenje*?“ itd. Videl je, da gre za organizirano sovraštvo. Ljudje so začeli opuščati sv. mašo, ker so se bali nasilja s strani svojih rojakov. Ti so Hladniku namigovali, naj

slovensko službo božjo sploh opusti, ker ne bo nikogar.

Hladnik je bil primoran objaviti naslednje besede, ki kažejo njegovo globoko skrb za duše teh Slovencev: „Upam, da sem v desetih letih svojega dela med rojaki tukaj dokazal, da ne iščem nobene osebne koristi in da mi tudi ni za nobeno politiko. Zato smem upati, da mi dobri rojaki ne boste metali kamenja in ne zavirali mojega dela za zveličanje Vaših duš. Ne bom se spuščal v nikake polemike in prosim, naj nihče ne napada naše svete vere, po kateri moramo kot poštene ljudje živeti, da ne zapravimo življenja v našo večno pogubo. Vsak ima samo eno dušo in vsak si mora sam prizadevati, dajo reši. Jaz pa sem in bom delal za naprej, da pomagam vsem tistim, kateri vzamejo zares to glavno nalogo svojega življenja.“

Tako je kljub klevetam in propadanju slovenskih ustanov (ki so bile kasneje kot včlanjene v komunistično *Unión Eslava* od argentinskih oblasti prepovedane in ukinjene!) hotel vršiti dušnopastirsko službo z vso gorečnostjo in jo tudi vršil tako, da je ohranil večino dobrih ljudi, ki so — kot piše Hladnik sam — potem prihajali k njemu s pismi od doma in se mu zahvaljevali, da je „v prvih časih zmede vedel in znal povedati pravo resnico“. To mu je bilo v zadoščenje. In zavedel se je tudi, da je s tem, ko je svaril pred komunizmom in branil svojega škofa, opravil eminentno dušnopastirsko delo, kar je pozneje poudaril samozavestno: „To ni bila politika!“ Bila je skrb za duše.

Kmalu je spet dobil stik s staronaseljenci, kot ga je imel prej, in prireditve *Duhovnega življenja* so bile še bolj obiskane.

Toda Hladnika je zdaj zadela nova dolžnost, na katero ni nikdar mislil in ki je padla nanj z vso težo. Ni se je izognil, vzel jo je na svoje rame kot nov križ. Že v marčni številki leta 1945 je objavil sporočilo, da v Rimu mislijo, „da bo mnogo tisočev Slovencev moralo bežati, če bo prevladala Titova struja ... že zdaj se išče zanj prostor v Ekvadorju ali v Kolumbiji ...“ Se pravi: to pismo je moralo biti poslano Hladniku vsaj že v začetku februarja, če ne prej, ako upoštevamo medvojnne slabe pošne razmere ... **Torej, več kot dva meseca prej kot se je eksodus izvršil!** V nekrologu msgr. Gabrovšku, svojemu rojaku, sorodniku in novomašniškem pridigarju, ki je umrl kot župnik v Milwaukeeju v ZDA leta 1951, je zapisal, da je dobil sporočilo „par mesecev pred zlomom, da bo moralo 10 do 20.000 beguncev-domobrancev čez mejo ...“ V ZDA so torej računali na nujen umik domobrancev, ko so oni bili še vedno sredi svojih zmag ...

Ne dolgo zatem pa je dobil od istega Gabrovška pismo, kjer mu že poroča o umiku tisočev beguncev na Koroško in pripominja v življenjepis: „Sedaj so po begunskih taboriščih in čakajo kot duše v vicah, kdo jim bo pokazal, kam naj gredo. Upali so, da se vrnejo domov. Povratka nazaj ni. Tam jih čaka samo smrt!“ V nekrologu Gabrovšku pa je Hladnik zapisal: „Od tedaj sem se zavedel, da je padla tudi name ogromna teža odgovornosti za usodo borcev za resnično narodno svobodo ... Po Gabrovškem nasvetu sem začel posredovati po vseh južnoameriških državah, kje bi se dobila možnost vselitve za vse te brezdomce ...“

Argentinska *Dirección de Emigraciones* tedaj ni izdajala nobenih vselitvenih dovoljenj, najmanj pa tistim, ki niso imeli v redu potnih listin, pravi Hladnik v življenjepisu. Obrnil se je v Čile, Perú ... Pisal na ministrstva omenjenih dežel, potem pomembnim osebnostim — vse zaman. Osebnostno je šel do ekvadorskega konzula, ki ga je vljudno sprejel, a bil je takoj nato odpoklican, novi pa se ni več zanimal za begunce. Spet je napisal: „Kaj naj storim? Nekaj moram! Čutil sem, da šele sedaj prihaja na mene vsa teža moje dolžnosti, s katero me je božja previdnost poslala v Argentino.“ Dobil je prva pisma od brata in sestre, ki sta bila med begunci. Cel šop pisem-prošenj mu je poslal Gabrovšek iz ZDA. Veliko število pisem je bilo namreč poslanih *Slovenski pisarni* v Rim, od tam so jih poslali Gabrovšku, ta pa Hladniku ... A prav tedaj je Hladnik zbolel: ponovno se mu je odprla rana na nogi in moral je v bolnico. Ko se je pozdravil, je šel na dušnopastirsko pot v Punta Arenas — Čile in v Comodoro Rivadavia, sicer na Evharistični kongres, a z mislijo, da bi se mu tam odprla kaka pomoč za brezdomce. Vedno je mislil nanje; tudi na tej poti, ko je zavil preko Čile, da bi tam kaj našel. Pa ni bilo nič.

Toda prav tedaj, ko mu je iz Rima pisal duhovnik ravnatelj Jože Košiček: „*Tak, Janez, ne delaj se iz nas norca!*“, se mu je odprla rešitev. Zvedel je namreč, da je gdč. Vida Čebren delala skupaj s sestro neke gospe ministrove ... Prijel je za to priložnost. In res: minister za zdravje, dr. Ramón Carillo se je zavzel za stvar in mu

odprl vrata do samega predsednika države, generala Perona. Košiček je kasneje v nekrologu msgr. Hladniku napisal, da je Hladnik prišel v Roza hišo prav tedaj, ko se je Peronu mudilo drugam. Kar na hodniku ga je sprejel. Hladnik piše, da mu je Perón rekel: „*Že vem, zakaj prihajate in dam Vam častno besedo: vsi, ki so v pogojih, kot jih zahteva ustava, naj pridejo, pa naj jih bo 10.000 ali več. Take ljudi mi potrebujemo. Tule je edecan, ki se bo za stvar pozanimal in jo rešil.*“

Drugi dan je minister spremljal Hladnika k direktorju za emigracijo. Ta je bil nejevoljen, kot pravi Košiček, in mu ni odpustil, da je mimo njega dosegel tako splošno rešitev za toliko ljudi. Čez teden dni je Hladnik predložil prvih tisoč imen, ki jih je dobil iz Rima. Odslej so sledili še tisoči in tisoči ...

Prišli so prvi vseljenci, ravnatelj Košiček med prvimi, ustanovili so emigrantsko pisarno, januarja 1948 pa *Društvo Slovencev*, ki je odslej imelo na skrbi urejanje dokumentov. Prošenj je bilo samo iz Rima čez 6.000, iz Avstrije 5.000, pa še od drugod kakih 1.000. **Začela se je nova množična emigracija Slovencev v Argentino.** Če je bila prva, po letu 1930 deloma politična (iz odpora proti fašizmu v Julijski Benečiji) deloma kruhoborska, je bila ta druga izrazito politična, protikomunistična, ter prva s številnimi izobraženci; saj je bilo med njimi nič manj kot 60 duhovnikov. Te duhovnike je zdaj Hladnik začel ponujati po argentinskih škofijah, še predno so ti prišli v deželo. Kardinal Copello v Buenos Airesu bi spre-

jel dva, ne več. Škofija La Plata nobene- ga, ker je bila prav tedaj 'sede vacante'. Škofija Rosario štiri mlade ... Le škofa v Tucumanu in Corrientesu bi jih sprejela. Pač pa bi vso bogoslovno fakulteto ljubljanske univerze s profesorji in učenci vred sprejel novonastavljeni škof v San Luisu, mons. dr. Emilio Di Pasquo. In tja so šli.

Tako je v Argentino prišlo do 7.500 oseb, brez ozira na starost in delazmožnost. Le ena sama oseba je bila vrnjena iz zdravstvenih razlogov.

Dekan bogoslovne fakultete v Argentini, prof. dr. Alojzij Odar, je napisal Janezu Hladniku ob biserni maši: „*To je bil uspeh, ki bi ga bil vesel zunanji minister vsake države. Hladnik ga je dosegel sam, brez zaledja domače države, brez pomoči diplomatov, sam s svojo žilavostjo in vztrajnostjo. Njegovo delo ga je napravilo legendarnega med Slovenci.*“

Vsi emigranti so imeli zapisano na listinah, da jih kliče osebno Janez Hladnik, ki je tako postal 'tutor' vseh. Zato so se vsi oglašali pri njem. Kam pa naj gre z njimi? Preskrbel jim je službe, najemal stanovanja, celo hiše na svoj račun in odgovornost ... delal v pisarni vse dni in iskal novih možnosti. Misлил je na množično kolonizacijo v notranjosti dežele, nakupil nekaj zemljišča v Lanusu, v provinci Misiones gozdove, ki bi jih bilo treba krčiti ... Misлил je na estancije v provincah Salto in Cordobi, pa je bilo vse tako drago ... Dosegel je, da so slovenski emigranti mogli ostati vsaj nekaj dni več v *Inmigrantskem hotelu*.

Med svojimi zvestimi sodelavci-staronaseljenci je ustanovil *Centralni odbor* za pomoč novim vseljencem. Iskal je blazine, postelje, stole ... Delal je tembolj goreče, ker je bila tudi že nasprotna akcija v teku: titovci so hoteli preprečiti novim vseljencem življenje v Argentini. Sprejemali so jih v buenosaireškem pristanišču s klicem: 'izdajalci', jim pljuvali v lice in jih celo pretepali ...

Znanec arh. Vargas mu je odstopil v Buenos Airesu hišo na ulici Austria: prva hiša za prvo silo ... Tam je bila osrednja pisarna, dokler ni dobila prostorov pri cerkvi sv. Julije v mestni četrti Primera Junta oz. Caballito, kjer je bil župnik Figallo, prijatelj Slovencev.

21. januarja 1948 je prišla ladja Santa Cruz z več sto emigranti, s pevskim zborom Gallusom, ki je pel himno *Zmagala si, Devica slavna*, ko je ladja prihajala v pristanišče. Naslednjo nedeljo je bila maša pri sv. Juliji, z udeležbo vseh prišlekov.

G. Janez Hladnik leta 1949 s skupino romarjev (novonaseljencev iz Morona, Bernala in Quilmesa) v San Antonio de Padua

V PRIMEŽU

REVOLUCIJE

Ivan Lavrih

UVOD

Knjiga duhovnika Ivana Lavriha „V primežu revolucije“ je zanimivo branje pa tudi priložnost za skupno obujanje spominov na hude čase komunistične revolucije na Slovenskem. Po pol stoletja, ki nas ločuje od dogodkov, ki so zaznamovali naša življenja, nam bodo Lavrihova doživetja ponovno približala, mnogim pa morda na novo odkrila, strašno stisko tistih dni.

Takrat, v prvih letih sovražne okupacije, ko so pod streli komunističnih atentatorjev padali po ljubljanskih ulicah verni rojaki, nismo govorili o žrtvah komunizma, za nas so bili ti pomorjeni rojaki - mučenci. Ko so partizani morili po vaseh duhovnike pa zavedne katoliške može in žene, ki niso nikdar prijeli za orožje, ko so pobijali v imenu revolucije cele družine, smo tudi v njih gledali vzornike, ki so umirali zaradi zvestobe svoji veri in narodu. Morilci so seveda govorili o njih, da so bili „izdajalci“, zdaj po desetletju svobode in samostojnosti, pa njih spomin blede v slovenski povprečnosti pod splošnim pojmom „vojnih žrtev“.

Težko se je ubraniti vtisa, da se dandanes na Slovenskem mnogi ne želijo spominjati revolucije in da se celo nekateri katoličani obnašajo, kot da bi jim bilo omenjanje mučencev neprijetno. Bog ve, zakaj? Ali ni morda prav naša vsakdanja povprečnost razlog, da nam ni prijetno ob misli na rojake, ki so dosledno, zvesto in pogumno zavračali zmoto in niso klonili

pred nasiljem?

Pol stoletja je totalitarna oblast skušala prikriti strahotno divjanje komunistov in njihovih sopotnikov, med revolucijo in po njej, nad svojimi idejnimi in političnimi nasprotniki. Kolikor pa teh zločinov ni bilo mogoče skriti, jih nekdanji likvidatorji in njih nasledniki še danes zavijajo v plašč zlaganih mitov NOB. Konstrukti njihovih propagandnih strokovnjakov o likvidiranih „izdajalcih“ in o ljudski pravici so prodrli v slovensko javno mnenje. Množice knjig, člankov in kar je najhujše, šolskih knjig, so v dobi enoumja in po njej prali in v veliki meri oprali možgane celim generacijam. Tisti rojaki v domovini, ki so se tega zavedali, niso imeli sredstev, da bi se uprli vletokom laži. Na ta način se je komunistom posrečilo umazati dobro ime svojih žrtev, tudi mučencev.

Na žrtve komunistične revolucije pri nas je spomnil Slovence papež Janez Pavel II. Več kot dvesto imen krščanskih pričevalcev je bilo zbranih, kot majhen vzorec velike morije. Večina popisov njihovega trpljenja, junaštva in smrti je slovenskim vernikom le delno dostopna. Bolj kot osebno žrtev tega ali onega, bolj kot njihovo pričevanje, poznamo začasno število izbranih, kar lahko nehote prikrije posamične, konkretne vzore krščanskih kreposti, na katere bi morali biti slovenski katoličani ponosni. Ali se zavedamo, da si sodoben kristjan le težko ustvari resnično sliko o krutosti komunistične revolucije in strahovlade drugače kot iz perspektive

pomorjenih in mučenih bratov in sester po veri? Ali verniki res neomajno zaupamo, da je tudi kri slovenskih mučencev seme, iz katerega bo pognalo spreobrnjenje in z njim prenova slovenskega naroda?

Ko nam bodo dostopni podrobni popisi življenja in smrti slovenskih mučencev, jih bomo posredovali tudi našim bralcem. Med tem pa naj nam spomini, kot nam jih „V primežu revolucije“ posreduje duhovnik Lavrih, pomagajo, da se bomo lažje vživeli v še ne povsem minule čase, ko je bilo slovensko katoliško občestvo obdarovano z milostjo mučeništva.

M.K.

KAKO JE BILO ...

Ko sem bil že župnik na raznih farah v Kansasu, sem neprestano dobival pisne in osebne opomine, naj vendar kaj napišem o vojnih dogodkih, ki sem jih osebno doživel. Tu in tam, ko so bile komunistične laži le predebele, sem se le oglasil, pa še to s strahom, da se bodo komunisti naščevali nad mojimi sorodniki v domovini, kar so res tudi (ponovno) storili.

Kot kaže, je sedaj v domovini zasijalo vsaj malo svobode in resnica, ki je bila zatirana 45 let, počasi prihaja na dan. Novi rod, tretja generacija, hoče resnico, če nam Bog ohrani življenje. Meni ga je. Ne samo enkrat, zato je moja dolžnost še toliko večja.

Poleg tega tisoči in tisoči naših mučencev ne morejo govoriti, njihova usta so jim bila zasuta s prstjo ali bila prestreljena, zato moramo mi, ki smo preživeli, biti njihova usta, njihova živa beseda. Mi jim moramo vrniti dobro ime in dostojanstvo, mi moramo povedati, kdo so pravi heroji, pravi zmagovalci.

45 let je slovenska zemlja molčala, čeprav je bila eno samo veliko grobišče. 45 let grobovi naših mučencev sploh niso obstajali. Vsa pota do njih so bila zastražena in prepovedana. 45 let so rabili grobišča slovenskih mučencev kot smetišča, ali so jih zalili z vodo in naredili umetna jezera (Teharje), ali pa so plesali na krajih, kjer so jih mučili (Škofja Loka), ali so odstranili trupla mučencev in jih pokopali neznano kje (Orlov vrh). Vse so storili, da bi zadušili jokanje slovenske zemlje in obtožbo morilcev.

Toda bolečina slovenske zemlje je bila prevelika. Po 45-letih so se pokazale kosti in glasno zakričale: „Kaj ste nas pozabili?“ Res, 45 let je domovina hodila mimo teh grobov. Saj so vedeli, kje so. Toda strah je bil prevelik in morilci so bili prepričani, da se bo vse pozabilo, da se pobiti mučenci nikdar ne bodo osvobodili

Miloš Stare je za ta dan izdal prvo številko novega tednika *Svobodna Slovenija* in tisti dan je imelo uraden začetek *Društvo Slovencev*.

S tem dnem se je začelo versko in narodno življenje nove emigracije, neodvisno in skoraj brez stika s slovenskimi starimi naseljenci.

Hladnikova skrb za nove naseljence je bila odslej predvsem namenjena njihovim stanovanjem. Sam je najemal hiše, polagal kavcije zanje in prevzemal odgovornost za redno plačevanje najemnine. Poleg hiše na ulici Austria je najel hišo na ulici Ramón L. Falcón, kjer je zdaj osrednja *Slovenska hiša*,

zbirališče in stekališče vseh verskih, kulturnih in družbenih ustanov. Nato je najel v Ramos Mejiji Sanatorio El Pino, hiše v San Martinu, v Avellanedi, itd. Ob vsem tem delu pa je mislil tudi na slovensko-španski slovar in na špansko-slovenskega. Prvega je sestavil skupno z Ivanom Pekolom, drugega pa sam in izdal v obširni obliki. O njem je zapisal: „*Tiskal sem ga 3000 izvodov, tisoč sem jih dal vezati, vse ostale so mi napravili.*“ Tako mu tudi to podjetje ni prineslo utehe, kakor mu je niso najete hiše, s katerimi je imel velike težave do zadnjega.

(Drugič konec)

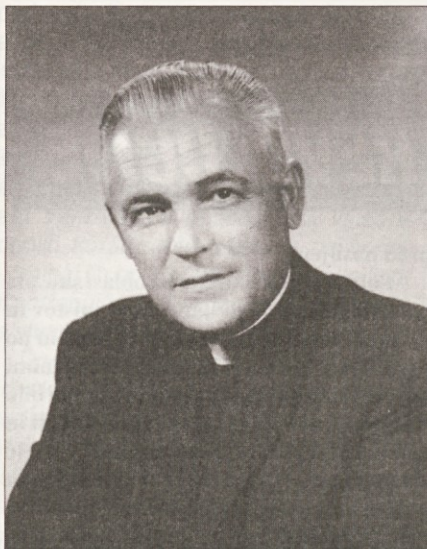
li žice, s katero so bili zvezani, da se njihova usta ne bodo nikdar več odprla.

Vendar so bili računi morilcev napačni. Čeprav je vsa Slovenija posejana in „okrašena“ z imeni teh „herojev“, ulice, mesta, vasi, šole, celo univerza; čeprav nosijo na desetine kolajn in odlikovanj, jih je kruta, toda objektivna zgodovina danes vrgla na smetišče in resnični junaki in heroji, ki so se do zadnjega diha borili za svoj narod in vero očetov, so dobili javno priznanje in odlikovanje. Tisti, ki so jim komunisti dali pečat izdajalcev in zločincev, so postali heroji in zmagovalci, in komunisti so bili vrženi na smetišče zgodovine. Kardelj jo je pobrisal z univerze. Tito je izginil iz skupščine, ulice in vasi dobivajo stara imena. Herojev noče nihče več poznati ali priznati. Božji mlini meljejo počasi, toda temeljito.

Da se ves ta proces tudi javno pokaže, prireajo v domovini različne slovesnosti, dneve sprave, pogrebne svečanosti na nekaterih grobiščih, kot je Kočevski rog, Teharje in na mnogih drugih krajih, kar je vse lepo in pogrebno, saj naši mrtvi mučenci zaslužijo svečan pogreb in lučko na grobu.

Dobil sem video film o slovesnostih v Kočevskem rogu, večkrat sem ga že gledal in vsakokrat mi pridejo solze v oči. Vidim nadškofa, kako moli in blagoslavlja grobove. Pisal sem mu, naj to naredi tudi v mojem imenu, saj so vsi oni, s katerimi sem bil skupaj zaprt v Kočevskem gradu ali bil na Turjaku, pokopani tam nekje. Kako ne bi zajokal, ko sem slišal: „Obudi jih Gospod poslednji dan“ in „Lipa zelena je ...“ ter „Oj Doberdob, slovenskih fantov grob“. In to so peli pevci iz Dobropolja, moje fare v domovini.

Poslušal sem govore, slišal besede o spravi, bral v Demokraciji, Mladini, Delu, Družini itd., da je sprava nujna, osnovni pogoj za bodoče življenje v domovini in da morata pri tej spravi sodelovati obe strani. Kako lepo in kako nujno potrebno. Vendar je nekaj prav zanimivo: spravo najbolj zahtevajo oni, ki so povzročili največ gorja slovenskemu narodu. Toda nihče od njih do zdaj svojih dejanj še ni obžaloval, nihče še ni rekel ali zapisal, da je treba vrniti dobro ime pomorjenim, da je bilo pobijanje zločin, da je treba krivice popraviti. In istočasno slišimo, da prav isti ljudje neprestano mečejo polena pod noge mladi demokraciji, ki se je komaj porodila, ki je kot betežno dete brez moči. Ali so njihove besede in zahteve res iskrene? Ali pa hočejo samo potolažiti svojo vest, ki jih preganja noč in dan? Prava sprava se bo pokazala v dejanjih, ne v besedah ali

Duhovnik IVAN LAVRIH,
pisec teh spominov

ukazih. Samo bodočnost bo pokazala, ali partija res hoče spravo, res obžaluje, res hoče spremeniti svojo marksistično ideologijo in sodelovati pri ohranjanju in rešitvi slovenskega naroda v sedanji gospodarski, kulturni in duhovni stiski. Če tega ne bo, so vse besede o spravi popolnoma prazne. Sprava je v duhu, v srcu, v pravi krščanski ljubezni. Zato je pot do sprave še dolga in bo zahtevala veliko žrtev in ponovnih priznanj: Moja krivda, moja velika krivda.

Pisati spomine, ki so bili rojeni v krvi, trpljenju in smrti, ni lahko. Rane preteklosti se zopet odprejo, bolečine se vrnejo, zopet vidiš obraze na smrt obsojenih in usmrčenih, zopet vidiš, kako globoke jame in prepadi sprejemajo trupla mrtvih mučencev, kot dobra mati sprejema svoje otroke v naročje, zopet vidiš, kako „novi človek“ z imenom Komunist obsoja in mori nedolžne, ki nimajo prav nobene možnosti priziva. Zakon je samo eden: nisi moj, zato izgini, samo tedaj bomo lahko ustvarili raj na zemlji. Na tisoče jih je šlo in tudi „raj“ smo dobili, ki ga vsi uživamo.

Zgodovina naše revolucije je bila že mnogokrat popisana v različnih knjigah in člankih. Vsak jo gleda po svoje, s svojimi očali. Moj namen ni pisati zgodovine revolucije ali jo analizirati, hočem pa opisati vsaj nekaj doživljajev, ki so čisto osebni, vendar del revolucije oziroma posledice revolucije. Delno bom rabil zapiske, ki sem jih naredil pred mnogimi leti, nekatere celo v kočevskih zaporih in sem jih ohranil, delno pa bom porabil svoj spomin, kolikor ga še imam. Niti ena beseda

ne bo zapisana iz maščevanja, ampak moji mrtvi tovariši zahtevajo, da resnica pride na dan. „Samo resnica vas bo osvobodila“, je zapisano v Svetem pismu.

MLADOST

Na ta svet sem prijel na dan porci junkule, 2. avgusta 1915. Ob tem prazniku smo dobivali popolne odpustke, zato je bil tako pomemben. Rojen sem bil kar doma, s pomočjo babice, ki je bila majhna debelušna ženica. Kar naprej je hodila po fari, z majhno torbico v rokah in pomagala otročkom na svet. Na dan moje nove maše mi je povedala, da v njenih knjigah nosim številko 1000.

Moj oče je bil Štihov iz Bratnic, moja mama pa Ana Hribar z Vrha pri Žužemberku. Kako sta prišla skupaj kljub tako veliki razdalji? Zgodbo mi je pripovedovala mama. Skrbela je za ostareli par, ki je živel na Žagarjevini v Šentvidu oziroma pri Sv. Roku. Skrbela je zanj, dokler nista oba umrla. Mojega očeta je poznala po videzu, nikoli pa ni z njim govorila. Prav tako je tudi oče poznal mojo mamo, vendar ni imel poguma, da bi jo nagovoril. Ko sta varovanca moje mame umrla, je imela pravico kupiti hišo, kar je tudi storila. Takrat si je oče rekel „zdaj al nikoli“. Nedelja je bila in po deseti maši so ljudje odhajali domov. Žagarjeva hiša je bila oddaljena kakšen kilometer od cerkve. Oče je sledil mami in ko sta bila že blizu hiše, je pospešil korak ter ji rekel: „Manca, če me maraš, te vzamem.“ Mama je odgovorila: „Janez, seveda te maram.“ Že naslednjo soboto je bila poroka. Ta je bila ob štirih zjutraj, s čimer sta se izognila nujnega „šranganja“, ki je bilo v navadi pri vsaki poroki. Oba sta bila stara 36 let.

V družini sva bila dva otroka. Sestra Anica je bila rojena 13. avgusta 1913, sedaj je že pokojna, umrla je 11. oktobra 1986. Dve leti za njo, 2. avgusta 1915, sem zagledal ta svet še jaz.

Oče je bil po poklicu mizar. Izdeloval je pohištvo, gradil pa je tudi hiše in kozolce in celo stroje za mlatev. Pozimi je bil še mesar in je hodil od hiše do hiše, kjer so ga pač prosili ob tem domačem prazniku. Za plačilo je dobil nekaj krvavic in mesa. Tako smo imeli doma celo leto prekajeno meso. Mama je skrbela za hišo, hrano in živino, imeli smo dve kravi, konja in nekaj svinj. To je bilo njeno kraljestvo. Seveda smo ji pomagali. Imeli smo tudi majhno kmetijo, da smo vsaj nekaj pridelali za vsakdanjo hrano. Pri očetu se je vedno nekaj fantov učilo mizarstva in so bili del naše družine.

Iz prvih let mojega življenja se spominjam prazne apnene jame na koncu hiše. V njej je bil prah in tam sem gradil svoje prve gradove. S sestro sva se še kar dobro razumela, če ne, sem jo pa za dolge kite.

V ljudsko šolo so me poslali v Šentvid. Z učenjem ni bilo posebnih težav. Težave so bile z eno učiteljico, ki je bila sestra Vide Tomšič in poročena v Šentvidu s čevljarjem Gabrom Zorcem. Seveda takrat nismo imeli pojma, kaj ime „Tomšič“ pomeni. Nekega dne je vprašala, če zna kdo kakšno pesmico na pamet. Javilo se jih je več. Šli so na oder in deklamirali. Tudi jaz sem dvignil roko, šel na oder in začel: „O Jezus blagoslovi me, odpusti grehe moje ...“ itd. Tako sem vsak večer molil za večerno molitev. Že med nastopom sem videl, da je nekaj narobe, tako grdo me je gledala. Ko sem končal, me je pošteno ozmerjala, da to ni za šolo, naj to v cerkvi deklamiram. Zajokal sem in osramočen odšel v klop. Doma sem povedal, da te molitve ne bom več molil, ker ni „taprava“, da sem bil ozmerjan. Starši so me lepo potolažili in sem jo še naprej molil. Prav Zorčeva hiša je bila kasneje gnezdo vsega komunizma v šentvidski fari, tu je bilo vodstvo in odgovorne osebnosti za revolucijo. In kot kaže, sem bil prvi, ki je okusil njihovo tujo modrost.

V prvem razredu sem prejel prvo obhajilo. Priprava ni bila ravno najboljša, saj nisem vedel, kaj je greh. Šel sem z drugimi k prvi spovednici. Kaj povedati strogemu spovedniku? Imeli smo knjižice, kjer so bili zapisani različni grehi. Eni nič posebnega, drugi so bili hujšega kalibra. Hotel sem izbrati kaj posebnega. Prvi je bil, da sem nekoga pohujšal. Spovednik: „Koga?“ Jaz: „Štefanovega Lojzeta.“ Spovednik: „Kaj si naredil?“ Jaz: „Pomežiknil sem mu, ko sem prišel v cerkev.“ Drugi greh je bil, da sem gledal grde stvari. Spovednik: „Kaj si gledal?“ Jaz: „Crknjeno žabo v obcestnem jarku.“ Pa še tretji greh sem navedel, ki se ga ne spominjam več. Spovednik ni bil kaj prijazen z mano. Tako je bila prva spoved polomija.

Boljše je bilo prvo sveto obhajilo. Imel sem prve dolga hlače in kravato. Joj, kako lepo sem izgledal! Ko smo po obhajilu šli iz cerkve, nas je pri vratih čakal pekov pomočnik z veliko košaro žemelj. Vsak je dobil eno žemljo. Kako je bila dobra! Za birmo je bil moj boter šolski upravitelj Polak. Polakova gospa mi je spekla torto. Še nikoli prej nisem videl torte. Kar nismo se je upali jesti, ko je bila tako lepa. Birmancev nas je bilo nad 300. Ubogi škof Jeglič.

Španski škofje ne prosijo odpuščanja

„Zato da bomo mogli v prihodnjih petih letih dokončati vse postopke beatifikacije in kanonizacije za žrtve državljanske vojne, jih bomo združili v štiri ali pet skupin,“ je ob koncu 74. plenarnega zasedanja povedal časnikarjem generalni sekretar Španske škofovske konference Juan José Asenjo. Sporočil je, da je škofovska konferenca oktobra prejela od Kongregacije za svetniške zadeve mnenje, da bi bilo koristno poenotiti postopke o mučencih. Zato so španski škofje poslali v Rim delegata škofije v Valenciji Ramona Fita, ki je zbral v celoti vse te postopke. Popis je predložil škofom, ki so nato odločili, da se posamezni primeri mučeništva zberejo po škofijah ali po redovnih skupnostih in se potem obravnavajo skupinsko.

Monsinorja Asenja so vprašali o tem, kar je ob začetku zasedanja rekel kardinal Rouco, da bi namreč ne bilo primerno in pravično, če bi Cerkev pro-

sila odpuščanja za vojni spopad. Odgovoril je, da je bila v vojni Cerkev žrtev in da škofje prosijo odpuščanja samo za tisto ravnanje v nasprotju z evangelijem, ki so ga v takratnih letih zagrešili katoličani, ne glede na to, na kateri strani so bili.

Asenjo je še povedal, da se je kardinal Rouco samo opiral na izjavo prejšnjega zasedanja, v kateri je bila prošnja Bogu, naj odpusti najbolj uničujočo državljansko vojno v zgodovini. Dodal je, da se „škofje odpovedujemo presoji o odgovornosti posameznikov in zgodovinskim ocenam, za katere manjka pogleda v globino.“

„Če bi šli proč od tega,“ je nadaljeval, „bi bilo to verjetno napačno in neprevidno. Spet bi odpirali že zaceljene rane ter razcepljali duha sloge in sožitja, po katerem smo s skupnimi močmi uredili državo.“

S prvim razredom sem dobil tudi privilegij, da sem postal ministrant. Gospod Jože Oven, beneficiat, dober mož, me je naučil latinske molitvice, in še kar hitro je šlo. Prvo ministriranje je bilo polomija. Nekateri ministrantje, ki so že leta opravljali to službo, so mi rekli, da ima najmlajši ministrant pravico spiti vino, ki bo ostalo po maši mašniku. Komaj sem čakal, da je bilo maše konec. Šel sem k oltarju in odnesel v zakristijo majhne vrčke; v enem je bilo še malo vina. Junaško sem se postavil sredi zakristije in ga popil. Groza, župnik Janez Hladnik me je videl in pošteno sem jih slišal. Starejši ministrantje so že odšli iz zakristije in so se mi zunaj v obraz režali. Saj bi jih, pa sem bil premajhen. Ves osramočen sem odšel domov, a mami in očetu me je bilo sram povedati. Tako sem spet doživel polomijo v svojem novem poklicu.

Najlepša otroška leta sem seveda preživel na paši. Te idile novodobni otroci sploh ne poznajo. Kako smo pekli krompir in koruzo, seveda s sosedove njive, saj je bilo boljše kot z naše. Največkrat sem pasel skupaj z Brezovškovo Štefko, ki je bila naša sosedka. Pri njih je bilo deset deklet in dva fanta. Njihove in naše krave so se pasle skupaj. Travniki so bili obdani z njivami in krave so šle prav rade „v škodo“, da jih je bilo treba odvracati. Štefki sem rekel: „Ti pojdi in

jih odvrni pa ti bom malo orglice zaigral.“ Šla je in ko je prišla nazaj, sem ji zaigral kakšno pesmico, ki jo je poznala. Ta najina mladostna ljubezen traja še danes. Živi v Clevelandu in za praznike, posebno za božič in veliko noč, se me spomni s potico in kranjsko klobaso. Štefka, boglonaj! Tudi njo sem kdaj vlekel za kite, če me ni ubogala. Joj, kakšen tiran sem bil! Pa je bila vse to le ljubezen, nerodno izražena.

Koliko veselja smo doživljali pri raznih kmečkih opravilih, pri ličkanju, ruženju koruze, mletju ovsu, obrezovanju korenja in pese, mlatvi in koliko drugih navad v dolgih jesenskih in zimskih večerih je bilo. Vsi sosedje smo se zbrali, delali in se zabavali. Vse to je šlo v pozabo.

Pet let ljudske šole je minilo. Fant naj gre v šole, tako so določili duhovni gospod. In sem šel. V Marijanišče so me sprejeli, ko sem naredil posebni izpit. Na Marijanišče imam najlepše spomine. Dobri prefekti, dobri vzgojitelji. Hodil sem na klasično gimnazijo. Ni bilo prav lahko, vendar mi študij ni delal preglavic. Težava je bila denar. Po prvem letu mi je oče rekel, da ne more več plačevati vzdrževalnine v Marijanišču in naj se odločim, ali bi rad bil čevljar, kovač, mizar, saj za šole ni več denarja. Jaz pa sem hotel v šole. Torej bom moral sam poskrbeti zase. In sem res. Na srečo sem dobil tri študente iz realne gimnazije, ki jim je šlo

bolj slabo. Ponudil sem jim svoje inštruiranje za predmete, ki jih niso izdelali. Učil sem jih celo predmete, ki jih sam še nisem imel v šoli, oni pa že eno leto. Nekaj so že vedeli, dobil sem knjige in bil navadno samo eno lekcijo pred njimi. Vse to sem delal popoldne, tako da sem se moral učiti svoje predmete samo zvečer in ponoči. Hudo je bilo, ampak bila je edina možnost, da sem ostal v šoli. Vsi trije študentje so bili potem dobri in starši so bili veseli.

Enega ne bom nikoli pozabil. Karel Pivk, bil je sin šefa policije v Ljubljani. Imel sem ga sedem let. Bil je bolj počasen, len in razvajen. Po moji maturi, ko sem odšel v semenišče, so se najine poti razšle. Bil sem že v Ameriki, ko sem šel leta 1957 v Evropo na obisk. V domovino seveda ne, le v Avstrijo in moji so me prišli obiskat tja. Bil sem na Dunaju, ker sem imel tam več znancev. Ti so hodili na počitnice na Koroško h Klopinskem jezeru, kjer sem bil v Škocjanu takoj po vojni kaplan. Ko smo imeli skupaj kosilo, mi ta pravi, da pozna nekega Slovenca, ki je redni profesor na univerzi in ima dva doktorata. Ime mu je dr. Karel Pivk. Osupnil sem. Karel Pivk, moj učenec! Takoj sem ga poklical po telefonu in ga vprašal, če se me še spomni. „Seveda se te. Večkrat si mi rekel, da tvoj čevelj več zna kot pa jaz.“ „Morava priti skupaj.“ „Kje?“ „Najboljše pred mojim hotelom.“ „Gottes auge.“ Zmenjeno. Ob štirih popoldne. Hodil sem gor in dol pred hotelom, toda Pivka ni bilo. Zagledal pa sem na pločniku sedečega možaka, ki je jedel sendvič. Stopil sem k njemu in ga od zadaj vprašal: „Pivk?“ Obrnil se je, me spoznal, in res je bil, moj učenec Karel Pivk. Kako čudovito srečanje po dolgih letih.

Ker sem zase študiral večinoma ponoči, sem začel tudi kaditi, da nisem zaspal. To me je spet spravilo v težave, saj je bilo na gimnaziji kajenje strogo prepovedano. Trije študentje smo šli na stranišče, zaprli vrata in prižgali cigarete. In kdo pride? Profesor Grošelj, odpre vrata, vidi dim in zavpije: „Habemus papam, kardinali ven!“ Trije „kardinali“ so prišli ven in dobili ukore. S tremi ukori si bil izključen iz gimnazije.

Imeli smo odlične profesorje: Anton Sovre za latinščino, Ernest Tomec za grščino, Grošelj (Fiči) za matematiko. Po osmih študentovskih letih je prišla matura, valeta. Maturitetno slavlje je bilo bolj pičlo. Šli smo na golaž v neko gostilno v St Vidu nad Ljubljano in vzeli s seboj profesorja Sovreta, ki je bil najstrožji z nami. Ampak latinščino sem se naučil!

Matura ni bila kaj posebnega, najprej je bila pisna, nato ustna. Pri predmetih, pri katerih si pisal odlično, ti ni bilo treba delati ustne mature. Latinščino sem delal tudi ustno. Moral sem prevesti neko pesem, v kateri se Ovid poslavlja na grobu svojega prijatelja. Pesmica se je končala: „Ave et vale.“ Pristavil sem naslednje: „Zbogom gospodje, pa se dobro imejte.“ Komisija je bila kar zadovoljna.

Z maturo v žepu sem odšel v lemenat. Kakšen je bil moj vstop v lemenat, opisujem v nadaljevanju, ko sem tudi prvič srečal Mikuža.

Semeniška leta so bila študij, molitev in tudi malo rekreacije, vsakdanji sprehod od četrte do pol šeste in vsak četrtek cel popoldan. Največkrat smo šli na Šmarno goro, tam pojedli pol klobase in spili kozarec vina. Krasni spomini. „Ata“ Nadrah je bil najboljši oče, spiritual Ciril Potočnik in Janez Kraljič, ekonom pa Karel Gros. Pet let je kar hitro minilo. Posvečen sem bil 2. julija, novo mašo pa sem imel 9. julija 1939.

Za nekaj časa, šest mesecev, sem šel k vojakom v Osijek. Prvo kaplansko službo sem dobil v Dobropolju. To je bila častita fara in le tisti duhovniki, ki so bili že vsaj 20 let kaplani, so smeli računati na Dobropolje. Župnik je bil Anton Mrkun, ki je imel nečaka duhovnika Janeza Dolšino. Škofa je prosil, da bi on prišel tja za kaplana. Poslal je mene, kar je bilo za Mrkuna veliko razočaranje. Ko so me ob mojem prihodu prišli na postajo Videm počakat s kočijo, mi je Mrkun povedal, da je prosil za Dolšino, vendar bo vzel tudi mene, čeprav sem bil komaj pečen. Moram reči, da je bil odličen šef, kot moj oče. Čas, ki sem ga preživel v Dobropolju z njim, je bil zame res veselje.

Toda takrat časi niso bili več samo lepi. Začela se je italijanska okupacija in z njo začetki komunistične revolucije v Sloveniji. Ko smo slišali za nemške grozote na Štajerskem, smo takoj začeli organizirati pomoč za begunce. Več kmetov je ponudilo beguncem tudi pribežališče. Komunistična partija je dobro vedela, da je zdaj priložnost, da v dobropoljsko dolino pošlje svoje ljudi. Vsi od teh begunccev so postali prvi organizatorji OF in prvi terenci v dolini — prvi organizatorji komunistične revolucije v Dobropolju.

Sprejeli smo tudi 13 bogoslovcev, begunccev z Gorenjske in Štajerske. Med njimi je bil tudi kasnejši znani pisatelj Karel Mauser.

V bližino doline so prišle prve partizanske skupine. Pričelo se je nočno

ropanje po vaseh in prvi poboji, ko so partizani umorili šest uglednih faranov. Partizani so ponoči prisilno mobilizirali fante, ki so morali iti ponoči sekat drevesa ob cesti in železniški progi, da bi preprečili promet. Kakšne neumnosti. Prišli so Italijani, polovili može ter jih odvedli v koncentracijska taborišča v Italijo. Stanje je bilo obupno. Ponoči je razsajal strah pred partizanskim nasiljem in ropanjem, podnevi pa pred italijanskim teroriziranjem.

V tem neznosnem položaju so dobropoljske ženske organizirale posebno delegacijo k cerkvi sv. Antona, kjer je bila italijanska posadka, in prosile za orožje, da bodo fantje lahko ščitili svoje vasi in domove pred partizanskim nasiljem. Italijani so pristali in dali kakšnih 30 pušk, nekaj nabojev, in tako je prišlo do vaške straže v Dobropolju.

Naj za primer partizanskega „NOB“ navedem naslednje. Bila je nedelja. V kaplanijo so prišli trije partizani, lačni in žejni. Liter vina in kranjska klobasa jih je poživila. Pripravljene so bili za „napad“. Pri vasi Cesta so šli nad železniško progo v gozd postaviti zasedo. Ko je ob treh popoldne pripeljal vlak iz Ljubljane za Kočevje, so nanj izstrelili nekaj streliv. Prišli so nazaj v kaplanijo in se hvalili, kako so napadli vlak. Na vlaku za ta „napad“ verjetno niti vedeli niso. Kasneje so iz Londona poročali, kako je bil na progi Ljubljana-Kočevje napaden in uničen velik transport, da je padlo veliko Italijanov, drugi so bili zajeti, partizani pa so prišli do veliko hrane in streliva. Takšna poročila so komunisti pošiljali v Kairo, od tam pa so romala v London; v njih so se povelečevale partizanske zmage. „Svet“ je verjel. In verjame še danes. V Dražgošah še danes praznujejo, čeprav bi morali žalovati.

V Jauhe nad Kompoljami se je nastanil glavni odbor OF. Varoval ga je Zapadnodolenjski odred, ki mu je povelečeval Janez Marn-Črtomir. Janeza sem poznal še iz študentskih let. Po zloglasni dolomitski izjavi je neke noči prišel k meni in mi povedal, da so nekateri voditelji krščanske socialiste prodali komunistični partiji in da za njega zato ni več prostora med partizani. Prosil me je, če mu lahko kako pomagam za pot v Ljubljano. Pomagal sem mu, partizani so za to izvedeli in na Kardeljevo zahtevo poslali za menoj tiralico in precej partizanov, da me za vsako ceno najdejo. Tako sem moral ponoči pobegniti. Pomagal mi je Ludvik Hren, ki je zdaj v Argentini.

(Drugič dalje)

Družina smo

Jure VOMBERGAR

Za geslo današnje obletnice ste si izbrali iz pesniške zbirke Toneta Kuntnerja: *O, domovina* začetne verzije poezije *Družina*, ki pravi takole: „**Družina smo; družni nas ista kri, družijo iste skrivnostne vezi,** - in potem poezija nadaljuje: (vezi), **ki jih nihče ne more izničiti, ne pretrgati, ne zatajiti. Družina, - iz iste hiše doma, - družina, ko sedamo k skupni mizi, ko ždimo vsak v svojem kotu, ko smo na poti po širnih cestah, ali ko se razselimo po svetu. Vsi smo eden drugemu luč. In če le ena od njih ugasne, ugasne cele družine luč.**“

Dovolite mi, da svoj govor naslonim na te besede in na še druge verzije poezij iste zbirke ter jih po svoje tolmačim.

Ko pesnik Kuntner govori o družini, misli pravzaprav na razširjeno družino, na narodnostno skupino, ki je lahko vaša krajevna skupnost v San Martinu, naša slovenska skupnost v Argentini, ali slovenski narod v celoti, v matični domovini in po svetu. Odtod tudi naslov zbirke *O, domovina*.

Mi smo potomci družin, katerim je pred skoraj 60 leti ugasnila ena ali več luči in mnogim je za vedno ugasnila družinska luč. Tisti, ki smo preživeli, smo se razselili po svetu. Nismo zatavali v temo, kajti bili smo eden drugemu luč. Brlela je naša luč, večkrat bila na tem, da ugasne, a ko smo se ustalili v novi domovini, v svobodi, je luč zasvetila z večjo močjo in višjim plamenom. Kjer pa je ugasnila, smo prižgali novo. Prižgali smo mnogo novih luči. Tisti, ki so hoteli izničiti naše družine in družinske vezi, niso uspeli; mi pa družinskih vezi nismo pretrgali, ne zatajili.

Vedeti moramo in ne smemo pozabiti, kaj je bilo namenjeno našim družinam in česa smo se rešili. Tone Seliškar, nekdanji predsednik Slovenske izseljenske matice (SIM), je takole grozil vsem, ki so se nekoč uprli teroristom rdeče garde: „*Mi ne bomo posekali samo gnilega drevesa, mi bomo tudi njegove korenine izruvali in jih požgali in zemljo, v kateri je raslo tako drevo bomo deset klafter globoko prekopal, da ne bo ostalo za takim drevesom niti najmanjše kali.*“ Teh strašnih besed boljševeki in njihovi potomci niso nikdar obžalovali in SIM se temu programu ni nikdar odpovedala.

Pred 60 leti se je začela kalvarija slovenskega naroda. Trije okupatorji so si

razdelili slovensko zemljo. Ko je bila nevarnost za naš narod največja, je KPS pričela s terorističnimi napadi na poštene Slovence in zanetila boljševeško revolucijo por krinko t.im. NOB. To je bila edinstvena situacija v Evropi. Nikjer drugod se takrat ni zgodilo kaj podobnega. Danes enako počenjajo teroristi Al-Qaeda in Hamas.

Med vojno, revolucijo, predvsem po njej, je bil uničen cvet slovenskega naroda. Slovenski psihiater Aldo Juvan (v Gorenjskem glasu, 27.11.2001) takole ocenjuje, kaj se je zgodilo: „*S povojnimi poboji je bila narodu prizadeta huda in v genetskem smislu nepopravljiva izguba. Narod ima svojo biološko kvaliteto in biološko bogastvo v svojih sinovih in hčerah. In če je toliko izjemnih ljudi izgubljenih za nadaljnjo narodovo prokreacijo, smo Slovenci definitivno izgubili del pomembnega človeškega bogastva svojega naroda.*“

Vemo, kaj se je godilo potem: tisti del naroda, ki je bil pobit in oni, ki je bežal v svet, da si reši golo življenje, je bil nato nadomeščen s prišleki z juga Balkana, ki so potem postali državljani Republike Slovenije. Spremenil se je slovenski narodni značaj in njegova biološka kvaliteta. Ni

sem biolog ne psihiater, da bi mogel ali si drznil oceniti posledice za naš narod, lahko pa postavim na primer vprašanje: v kolikem odstotku se more imeti sedanje državljane republike Slovenije za pripadnike zgodovinskega slovenskega naroda?

Kot profesor zgodovine na našem srednješolskem tečaju dajem vsako leto svojim dijakom tretjega letnika za eno od domačih nalog, da v teku šolskega leta izdelajo svoje družinsko drevo. Rečem jim, naj pišejo v Slovenijo, da jim sorodniki pošljejo rodovnik in marsikdo more nato s ponosom ugotoviti, da so mu predniki zapisani v prvih župnijskih matičnih knjigah tam nekje med leti 1600 in 1650, ko so župniki pričeli (na zahtevo Tridentinskega cerkvenega zbora) vpisovati krste, poroke in smrti. Moji dijaki se takrat zavejo, da so člani zgodovinskega slovenskega naroda.

Seveda pa je naš narod veliko starejši. Uradna zgodovina trdi, da so naši slovenski predniki prišli iz nekih močvirij za Karpati in se v zadnji četrtini 6. stoletja naselili v Vzhodnih Alpah, Panonski nižini in ob Jadranu. V zadnjem času pridobiva na prepričljivosti venetska teorija o izvoru Slovencev in pa teorija o Slovincih kot vzdrževalcev jantarske poti med Baltikom in Jadranom. Dejstvo, da ima naš jezik dvojino, ga postavlja med najbolj starinske evropske jezike, saj je (dvojine namreč) noben indoevropski jezik nima več. Prvi poznani zapisi v slovenskem jeziku —

13. aprila 2002 je bil krščen v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj IVAN URBANČIČ, sin Jurija in Marije, roj. Zupanc. Botra: Magda Zupanc Petkovšek in Gabrijel Urbančič. Krstil ga je g. Tone Bidovec.

Brižinski spomeniki — segajo v leto 1000. Zgodovinarji menijo, da pa so prepisi še starejših prvopisov. Jezik Brižinskih spomenikov ni jezik barbarov-divjakov, ampak že izdelan jezik, poln tvorne moči, bogat v besedah, izrazih abstraktnih pojmov in slovnic.

Luč slovenstva gori od prazgodovine in bo do konca sveta, če bomo mi, ki se čutimo Slovence, tako hoteli in bo taka božja volja.

Zato pesnik more reči: „*Ta luč ni od včeraj in ni samo moja. Ta luč ne gori od danes do jutri, gori in sveti iz davne preteklosti v davno prihodnost. Ta luč je spomin, ta luč je upanje. Nekdo jo je davno prižgal in je svetila kakor trstenka, kot oljenka, sveča, kot petrolejka, kakor karbidovka, kot plamen, kot kres, kot ogenj v strehi, kot velik požar in kakor žerjavica, ki je velikokrat skoraj ugasnila. A ni ugasnila, ker jo varujemo kot luč svojih oči, ker jo predajamo neugaslo, preden ugasnejo naša življenja.*“

„*Družina smo, družni nas ista kri*“. Slovenska kri, 'biološka kvaliteta' (kot pravi omenjeni psihiater Juvan), ki se je oblikovala v teku stoletij in pogojuje naš narod, da je različen od drugih, ne boljši in ne slabši od drugih, drugačen, pravim, se je ohranila tudi med nami, Slovenci v Argentini.

Tu bi se rad ustavil in izrazil svoj po-

klon rojakom, ki so prižgali mnogo slovenskih luči.

Že vrsto let zbiram podatke o družinah Slovencev v Argentini. Do danes imam zbrane podatke čez 4500 družin, med njimi okoli 1200, ki so prišle v Argentino po letu 1947. Ko vpisujem podatke, se večkrat začuden in veselo presenečen ustavim pri mnogih družinah, ki imajo izredno število potomcev. Dovolil si bom imenovati nekatere. Vzel bom kot primer dve družini iz okolice Cerkelj na Gorenjskem, od koder je mojega očeta rod: leta 1945 je odšla iz Cerkelj družina Franceta Jerovška in Angele Slanovec, s 6 otroki. Danes šteje družina (namreč, otroci z zakonskimi drugimi, vnuki in pravnuki) 46 oseb, 42 živih. Drug primer: družina Vinka Zupanca in Marjete Jagodic, tudi s 6 otroki. Danes jih je, od 87 družinskih članov, 83 živih. Da ne bo kdo mislil, da je številčnost slovenskih družin v Argentini pogojena z kakim krajevnim izvorom! Leta 1949 sta se v Argentini poročila Bogo Urbančič iz Čateža na Dolenjskem in Manica Skvarča iz Šent Jošta; danes imata 11 otrok, 10 poročenih, vsi s potomci Slovencev, ki imajo skupno 38 otrok. Če me račun ne vara, je danes vseh skupaj 61 najožjih družinskih članov. Sem ne štejem strice, tete, bratrance in sestrične z zakonskimi drugimi in otroki. Če bi upošteval še te, bi jih bilo (v Argentini) 193!

To so samo nekateri primeri, ki jih imam v evidenci. So pa te tudi družine, ki se ves čas zdomstva dejavno udeležujejo v slovenski skupnosti v Argentini, od

staršev do pravnukov. Vprašajte v San Justu, če poznajo Urbančiče in Zupance ali na Pristavi Jerovške.

Kakšna razlika s slovenskimi boljševiki! V kolikor sploh živijo v kaki zakonski skupnosti, njihove ženske nimajo otrok, ne marajo otrok (abortirajo vsako nezaželjeno dete), če pa že imajo, morda enega, kot kaprico ali za igračo, imajo otroka, ki niti ne ve, kdo je njegov pravi oče. Zgleda, da so se odločili za skupinski samomor. Da pa bo sploh kdo plačeval pokojninski prispevek za njihovo starost, - to je edino, kar jih skrbi - so se zaenkrat odločili za uvoz mladih Bosancev in Šiptarjev; kot berem, imajo v bodoče namen uvoziti Kitajce. Med drugim tudi zato, da bodo prišli redno in večno volili kasto potomcev rdeče garde, ki se hoče na vsak način in z vsemi sredstvi ohraniti na oblasti.

Dolgo se že ukvarjam (sicer amatersko-ljubiteljsko) z zgodovino, predvsem z zgodovino Slovencev. Zamišljam si razne možnosti in različice za prihodnost slovenskega naroda. Ugotavljam, da imajo vsi stari, zgodovinski evropski narodi, **plemiške družine**, ki so zagotavljale obstoj njihovih narodov v različnih, nepredvidnih in nenaklonjenih, celo sovražnih, zgodovinskih okoliščinah. Žal, slovenski narod ni mogel doslej, v svoji podrejeni zgodovinski vlogi, oblikovati svoje plemstvo. A da bo mogel 'stati in obstati' v novih okoliščinah (denimo, ob vključitvi v evropsko zvezo narodov) nujno potrebuje družine, ki bodo pripravljene, zastoj in z vso požrtvovalnostjo, braniti interese slovenskega naroda, medtem ko bo večina družin in posameznikov branila le svoje osebne koristi in kupčije. Med družinami, ki so so v zadnjih 60 letih obranile in ohranile zvestobo slovenskemu narodu, so tudi družine, ki so se ohranile v zdomstvu, med njimi slovenske družine v Argentini. Predvidevam, da se bo izmed teh in njim podobnih družin v Sloveniji, nekoč izbralo nujno potrebno **slovensko plemstvo**, ne nazadnje kot edina protiutež mafiji boljševikov.

Naj se sedaj povrnem k drugemu delu današnjega gesla: „*(Družina smo), družijo nas iste skrivnostne vezi*.“ Kakšne skrivnostne vezi? To so vezi, ki se težko ubesedijo, če se sploh lahko. Verjetno se lažje izrazijo v pesmi, v slovenski pesmi. Pesnik Tone Kuntner takole razloži: „*Slovenec biti, slovensko ljubiti, - je pravzaprav nerazložljiva stvar, ker je to stvar srca in biti. Slovenec biti ni drugega kakor slovensko misliti, peti in govoriti; slovensko ljubiti — pa s srcem čutiti*“

28. julija 2002 je bila krščena v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj **MARIJA VIKTORIJA MIKLAVC**, hči Francija in Ane, roj. Selan.
Botra: Helena Miklavc Cepeda in Pavel Selan. Krstil jo je g. Tone Bidovec.

Profesor Alojzij Geržinič in gospa Marija Fink ob zlati poroki

slovenski svet...“

To je možno predvsem tam, kjer se družinski zgodovinski spomin prenaša iz roda v rod, kjer se s ponosom spominjajo svojih prednikov, kjer se ljudje prepoznajo po hišnem imenu, kjer obstaja zavest skupne usode in odgovornosti za obstanek slovenskega rodu.

Za liberalce in boljševike je vedno bil in bo pojem 'narod' blef, klerikalna domena. Boljševiki in liberalci nimajo najmanjšega pozitivnega odnosa do pojma 'slovenski narod'. Sedanji zunanji minister Dimitrij Rupel je to kratko in jedrnatno povedal: „*Sedaj ne govorimo več o slovenskem narodu, sedaj govorimo o slovenski državi!*“ Končno so dosegli, da ni več govora o 'narodu', pojmu, ki je bil liberalcem in boljševikom vedno trn v peti in niso vedeli kaj z njim. Tako sedaj Republika Slovenija ni država slovenskega naroda, ampak država slovenskih državljanov. To je to! Dosežek stoletja! To, kar so sanjali njihovi liberalni očetje, nemškutarji v času Avstroogrske, jugoslovenarji v času obeh Jugoslavij, kraljevine in Titovine... Kakšna zmaga! Kaj Koroščeve punktacije, kaj 'šenčurski dogodki', kaj Ehrlich in njegovo Višarsko slovenstvo, kaj slovenska narodna vojska domobrancev...

Pred kratkim je izšla zadnja knjiga Enciklopedije Slovenije. Ko jo prelistavamo, moremo ugotoviti, da je pravzaprav Enciklopedija boljševizma na Slovenskem. Poleg nespornih naravoslovnih podatkov, vsebuje dosledno boljševiško verzijo slovenske zgodovine,

ne, opisuje najmanjše odtenke delovanja teroristov rdeče garde med drugo svetovno vojno in objavlja obširne življenjepise boljševiških morilcev, aparatčikov in propagandistov. Iskal sem v omenjeni enciklopediji na primer svoje stare strice po materini strani, ki so bili proti koncu 19. stoletja pomembni za kulturni razvoj slovenskega naroda in ki imajo v predvojnem Slovenskem biografskem leksikonu po celo stran; v Enciklopediji Slovenije niti omenjeni niso.

Z grenkobo, s katero se nanaša pesnik Kuntner na svojo domovino, v veliko večji meri moremo potožiti mi v zdomstvu, opeharjeni za naklonjen odnos s strani naše matične domovine Slovenije, ki smo jo vedno in jo še vedno imamo tudi za svojo; opeharjeni za imovino, pred 60 leti zaseženo in še danes uživano s strani potomcev t.im. 'narodnih herojev', teroristov rdeče garde, ki po 11 letih osvoboditve in osamosvojitve Slovenije ne kažejo najmanjše volje, da bi jo vrnili legitimnim lastnikom:

„Jaz te imenujem mati, ker sem tvoj sin in ker imaš mehko srce kakor mati. Jaz te imenujem mati, ker imaš solzo za mojo žalost in smeh za moje veselje. Jaz te imenujem mati, ker si moj dom in ker mi daješ tolažbo ob hudih urah. Jaz te imenujem mati, ker imaš kruh za mojo lakoto in posteljo za mojo bolezen. Jaz te imenujem mati,- Kako naj tebe imenujem, domovina?“ ■

POL STOLETJA ŽIVLJENJSKE SKUPNOSTI

Pred kratkim sta obhajala 50-letnico poroke profesor Alojzij Geržinič in Marija Fink. Spomin na začetek skupnega življenja sta hotela obogatiti z mašo, ki jo je daroval prijatelj Franc Himmelreich in pri kateri sta se zahvalila Bogu za vse dobre in še posebej za moči, da sta tudi mogla prenašati težave, ki jih je vsem dajalo begunstvo in druge nevšečne življenjske okoliščine.

Oba zlatoporočenca sta v veliki meri dajala skupnosti svoje moči in sposobnosti. Profesor Geržinič se je vse od začetka posvečal delu za duhovno in kulturno rast rojakov. Visoko izobražen v stvarih jezika in literature je bogatil in plemenitil kulturno podobo in zavest rojakov na tujem. Kot zvest pripadnik naroda je druge nenehno pobujal k zvestobi narodnim vrednotam, posebej pa se je zavzemal za uveljavljanje misli o samostojni Sloveniji. Kot vernik in zavesten član Cerkve je vodstveno sodeloval pri poslanstvu dušnega pastirstva z oznanjanjem verskih in moralnih naukov ter potrjevanju rojakov v dobrem. Prof. Geržiniča vidimo v zgodovini naše Katoliške akcije, Slovenske kulturne akcije, srednješolskega tečaja in drugje. V zbirkah časopisov in revij najdemo mnogo njegovih člankov in razprav, na knjižnih policah pa knjige, ki jih je pripravil za razne naše založbe. Pomemben je posebej kot glasbenik in so njegove skladbe že izdane v zbirkah uveljavljenih slovenskih skladateljev. Med nami smo ga poznali tudi kot spremljevalca pri klavirju na koncertih in dramskih prireditvah.

To plodovito prispevanje k duhovni in kulturni rasti je tudi sad tesnega sodelovanja gospe Marije, saj se oba v vsem dopolnjujeta in medsebojno bogatita ter se podpirata v dobrem in hudem. Gospo Marijo poznamo kot vzgojiteljico, saj je s svojo učiteljsko izobrazbo takoj po naselitvi dala čas in moči šolanju slovenskih otrok, pozneje pa uvajanju in izpopolnjevanju mladine v pevski umetnosti. Dolgo let je s sestrama in bratom nastopala v pevskem kvartetu na koncertnih prireditvah v skupnosti in pred argentinsko javnostjo. Pozneje je dosegala uspehe z zborom Karantanija. V njem je vzgojila skupino pevcev, od katerih so se nekateri odločili za pevski poklic, v katerem so se pomembno uveljavili.

Zlatoporočencema naj Božja milost naklanja vsega dobrega še v nadaljnjih letih skupnega plodovitega življenja. ■

Kako nas različnost v družini bogatí

Na predvečer mednarodnega dneva družin, 14. maja, je v veliki predavalnici Teološke fakultete v Ljubljani predaval p. dr. Christian Gostečnik o tem, „Kako nas različnost v družini bogatí,“. Večer je pripravilo uredništvo Družine in s tem dogodkom vstopilo v 50. leto izhajanja. Družina je kot verski list za goriško administraturo prvič izšla 7. maja 1952.

„Družina je kraj, ki je poleg cerkve najbolj sveto mesto na svetu“, je svoje predavanje začel Gostečnik. Različnost v družino prinašamo vsi, saj smo vsi del družine in smo enako pomembni: oče, mati, otroci in stari starši. Zakonca drug iz drugega naredita starša, očeta in mamo, prej sta samo moški in ženska.

Krik po očetu

Očetova vloga je danes toliko bolj pomembna, še zlasti, ker je videti, kakor da je oče v družini odveč. „Oče je zraven pri spočetju. Zato njegove vloge ne more nadomestiti nihče, niti mati ne. Očeta pri vzgoji ne more nadomestiti noben drug moški ne vzgojitelj ne učitelj ne sosed ne brat. Oče je oče večno“, pravi Gostečnik. Predšolski otrok idealizira očeta: oči je najboljši, zmore vse, zna vse, ima najboljši avto in je močnejši kot vsi drugi moški. Puberteta je lahko popravni izpit za očeta. „Mamila, prezgodnja spolnost, beg od doma — so krik po očetu: pridi in nauči me razsodnosti. Najvišje vrednote — vere vase — ne more dati otroku nihče drug na svetu.“ Odrasli otroci želijo od očeta prejeti potrditev in priznanje; brez očetovega blagoslova ne morejo oditi v svet. Lahko še tolikokrat odidejo, vedno se bodo vračali. Niso redki primeri, ko odrasli otroci svojega očeta upijanjajo, da bi vsaj enkrat izustil „ponosen sem nate“. Oče lahko svojo priljubljenost, da bi bil zares oče, tudi zapravi. „Na grob mu bomo napisali, da je vse življenje ostal samo moški“, se pošali predavatelj. Pomanjkanje moške samozavesti se lahko izraža tudi v nacionalni politiki. „Slovenci nismo imeli očetov kot jih poznajo drugi narodi, zato vedno išče-

mo zaščito zdaj na jugu zdaj na severu“, pravi.

Posebna vez z materjo

Otrok ima z materjo posebno vez. Mati je tista, ki ga nosi pod srcem, ga hrani s svojim mlekom. Mati otroka ljubi brezpogojno in ga brezpogojno sprejme. Za mater je najhujša žaljivka, ki ji jo more izreči moški: „Ta otrok ni moj.“ Mati nikoli ne pozabi trenutka, ko jo otrok prvič pokliče: mama. Zaljubljenca si ponavljata materine božajoče stavke, saj mati premore celo paleto čustev. „Mati zmore hkrati jokati in se smejati. Mati mora skrbeti, oče pa mora imeti odločnost. Otroku potrebuje oba, očeta in mater.“ Nekaterne ženske so sredi osemdesetih let skušale otroke vzgajati same. Toda ta vzgoja ima

nepredvidljive posledice. A tako, kakor očeta, tudi matere ne more nadomestiti nobena druga ženska.

Dober partnerski odnos

„Zločin je, kadar starši kličejo za razsodnike svojih sporov otroke. Za otroke sta oče in mati izključno samo starša, nikoli partnerja“, pravi Gostečnik. Partner je tisti, ki ostane, tudi ko otroci gredo. „Ne delajte iz otrok svojih čustvenih partnerjev. Otroci in starši niso prijatelji, nikoli ne morejo biti prijatelji, ker so več kot to“, pravi. Možem in ženam daje Gostečnik zanimiv nasvet: „Enkrat za spremembo poslušajte svojega partnerja. Vse ve o vas, pozna vas bolje kot kdor koli drug na svetu. Povedal vam bo vse vaše napake, ki bi jih sami težko odkrili. Če sta dobra partnerja, bosta tudi dobra starša.“

B.L., Naša družina

KRATKE NOVICE

RIM — Italijanska vlada je odobrila načrt za gradnjo največjega visečega mosta na svetu, dolgega nekaj več kot pet kilometrov in širokega šestdeset metrov, ki naj bi povezoval celinski del Italije s Sicilijo, stal pa naj bi 7 milijard ameriških dolarjev. (Mladika)

CRNGROB — Po podatkih raziskovalca škofjeloške zgodovine Alojzija Pavla Florjančiča so bili v Crngrobu žrtve pobojev visoki funkcionarji NDH in njihovi družinski člani, ki so jih angleške okupacijske oblasti v Avstriji izročile jugoslovanskim oblastem v Področici 18. maja 1945. V skupini je bilo 67 oseb vključno z ženskami in otroki. V drugi skupini naj bi bilo 300, po nekaterih virih 600 beguncev. (Ave Maria)

LJUBLJANA — Sestre usmiljenke, z uradnim imenom Hčere krščanske ljubezni, so 4. maja praznovale 150-letnico prihoda v Ljubljano. Dejavnice so bile po vsej Sloveniji, dokler jih po letu 1945 komunisti niso pregnali, v Srbiji pa so jih sprejeli z odprtimi rokami. Za časa Miloševića so jih spet začeli preganjati iz Srbije. Danes imajo svoje hiše v Ljubljani, Mengšu, Črnem potoku pri Litiji, Cerkljah na Gorenjskem, Breznici, Celju, Kočevju, Logatcu, Mariboru in na Mirenskem gradu. Nekaj slovenskih usmiljenek je tudi v misi-jonih. (Ave Maria)

Duhovno življenje je objavilo

PRED 60 LETI (1942)

SEPTEMBER

ZASTAVI BRATOVŠČINE ŽIVEGA ROŽNEGA VENCA

„Za nabavo zastav Bratovščine živega rožnega venca se že vršijo nabirke. Imeli bomo dve zastavi, ker imamo dve skupini, na Avellanedi in na Paternalu.

Zastava za avežanedsko skupino je že naročena. Stala bo \$400. Bo v ponos Prekmurcem in vsem Slovencem. Med vinsko trto, obloženo z grozđjem in klastjem kraljuje Marija z Brezij.

Zbirka za paternalsko zastavo se je šele začela in bo zato seveda tudi pozneje zbran potrebn denar. Toda zamisel je v bistvu že tudi izdelana. Na zastavi bo Svetogorska Marija.“

SPOMIN BAZOVIŠKIH ŽRTEV

„6. september je za Slovence dan tragičnega spomina, ko so padle prve in začetne žrtve slovenske svobode. Primorski odbor je s sodelovanjem *Slovenskega doma*, GPDS iz Villa Devoto in društvom *Samopomoč Slovencev* organiziral spominsko svečanost, ki je bila letos ne le posebno pomembna, ker padajo v tisočih mučeniki naše bodoče svobode, temveč tudi po udeležbi, ki je bila izredna. Ves prostor *Slovenskega doma* je bil do kraja poln navzočih, ki so s solznimi očmi sledili ganljivemu programu, posebno nastopom mladine iz Villa Devoto.“

ROJSTNI DAN KRALJA PETRA II.

Na 19. rojstni dan jugoslovanskega kralja Petra II., 6. septembra, je bila sveta maša v spodnji cerkvi sv. Roze na Pasco 409. Udeležili so se je rojaki, zastopniki društev in oblasti ter diplomatski predstavniki Anglije, Amerike, Poljske, Češke, Grčije in Norveške. Pel je slovenski pevski zbor. „Z ničemer ne moremo domovini pomagati, čeprav tako strašno naše pomoči potrebuje. Naše roke pa lahko dvignemo v zaupni molitvi do Gospoda vseh narodov. Samo On

more pomagati.“

DAN VESELJA

Prireditev *Duhovnega življenja* se je vršila 13. septembra v dvorani San José, Azcuénaga 164. Revija jo pripravi vsako leto, da krije stroške izdajanja. Tokrat so bili na programu nastopi otrok, dveh slovenskih pevskih zborov, več glasbenih točk, nekaj zabavnih filmov, glavni del pa je bila uprizoritev igre v štirih dejanjih z naslovom *Goslarica naše ljube Gospe*, prevedena iz slovenskega na špansko. Dvorano je napolnilo 700 ljudi. Od čistega pribitka je šel del za slovensko šolo na Paternalu, del za vojne ujetnike po posredovanju Rdečega križa, ostalo pa za *Duhovno življenje*.

DRUŠTVO SLOVENSKA KRAJINA

„19. septembra je društvo priredilo lep večer, na katerem je podalo tridejanko *Pri kapelici*. G. Adalbert Preininger je imel na skrbi uprizoritev in je dokazal ne le svojo spretnost kot organizator, temveč tudi kot režiser. Ni namreč lahka stvar pisana slovenska beseda za mlajše igralke, ki knjižne slovenske besede niso nikoli govorile, zato jim je treba čestitati. Vsak nov nastop je viden korak naprej, tako da bo *Slovenska krajina* imela kmalu prav spretno igralsko družino.“

PRED 50 LETI (1952)

SEPTEMBER

6: V **Mendozi so slovesno sprejeli resolucije slovenskega katoliškega shoda** v Buenos Airesu. V ta namen se je sestavil *pripravljalni odbor*, v katerega so prišli dušni pastir in predsedniki vseh slov. organizacij v *Mendozi (Društvo Slovencev, SFZ, SDO, Misijonski odsek, Karitas)*. Po litanijah v kapeli pri maristih so sledili v dvorani pestremu spore-

du. Nič manj kot 12 govornikov in govornic je v kratkih govorih podalo posamezna poglavja iz resolucij. Vmes so dekleta zapela eno versko in eno rodoljubno pesem, otroci so pa zarajali. Po programu se je razvila po dvorišču procesija z brezjansko Marijo, ki so jo spremljale narodne noše.

V založbi *Slovenske misijonske zveze* je izšla knjiga *Misijonska nedelja 1952*, ki hoče slediti tradiciji misijonskih koledarjev, ki so nad 30 let izhajali v Sloveniji.

Svete ure pred prvimi petki postajajo med argentinskimi Slovenci ustaljena in stanovitna pobožnost. Na vseh krajih je priložnost za sv. spoved.

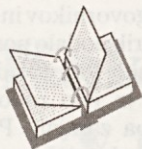
Slovensko semenišče v Adrogué ima letos vpisanih 10 bogoslovcev, 2 doktoranta in 3 pripravnike. K semenišču je priključena Apostolska šola (Škofovi zavodi ali malo semenišče), ki je sprejela to leto 9 gojencev. Hodijo v argentinsko šolo, doma imajo le verouk in slovenskoščino.

Pouk slovenskih otrok in Marijini vrtci. Za slovenske otroke Velikega Buenos Airesa je ob nedeljah ali med tednom slovenski tečaj, na katerem se poučuje verouk in domovinski predmeti s petjem. Nekaki *Marijini vrtci* so organizirani po posameznih središčih, kjer fantje in dekleta iz mladinskih organizacij zbirajo otroke na sestankih, kjer jim pomešano z igrkami nudijo zdravo moralno in domovinsko vzpodbudo. Taki vrtci so v Buenos Airesu, Ramos Mejiji, Lanusu, San Martinu, Floridi in San Justu.

Roditeljski sestanki zbirajo vsakih nekaj mesecev starše, fante in dekleta na posebnih popoldnevih, kjer se razpravlja o vzgojno-mladinskih vprašanjih. Po kratki pobožnosti v cerkvi, je nastop otrok, nato pa poučno predavanje, ki ga pripravijo učitelji ali starši.

14: **Mladinsko prireditev** je pripravila mladina organizirana v SFZ in SDO na Pristavi v Moronu: telovadni nastop z lahko atletiko, nastop deklet s prostimi vajami in razstavo dekliških ročnih del.

Sredi septembra je izšla *revija Oder*, ki jo je izdal in založil *Slovenski oder v Argentini* (SOVA) in bo po napovedi izhajala mesečno. Kronist v SB pričakuje, „da se bodo vse igralske družine v Argentini povezale in dale pobudo za zgradbo gledališča, v katerem bodo imele vse slovenske gledališke družine svoj dom in kamor bodo Slovenci radi hodili na umetniški užitek pa tudi razvedrilno“.

iz naše kronike

Metka MIZERIT

V Argentini praznujemo tretjo nedeljo v juniju **očetovski dan**. V Slomškovem domu smo se spomnili naših očetov in starih očetov. Pri sv. maši je pela mladina; po sv. maši pa je podpredsednica Doma prof. Neda Vesel Dolenc v imenu odbora čestitala slavljencem. Za mladinske organizacije jih je pozdravila Aleksandra Omahna. Dekleta pa so jim postregla s sladko torto in kavo.

V nedeljo, 23. junija, so bile v naših **Domovih domobranske proslave**. V **Slomškovem domu** je daroval sv. mašo g. Franci Cukjati za vse domobrance in druge žrtve vojne in revolucije. Na spominski proslavi je prof. Neda Vesel Dolenc za uvod prebrala odlomek iz Debeljakove Črne maše in pesem Karla Mauserja: Mrtvi živim. Spominski govor je imel diplomirani časniki Tone Mizerit. Poudaril je pomen teh spominskih svečanosti: vrednote, za katere so naši junaki dali življenje. Skupina mož in fantov je zapela dve domobranski koračnici: Domobranci, legijonarji in Mi smo slovenske zemlje čuvarji. Šolski otroci so recitirali pesem Marka Kremžarja: Reka beguncev. Pevci so zapeli koračnico: Naj čuje nas presveti Bog. Šolski otroci so z rdečimi nageljni in prižganimi svečkami odšli na dvorišče. Sledili so jim vsi ostali. Pred spominsko ploščo je župnik Franci Cukjati zmolil molitve za pokojne. Vsi skupaj pa smo zapeli: Oče, mati, bratje in sestre.

V **San Justu** je bila spominska maša, ki jo je daroval v stolnici g. Toni Bidovec. Pel je Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan.

V Našem domu so bivši domobranci položili venec pred Balantičev spomenik. Molitve za rajne je opravil župnik Toni Bidovec. Spominska svečanost je bila posvečena Lojzetu Grozdetu, zato je bil na odru križ in slika mučenca. Govorila je prof. Metka Mizerit o Lojzetu Grozdetu, njegovem življenju in mučeniški smrti. Spomnila pa se je tudi vseh domobrancev in drugih žrtev. Učenci sedmega in osmega razreda Balantičeve šole in mladina Našega doma so recitirali pesmi Lojzeta Grozdetca. Režiral je Blaž Miklič in Ivana Tekavec. Med recitacijami je pel Mešani pevski zbor

pod vodstvom prof. Andrejke Vombergar Selan. Skeni prostor je pripravil g. Tone Oblak.

Tudi v **San Martinu** so v nedeljo, 23. junija, imeli spominsko proslavo. Uvodne misli je povedal predsednik Slovenskega doma Andrej Rezelj. Recitatorji so podali besedilo pesmi Marka Kremžarja: Junij 86; Ivana Korošca: Dvojna brezna, in Marjana Jakopiča: Naše priče. Mešani pevski zbor pod vodstvom Lučke Kastelic pa je zapel: Daj, poromaj, brat Slovenec, v sveti kraj in Gospod, daruj jim mir. Moški zbor pa domobransko koračnico. Vsi skupaj pa vedno zavezujočo Oče, mati...

V nedeljo, 23. junija, je bila spominska proslava na **Slovenski pristavi**. Sv. mašo je daroval pater dr. Alojzij Kukovica. Na proslavi sta Andrejka Zupanc in Ivan Klemenčič ml. prebrala pesmi Marjana Jakopiča, Marka Kremžarja in Toneta Kuntnerja. Skupina fantov je med recitacijami zapela več pesmi. Govoril je Janez Kokalj, domobranec, ki je preživel Teharje. Nanižal je vrsto dogodkov, ki so ga, kot mladega fanta, pripeljali k domobrancem. Pripovedoval je o begunstvu in nasilni vrnitvi ter o tragičnih dogodkih v teharskem taborišču smrti. Za konec so vsi skupaj zapeli Moja domovina. Proslavo je pripravil Dominik Oblak s pomočjo Anke Savelli Gaser.

Tudi v **Mendozi** so Slovenci pripravili domobransko proslavo in sicer v nedeljo, 9. junija. Pred sv. mašo je arh. Božidar Bajuk predstavil program prireditve. Na dvorišču so vsi navzoči počastili zastavi. Štirje preživeli domobranci pa so se poklonili pred spomenikom in postavili šopek rož. Pri sv. maši se je župnik Jože Horn spomnil vseh žrtev revolucije. V dvorani se je nadaljevala žalna svečanost. Uvodne misli je povedal prof. Vinko Rode, ki je poudaril, da je spominska proslava namenjena predvsem mladim, ki naj bi gojili in ohranjali izročilo spomina. Oktet je zapel venček narodnih pesmi, ki se nanašajo na vojne čase. Mladi pa so recitirali „Notranje borbe“, besedilo, ki ga je napisal Martin Sušnik in je posvečeno domobranskim žrtvam. Predstavo sta si zamislila Davorin Hirschegger in arh. Božidar Bajuk. Vsi navzoči so skupno zapeli: Oče, mati...

Mladinsko srečanje s salezijanskim duhovnikom Tonetom Prešernom je bilo v soboto, 6. julija, zvečer. Mladi so se zbrali v mali dvorani Slovenske hiše, kjer so se pogovarjali o temi: Kako biti kristjan v današnji krizi. Prišli so do zaključka, da je rešitev vseh problemov v logiki ljubezni Jezusa: ljubi svojega bližnjega, kakor sa mega sebe, kot je storil usmiljeni Samarijan. Po razgovoru so imeli skupno sv. mašo v cerkvi Marije Pomagaj.

Alojzjeva proslava slovenskih šolskih otrok je bila v nedeljo, 7. julija, v Slovenski hiši. Popoldne, ob 16. uri, je bila sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj. Daroval jo je delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode za vse žive in pokojne katehete naših šol. Pri homiliji je govoril o sv. Alojziju, ki je zavetnik mladine. Predstavil je lik sv. Marije Goretti, mučenke za čistost. Prebral pa je tudi pismo, ki ga je napisala gospa Ivanka Škrabec, poročena Novak, svojemu nerojenemu otroku, v noči, predno so jo komunisti mučili in umorili.

Po sv. maši so se otroci poklonili žrtvam vojne in revolucije pred spomenikom domobrancev. Ivana Tekavec je otrokom s preprostimi besedami razložila, kdo so bili domobranci. Nato pa smo se vsi pomaknili v Dvorano škofa Rožmana, kjer smo uživali ob igri Grdi raček, ki ga je predstavila Slomškova šola. Grdega račka nihče ne mara, ker je drugačen od njegovih bratcev iz istega gnezda. Ljubi ga le njegova mama raca. Grdi raček se odpravi v svet, da bi našel svojo pravo družino, da bi se nekje počutil doma. Po hudem trpljenju in mrzli zimi doraste v prekrasnega laboda in najde svojo družino. Čudovita zgodba s pomembno vsebino in srečnim koncem je zaživela pred nami na odru in vsi smo bili ganjeni. Okrog sto nastopajočih otrok, v lepih kostumih, s primerno glasbeno in pevsko spremljavo je navdušilo malo in veliko občinstvo. Vse je bilo natančno naštudirano in je potekalo tekoče. Za to ima zasluge Andrejka Vombergar Štrfček s pomočniki: tistimi, ki so pripravili besedila pesmi, priredili glasbo, naučili otroke peti in plešati. Mamice so pripravile obleke. Domiselna in krasna scena v rokah strokovnjakov je pripomogla k pravljičnemu poteku igre. Enako so tudi luči in zvok prispevali k lepi izvedbi.

Ob zaključku se je gospa Batageljeva zahvalila vsem nastopajočim in tistim, ki so sodelovali. Režiserka Andrejka Vombergar Štrfček in voditeljica Slomškove šole Meta Debeljak Vombergar sta prejeli

kot skromen dokaz hvaležnosti, lepa šopka.

V torek, 25. junija, na praznik slovenske državnosti, je **veleposlaništvo Republike Slovenije** priredilo sprejem. Poleg tujih diplomatskih predstavnikov so se sprejema udeležili predstavniki organizirane slovenske skupnosti skupaj z predsednikom naše krovne organizacije, Zedinjene Slovenije, Tonetom Mizeritom.

Tudi v **Mendozi** so rojaki proslavili **praznik slovenske državnosti** v nedeljo, 30. junija. Slovesnost se je začela s sv. mašo, ki jo je daroval g. Jože Horn. Popoldne so se zbrali v univerzitetnem gledališču, kamor so povabili tudi svoje argentinske prijatelje. Mladina je izvedla program, ki so ga naštudirali za turnejo po Sloveniji. Napovedoval je inž. Jože Šmon. Vse navzoče je pozdravil predsednik Društva Slovencev Jernej Bajda. Skupina Los Chañares je zaigrala argentinske pesmi. Plesna skupina je zaplesala: Cueca norteña, Chamae, Zamba, Cueca in Chacarera. David Bajda je zaigral na kitačo Malamba del viento. Zaplesali so tudi tango.

V drugem delu je pel Mešani pevski zbor in oktet. Zaplesali so belokranjsko kolo in gorenjski ples. Predstavili so Debeljakov prevod Martin Fierra. Tine Šmon je prebral tri pomembne kitice v izvorniku, Jože Štirn pa v prevodu. Bajdovi fantje so zaigrali venček slovenskih narodnih pesmi. Za konec pa je plesna skupina zaplesala dve polki. Tako so naši rojaki iz Menoze proslavili praznik slovenske samostojnosti in se predstavili širšemu občinstvu.

9. julija so v Našem domu v Šan Justu igrali zadnje tekme **drugega medkrajevnega turnirja odbojke**. Že zjutraj so se zbrali na pokritem dvorišču. Ker je bil državni praznik, so vsi navzoči zapeli obe himni in prinesli na igrišče argentinsko in slovensko zastavo. Predsednik mladinskih organizacij, Gregor Modic, je pozdravil vse navzoče in se zahvalil vsem, ki so sodelovali in pomagali na turnirju. Predstavil je „maskoto“, lepega medvedka, ki igra odbojko. Nato so se vršile končne tekme za prvenstvo. Pri dekletih je zasedla prvo mesto ekipa iz Slovenske vasi; pri fantih pamoštvo iz Šan Justa. Na koncu sta zvezna športna referenta, Lučka Mehle in Gabi Urbančič, razdelila zmagovalcem medalje in oba pokala. Vsi skupaj pa so navdušeno zapeli mladinsko himno.

Solistični koncert Bernarde, Veronike in Marka Fink, ki jih je spremljal na klavirju **prof. Ivan Vombergar** je bil v

soboto, 13. julija, pod okriljem SKA in Našega doma Šan Justo. Solisti so nam pripravili čudovit večer. V prvem delu so nam zapeli arije znanih oper in sicer: Barcarola - Offenbach; Vecchia zimarra - Puccini; Cruda sorte - Rossini; Chacun a son gout — Strauss; Ljubezni je ves svet pokoren — Čajkovski; Arija Ivane Arške — Čajkovski; Ombra mai fu — Haendel; Prendero quel brunettino, Non piu andrai, Saave sia il vento — Mozart.

V drugem delu so peli argentinske pesmi skladatelja Guastavina in sicer: Campanilla, adónde vas; Jazmín del país; Ay, que el alma; Pueblito, mi pueblo. Sledila je Chacarera skladatelja Ginestera in Los pajaros perdidos — Piazzola. Nato so nam zapeli še venček slovenskih: Kam? - Gerbič; Tebi - Lipovšek; Božji volec - Ipavec; Uspavanka - Pavčič; Na lipici zeleni - Adamič; Pod klančkom sva se srečala - Nagele; Oj, rožmarin - Volarič; Lušno je v igred - Tomc; Oj le šumi - Nagele; Nocoj je pa svetla noč - Adamič.

Na koncu se jim je pridružil Mešani pevski zbor Šan Justo, ki je zapel nekaj pesmi s solističnimi deli pevcev večera. Dobrodošlico solistom je izrekla predsednica Našega doma, gospa Mici Malavašič Casullo. Za njihov prekrasni večer se jim je zahvalila predsednica SKA dr. Katica Cukjati.

Program je povezovala Ivana Tekavec. Lepo sceno, večeru primerno, je pripravil Tone Oblak. Za razsvetlavo in zvok sta poskrbela Pavel Erjavec in Marko Štrubelj. Po koncertu so bili nastopajoči in gostje povabljeni na napitnico in prigrizek.

28. junija so odpotovali v Slovenijo petošolci SS TRMB. Pridružili so se jim dijaki iz Bariloč. Spremljala sta jih g. Lojze Rezelj in inž. Bogdan Magister. V domovini svojih dedov so se udeležili Poletne šole slovenskega jezika in obiskali najlepše kraje Slovenije. S sabo so nesli Almanah, ki so ga naslovili Naš rod.

Srebrna maša gospoda Jožeta Bokaliča. V soboto, 29. junija, je lazarist g. Jože Bokalič obhajal srebrni jubilej svojega mašništva. Slovesna sv. maša je bila v cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi v Lanusu. Cerkev je bila skoraj premajhna, veliko vaščanov je stoji sledilo slovesnosti. Mogočno petje argentinskega in slovenskega zbora je donelo s kora. Srebrnomašnika so pozdravili in mu čestitali k lepemu prazniku č. g. Janez Petek, Franci Stanovnik, brat č. g. Vinko Bokalič ter

nečakinja. Prebrali so tudi pismene čestitke vseh, kateri se niso mogli osebno udeležiti srebrne maše. Vsi smo se zahvalili Bogu za tako gorečega dušnega pastirja in mu želeli še mnogo let življenja in dela v Gospodovem vinogradu. Slavje se je nadaljevalo v veliki farni dvorani, kjer so predstavili film vseh, ki so slavljencu čestitali. Poseben poudarek je bil na tem, da je duhovniški poklic gospod prejel v verni družini. Vsaka skupina, ki deluje v fari in jo vodi g. srebrnomašnik, je predstavila kako presečneženje. Nato smo bili vsi postreženi s prigrizkom; domače prijetno slavje se je nadaljevalo pozno v noč. Gospod Jože je povedal, da je velik častilec Marije, da se ji vedno priporoča. Vsi smo čutili, da imamo g. Jožeta radi in da smo ena družina.

Nogometna ekipa Zedinjene Slovenije je organizirala poslovilno večerjo v soboto, 29. junija, v Slovenski hiši. Najprej so imeli sv. mašo, ki jo je daroval prelat dr. Jure Rode. Prosili so za srečno pot in uspeh na prvem nogometnem turnirju izseljencev. V dvorani so nato imeli pester program in večerjo. Fantje so odpotovali v nedeljo, 7. julija, in v Sloveniji odigrali tri tekme. V sredo 10. so se pomerili v Slovenj Gradcu z ekipo Slovenske športne zveze Celovec in zmagali 4-1. V naslednji tekmi so se srečali v Jareninah s slovensko ekipo iz Francije ter jo premagali 14-1. Zadnja tekma je bila z ekipo iz Kopra; tudi te so premagali 4-1 ter se veseli vrnili v Argentino z pokalom zmagovalcev.

Primorski rojaki se srečujejo vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkvi sv. Rafaela pri Svetogorski Kraljici. V nedeljo, 7. julija, jim je maševal gospod Marjan Vidmar.

Srečanje molivk in molivcev živega rožnega venca je bilo v nedeljo, 21. julija, v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Najprej smo vsi skupaj pred Najsvetejšim molili rožni venec; potem pa je pater Kukovica daroval sv. mašo. Pri homiliji je govoril o češčenju in pobožnosti do usmiljenega Jezusa. Pater je prinesel relikvijo sv. Marije Favstine Kowalske in jo dal v poljub vsem, ki so to želeli. Po sveti maši je gospa Pavla Kremžar prebrala poročilo o delovanju gibanja molivk in molivcev živega rožnega venca, ki ima 713 članic in 220 članov. Gospa Irena Poglajen je prebrala zgodbo o rožnem vencu matere Terezije. Gospe so v veži postregle s čajem in pecivom. Razšli smo se z željo, da bi gibanje še rastle in da se prihodnje leto zopet srečamo.

malo za šalo...

POTVRECEPTU — „Dragi, to juho sem pripravila po receptu, ki sem ga videla na televiziji,“ pravi žena. Ko je mož juho pojedel, vstane in hoče oditi.

„Kam greš, saj še nisi pojedel kosila?“

„Brž grem na streho popraviti TV anteno!“

PRI ZOBARJU — Mihec sedi pri zobozdravniku. Po kratkem pregledu zobozdravnik reče: „Zobje in dlesni so v redu, dragi dečko. Samo žvečilni gumi boš moral zamenjati!“

VETERINAR — Prijatelj: „Praviš, da bi rad postal zdravnik? S tem svojim obrazom? Lepo te prosim... Kot prijatelj ti svetujem, da postaneš veterinar!“

„Bi rad videl, kaj? Potem, dragi prijatelj, bi zahteval, da te zdravim zastonj!“

RAZLIKA — Kapitalizem: izkoriščanje človeka po človeku. Komunizem: ravno obrnjeno!

GLASBENIKI — Poročnik: „Tisti, ki imate veselje do glasbe, stopite iz vrste!“ Štirje vojaki stopijo dva koraka naprej. „Pojdite v oficirski klub, da boste prestavili klavir!“

NI VIDEL — „Danes sem srečala tvojega moža, pa me ni videl.“

„Ja, mi je povedal.“

POVABILO — „Ali priznate, da ste iz izložbe ukradli dragoceno zlato uro?“

„Res je, ne tajim, vendar moram poudariti, da je bil v izložbi velik napis „Izkoristite priložnost!“

STROŠKI VNEBOVZETJA — V neki cerkvi je bil pod veliko sliko napis: Marijino vnebovzetje — plačali člani tretjega reda.

NAMESTNIK — „Ali imate kaj proti, če prevzamem mesto umrlega kolega?“ boječe vpraša neki uslužbenec šefa.

Ta zabrunda: „Kaj sprašujete mene. Vprašajte

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Slovenski komunizem: vsak bo imel več kot njegov sosed.
- Slovenski pluralizem: jaz in jaz in jaz...
- Na pomoč! Ladja tone! — Nemogoče, reče ladijski kljun, vzdigujoč se vse više.
- Ni bolj žalostnega poklica, kot je brezposelni revolucionar.
- Slepci ne vidijo, da imajo drugi oči.
- Kako to, da pri nas ni morale, saj poznam ljudi, ki imajo dvojno moralo.
- Slovenski kontrarevolucionarji zaman iščejo svojo revolucijo, ki so jo revolucionarji skrili pred njimi neznanu kam.
- Najprej vrnite, kar ste pokradli, potem pa se lahko pogovarjamo o različnih oblikah lastnine.
- Ko so spoznali, da se zgodovina ni začela z njimi, so sklenili, da se bo z njimi končala.
- Leta 1945 je bila Osvoboditev, petinštirideset let pozneje Osamosvojitve, zdaj čakamo samo še na Otreznitev.
- Beseda rehabilitacija je tujka, ki pomeni isto kot osmrtnica.
- Rabljevi sinovi preučujejo dela očkovih žrtev.
- Poznal sem Slovenca, ki je zaželel ljudožrcu, ki se je pripravljaj, da ga bo požrl, dober tek.
- Če bo šlo tako naprej, bomo šli kmalu nazaj.

vendar pogrebni zavod!“

AVTOBUS — Dva znanca se srečata na avtobusni postaji.

„Ali si se oženil?“

„Nisem.“

„Kaj pa čakaš?“

„Avtobus.“

KJE JE KAJ

Kaj mi pomeni Slovenija —

Marko Kremžar 225

17. svetovni dan mladine — Toronto 2002

— Govor papeža Janeza Pavla II. 226

Tri velike ljubezni —

Nadžkof dr. Franc Rode 227

Slomškov pomen in njegovo sporočilo —

Stanko Janežič 228

Sv. Avguštin nas uči —

Napuh, začetek vseh grehov 229

Mati Terezija iz Kalkute —

Metka Mizerit 230

Nameni Apostolata molitve

za september 231

Kdo je Jezus Kristus? —

Kardinal Franz König 232

Bog ima karakter 232

Hvalnica stvarstva -

Sv. Frančišek Asiški 233

Gregor veliki, papež — Silvester Čuk 233

Marijino rojstvo, Marijino ime —

Silvester Čuk 234

Svetišče naše Gospe Čudodelne

svetinjne — Metka Mizerit 235

Moravski večerni Ave — Limbarski .. 237

Svetij p. Pij 237

Angel zaupanja - Anselm Grün 237

Srečanje pri Sv. Marku — Lojze Kozar 238

Vprašujete-odgovarjamo 239

Žetev je res velika, delavcev je res

premalo! - Misijonar Lovro Tomažin D.J. -

Stane Snoj 240

Freske v zunanji kapeli cerkve Marije

Kraljice miru na Kureščku —

Jure Vombergar 242

Letos novembra bo 100-letnica rojstva

izseljenskega duhovnika mons. Janeza

Hladnika — Dr. Tine Debeljak 243

V primežu revolucije — Ivan Lavrih .. 245

Španski škofje ne prosijo

odpuščanja 247

Družina smo — Jure Vombergar 249

Pol stoletja življenjske skupnosti 251

Kako nas različnost v družini bogatí 252

Kratke novice 228, 229, 236, 237,

239, 241, 252

Duhovno življenje je objavilo 253

Iz naše kronike 254

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

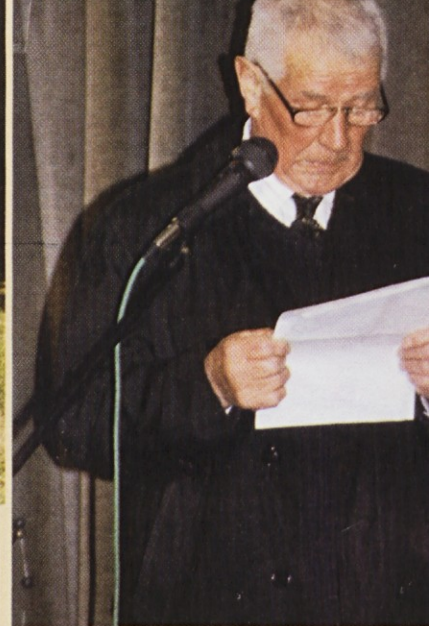
Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Tehnični urednik: Stane Snoj - Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L. - EE. UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4362-7215 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103. USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 2002: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina.

Od zgoraj in od leve:

1. Srečanje ob 20-letnici Rast-i 10 Slov.

srednješolskega tečaja na Slovenski pristavi novembra 2001, z družnami. — 2. G. Janez Kokalj, vrtnjeni domobranec in rešenec iz teharskega taborišča, govori na domobranski proslavi na Pristavi.

— 3. Z letošnje domobranske proslave na Pristavi v Moronu. — 4. Srečanje mladcev in mladenk v Hladnikovem domu v Slovenski vasi.

(Foto: M. Čeč) —

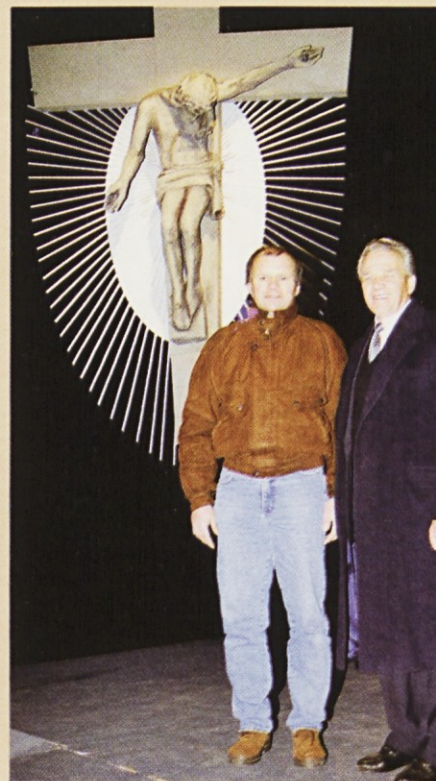
5. Režiser Blaž Miklič in scenograf Tone Oblak sta

vodila izvedbo domobranske proslave v Našem domu v San Justu.

(Foto: Marko Vombergar) —

6. Gospa Gina in g. Jože Kenda z družino ob praznovanju zlate poroke na Pristavi 23. februarja 2002.

— 7. Mama Gina in dedi Jože z vnuki.

Od zgoraj in od leve:

1. Slavnostni koncert del Finkovih v Našem domu v San Justu.
2. Ob koncu koncerta je nastopil še Mešani pevski zbor San Justo s solističnimi deli pevcev večera. (Foto: Lučka Oblak)
3. Pred začetkom finalnih tekem Medkrajevnega turnirja SFZ in SDO v odbojki v Našem domu v San Justu.
4. Pri fantih so zmagali Sanhuščani.
5. Odbojkaškinje iz Lanusa pa pri dekletih.
6. Drugo mesto na Medkrajevnem turnirju v odbojki so osvojili Sanmartinčani.
7. Pri dekletih pa odbojkaškinje iz San Justa. (Foto: M. Čeč)

Correo Argentino Suc. 7 B.S. AS. FRANQUEO PAGADO Concesión N° 6395 TARIFA REDUCIDA Concesión N° 2560

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovena. Director: Mons. dr. Jorge Rode Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877 Armado e impresión: Talleres Gráficos VII KO S R L - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina